

ΒΑΣ. ΦΑΒΗ
ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ
ΕΙΣ ΟΜΑΛΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Α' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΔΕΡΗ
1926

ΕΒΒΗΝΙΚΗ
ΧΡΗΜΑΤΩΘΕΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΒΑΣ. ΦΑΒΗ
ΣΥΝΤΑΚΤΟΥ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

Αρ. Ε. Ο. 45164

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΗ
ΕΙΣ ΟΜΑΛΗΝ ΑΤΤΙΚΗΝ ΔΙΑΛΕΚΤΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Α' ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ Ι. ΣΙΔΕΡΗ
1926

Αριθ. { Πρωτ. 6776
Διεκ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Μαρτίου 1923

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

*Πρόδος
τὸν Κύριον Βασίλειον Φάσην*

Γνωστὸν ποιοῦμεν ὑμῖν, ὅτι διὸ ἡμετέρας πρᾶξεως τῇ 15 τοῦ λιγέαντος μηνὸς ἐκδοθείσης καὶ τῇ 14 τοῦ ἵσταμένου κατάχωρισθείσης ἐν τῷ ὑπὸ ἀριθ. 20 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκρίθη ἀπὸ τοῦ ἀρχομένου σχολικοῦ ἔτους 1923-1924 καὶ ἐφεξῆς τὸ πρός κρίσιν ἐν χειρογράφῳ ὑποβληθὲν ὑμέτερον Βιβλίον «Ἐλληνικὴ Χρηστομάθεια» πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὃπως συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει γενομένας ὑποδείξεις.

*Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὅμοιον
‘Ο Τιμητάρχης τοῦ Γ' τμῆματος
ΓΡΥΠΑΡΗΣ*

Π. Ζαγανιάρης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

I ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. *Λαγωὶ καὶ Ἀλώπεκες.*

Λαγωί ποτε πολεμοῦντες ἀετοῖς παρεκάλουν εἰς βοήθειαν ἀλώπεκας· αἱ δὲ εἶπον· «έβοηθήσαμεν ἂν ὑμῖν, εἰ μὴ ἐγιγνώσκομεν ποιοί ἐστε καὶ ποίοις πολεμεῖτε».

2. *Ἀλώπηξ καὶ Βότρυνες.*

Ἀλώπηξ λιμώττουσα, ώς ἐθεάσατο ἐπὶ τίνος ἀναδενδράδος βότρυς κρεμαμένους, ἡβουλήθη αὐτῶν κρατῆσαι, ἀλλ’ οὐκ ἤδύνατο· ἀπαλλαττομένη δέ, πρὸς ἑαυτὴν ἔλεγεν· «Ὄμφακές εἴσιν».

3. *Ταῶς καὶ Κολοιός.*

Τῶν ὁρνέων βουλευομένων περὶ βασιλείας, ταῶς ἡξίου αὐτὸς χειροτονεῖσθαι βασιλεὺς διὰ τὸ κάλλος· πειθομένων δὲ τῶν ὁρνέων, κολοιὸς εἶπεν· «ἀλλ’ ἔάν, σοῦ βασιλέύοντος, ὃ ἀετὸς ἡμᾶς διώκῃ, πῶς ἡμῖν βοηθήσεις;»

4. *"Ονος καὶ Λεοντῆ.*

”Ονος δορὰν λέοντος ἐνδύς, λέων ὑπὸ πάντων ἐνομίζετο· καὶ φυγὴ μὲν ἦν ἀνθρώπων, φυγὴ δὲ ποιμνίων. Ἐπεὶ δὲ ἄνεμος ἔπνευσεν, ἡ δορὰ περιηρέθη καὶ γυμνὸς ὁ ὄνος ἦν· τότε δὴ πάντες δραμόντες ξύλοις καὶ ὥσταις αὐτὸν ἔπαιον.

5. Ζεὺς καὶ Ὀφις.

Τῷ Διὶ γάμους τελοῦντι πάντα τὰ ζῆντα δῶρα ἐκόμιζεν, ἔκαστον κατὰ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν· ὅφις δέ, ὁδὸν λαβὼν ἐν τῷ στόματι, ἔρπων ἀνέβαινεν. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ζεὺς ἔφη· «τῶν ἀλλων πάντων τὰ δῶρα δέχομαι, ἀπὸ δὲ τοῦ σοῦ στόματος οὐδὲν λαμβάνω».

6. Χελώνη καὶ Λαγωός.

Χελώνη καὶ λαγωός περὶ ταχύτητος ἥριζον· καὶ δὴ τέρματα δρίσαντες ἔτρεζον. Ὁ μὲν οὖν λαγωός διὰ τὴν ἔμφυτον ταχύτητα ἀμελήσας τοῦ δρόμου ἐκοιμήθη, ἡ δὲ χελώνη γιγνώσκουσα τὴν ἑαυτῆς βραδύτητα οὐδὲ διέλειπε τρέζουσα, καὶ οὕτω, τὸν λαγωὸν κοιμώμενον παραδραμοῦσα, εἰς τὰ τέρματα προτέρα ἀφίκετο·

7. Δελφῖνες καὶ Κωβιός,

Δελφῖνες καὶ φάλαιναι πρὸς ἄλλήλους ἐμάχοντο. Ἀκμαζούσης δὲ τῆς μάχης, κωβιὸς ἀνέδυ (ἔστι δ' οὗτος μικρὸν ἰχθύδιον) καὶ ἐπειρᾶτο αὐτοὺς διαλλάττειν. Εἰς δέ τις τῶν δελφίνων ὑπολαβὼν ἔφη πρὸς αὐτόν· «ἄλλ' ἡμῖν αἰρετώτερόν ἔστι μαχομένοις ὑπὸ ἄλλήλων διαφθαρῆναι ἢ σοῦ διαλλακτοῦ τυχεῖν».

8. Ναυαγός.

Ἄνηρ Ἀθηναῖος μεθ' ἔτέρων τινῶν ἔπλει. Καὶ δή, χειμῶνος σφοδροῦ γενομένου, ἡ ναῦς ἀνετράπη· οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες διενήχοντο, ὁ δὲ Ἀθηναῖος τὴν Ἀθηνᾶν ἐπικαλούμενος μυρία ἐπιηγγέλλετο, εἰ περισωθεἴη. Τῶν νεναυαγηκότων δέ τις παρανηζόμενος ἔφη πρὸς αὐτόν· «ἄλλὰ σὺν Ἀθηνᾷ καὶ ζεῖρα κίνει».

9. Πηραιαί δύο

Ἄνθρωπων ἔκαστος δύο πήρας φέρει, τὴν μὲν ἔμποσθεν, τὴν δὲ ὅπισθεν, γέμει δὲ κακῶν ἐκατέρα· ἀλλ' ἡ μὲν ἔμποσθεν ἀλλοτρίων, ἡ δὲ ὅπισθεν τῶν αὐτοῦ τοῦ φέροντος. Καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τὰ μὲν ἑαυτῶν κακὰ οὐχ ὁρῶσι, τὰ δὲ ἀλλότρια πάνυ ἀκριβῶς θεῶνται.

10. Κολοιδὸς καὶ Γλαῦξ.

Κάλλους ἀγών τὴν τοῖς ὅρνισιν ἐπί τινα δὲ ποταμὸν παραγενόμενοι ἀπενίζοντο. Κολοιδὸς δέ, γιγνώσκων τὴν ἑαυτοῦ δυσμοφίαν, τὰ ἀποπίπτοντα ἀπὸ τῶν ὅρνιθων πτερὰ συνέλεξε καὶ ἑαυτῷ προσεκόλλησε. Συνέβη οὖν ἐκ τούτου εὑειδέστατον πάντων γενέσθαι. Γλαῦξ δὲ μόνη γνοῦσα τὸ πρᾶγμα, τὸ ἑαυτῆς πτερὸν ἀφηρεῖτο καὶ τοὺς ἄλλους ὅρνιθας ταῦτόν πράττειν ἀνέπειθε. Τῶν μὲν οὖν ὅρνιθων ἔκαστος ἀφείλετο τὸ ἑαυτοῦ πτερόν, ὃ δὲ κολοιδὸς ἦν πάλιν κολοιός.

11. Κομπαστής.

Ἄνήρ τις ἀποδημήσας καὶ πολλὰς περιελθὼν χώρας εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἐπανῆλθεν ἐνταῦθα δὲ ἄλλα τε πολλὰ ἐν διαφόροις χώραις ἥνδρα γαθηκέναι ἐκόμπαξε, καὶ δὴ καὶ ἐν Ρόδῳ πεπηδηκέναι πήδημα, οἷον οὐδεὶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ δυνατὸς ἂν εἴη πηδῆσαι· πρὸς ταῦτα δὲ καὶ μάρτυρας τοὺς ἐκεῖ παρόντας ἔλεγεν ἔχειν. Τῶν δὲ ἀκουόντων τις ὑπολαβὼν ἔφη· «ἄλλ' εἰ ἀληθὲς τοῦτ' ἔστιν, οὐδὲν δεῖ σοι μαρτύρων· ἴδού νή Ρόδος, ίδού καὶ τὸ πήδημα».

12. Κόραξ καὶ Ἀλώπηξ.

Κόραξ κρέας ὄμπασας ἐπί τινος δένδρου ἔκαθέστη· ἀλώπηξ δὲ θεασαμένη αὐτὸν ἔβούλετο τοῦ κρέως κρατῆσαι· στᾶσα οὖν ἐπῆγει αὐτὸν ὡς εὐμεγέθη τε καὶ καλόν·

ΙΣ Ν Π

ἔλεγε δὲ ὡς πρέπει αὐτῷ μάλιστα τῶν δρνέων βασιλεύειν, καὶ τοῦτο πάντως ἀν ἐγένετο, εἰ φωνὴν εἶχεν. Ὁ δὲ, βουλόμενος παραστῆσαι αὐτῇ ὡς καὶ φωνὴν ἔχει, βαλὼν τὸ κρέας μεγάλως ἀνέκραγεν. Ἐκείνη δὲ προσδραμοῦσα καὶ τὸ κρέας ἀρπάσασα ἔφη· «ὦ κόραξ, ἔχεις πάντα, νοῦν μόνον ατῆσαι».

13. Λέων καὶ Μῦς.

Λέοντος κοιμωμένου καὶ κεχηνότος μῆνες εἰς τὸ στόμα εἰσῆλθεν· δὲ δὲ, ἔξαναστὰς καὶ συλλαβὼν αὐτόν, ἔμελλε καταφαγεῖν. Ὁ δὲ μῆνς ἐδεῖτο τοῦ λέοντος μὴ φαγεῖν αὐτόν, λέγων ὅτι, σωθείς, ἀξίαν χάριν ἀπωδώσει αὐτῷ· γελάσας δ' ὁ λέων τὸν μῦν ἀπέλυσε. Μετ' οὐ πολὺ συλληφθεὶς ὁ λέων ὑπὸ κυνηγῶν δένδρῳ τινὶ κάλῳ προσεδέθη· τηνικαῦτα δὲ μῆνς, ἀκούσας αὐτοῦ στένοντος, προσῆλθε καὶ τὸν κάλων περιέτρωγε, λύσας δὲ ἔφη· «σὺ μὲν τότε μου κατεγέλασας, ὡς μὴ προσδοκῶν παρ' ἐμοῦ ἀμοιβὴν κομιεῖσθαι· νῦν δὲ ἵσθι ὅτι ἔστι καὶ παρὰ μυσὶ χάρις».

14. Γεωργοῦ παῖδες.

Γεωργοῦ παῖδες πρὸς ἀλλήλους ἥριζον· δὲ πατήρ, καίπερ πολλὰ παραινῶν, οὐκ ἤδύνατο πεῖσαι αὐτοὺς ὅμοφρονεῖν· διὸ ἔγνω παραδείγματι πρὸς τοῦτο χρήσασθαι. Ἐκέλευσεν οὖν αὐτοὺς ὁάβδων δέσμην κομίσαι. Τῶν δὲ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, τὸ μὲν πρῶτον ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνδρός τὰς ὁάβδους καὶ ἐκέλευσεν θραύσειν· οἱ δὲ οὐκ ἤδύναντο. Ἐπειτα δὲ λύσας τὴν δέσμην ἀνὰ μίαν αὐτοῖς ὁάβδον ἐδίδουν· οἱ δὲ ὁρδίως ἔθραυνον αὐτάς. Τότε οὖν ἔφη δὲ πατήρ· «ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς, ὦ παῖδες, ἐὰν μὲν ὅμοφρονήτε, ἀχείρωτοι τοῖς ἐχθροῖς ἔσεσθε, ἐὰν δὲ ἐρίζητε ἀλλήλοις, εὐάλωτοι».

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Α' ΗΡΑΚΛΗΣ

§ 1. Γέννησις Ἡρακλέους. Πρῶτα κατορθώματα.

Ἄμφιτρούνος καὶ Ἀλκμήνης ἐγένετο Ἡρακλῆς, ὃς διὰ τὰ μεῖζω ἢ κατ' ἄνθρωπον ἔργα Διὸς ἐνομίζετο γενέσθαι καὶ τοῦ Διὸς υἱὸς ἐλέγετο.

Οκταμηνιαῖος παῖς ὃν δύο δράκοντας ὑπερμεγέθεις ἐπὶ τὴν εὐνὴν αὐτοῦ ἐλθόντας ἀγχων ἐκατέρᾳ τῶν χειρῶν διέφθειρεν. Ἐν δὲ τοῖς βουκολίοις, ὃν ὀκτωκαιδεκάτης, τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα, ὃς δρμῷμενος ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος τὰς Ἀμφιτρούνος ἔφθειρε βοῦς, ἀπέκτεινε καὶ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἡμφιέσατο.

§ Μαρία Ἡρακλέους.

Χρόνῳ δ' ὕστερον Ἡρακλῆς ἐμάνη κατὰ ζῆλον τῆς Ἡρας, ἥ οὐκ ἦνείχετο αὐτὸν Διὸς υἱὸν ὀνομαζόμενον· μανίᾳ δ' οὖν κατεχόμενος τοὺς παῖδας, οὓς ἐκ Μεγάρας εἶχε, καὶ τὴν Μεγάραν αὐτὴν ἐφόνευσεν.

Ἀπαλλαχθεὶς δ' ἔπειτα τῆς νόσου, φυγὴν ἔαυτοῦ κατέγνω καὶ παραγενόμενος εἰς Δελφοὺς πυνθάνεται τοῦ θεοῦ ποῦ κατοικήσῃ. Ἡ δὲ Πυθία κατοικεῖν αὐτὸν ἀνείλεν ἐν Τίρυνθι Εὔρυσθεῖ λατρεύοντα ἔτη δώδεκα καὶ τοὺς ἐπιτασσομένους ἄθλους δώδεκα ἐπιτελεῖν· τῶν ἄθλων δὲ τούτων συντελεσθέντων, ἔφη ἀθάνατον αὐτὸν ἔσεσθαι.

Ταῦτα ἀκούσας δὲ Ἡρακλῆς εἰς Τίρυνθα ἤλθε καὶ τὰ προστασσόμενα ὑπ' Εὔρυσθέως ἐτέλει.

§ 3. Ὁ Νεμεαῖος Λέων.

Πρῶτον μὲν οὖν ἐπέταξεν αὐτῷ Εὔρυσθεὺς τοῦ Νεμείου λέοντος τὴν δορὰν κομίζειν. Εἰς δὲ τὴν Νεμέαν ἀφικόμενος καὶ τὸν λέοντα ἀνευρὼν ἐτόξευσεν· ὡς δὲ ἔμαθεν ἄτρωτον ὅντα, ἀνατεινάμενος τὸ ὁσπαλὸν ἐδίωκε. Φυγόντος δὲ τοῦ λέοντος εἰς ἀμφίστομον σπῆλαιον, τὴν ἑτέραν ἀπωκοδόμησεν εἴσοδον, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐπεισῆλθε τῷ θηρίῳ· κατασχὼν δὲ αὐτὸν καὶ περιθεὶς τὴν χεῖρα τῷ τραχήλῳ ἤγκεν ἔως διέφθειρε, καὶ ἐπὶ τῶν ὅμιλων θέμενος ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας.

§ 4. Ἡ Λερναία ὕδρα.

Δεύτερον ἀθλὸν ἐπέταξε αὐτῷ τὴν Λερναίαν ὕδραν κτεῖναι. Αὗτη δὲ ἐν τῷ τῆς Λέρνης ἔλει ἐκτραφεῖσα ἔξεβαινεν εἰς τὸ πεδίον καὶ τὰ βισκήματα καὶ τὴν χώραν διέφθειρεν. Ἡν δὲ ἡ ὕδρα δράκων ὑπερμέγεθες μὲν σῶμα ἔχων, κεφαλὰς δὲ ἐννέα, τὰς μὲν ὀκτὼ θνητάς, τὴν δὲ μέσην ἀθάνατον. Ἐπιβὰς οὖν ἄρματος, ἥνιοχοῦντος Ἰολάου τοῦ Ἰφικλέους, παρεγένετο εἰς τὴν Λέρνην.

Ἐνταῦθα δὲ ζητήσας καὶ εὑρὼν τὴν ὕδραν, τὰς κεφαλὰς αὐτῆς τῷ δοπάλῳ ἔκοπτεν ἀλλ' οὐδὲν ἀνύτειν ἡδύνατο· μιᾶς γὰρ κοποτομένης κεφαλῆς, δύο ἀνεφύοντο. Διὸ ἐπεκαλέσατο βοηθὸν τὸν Ἰόλαον, ὃς μέρος τι τῆς ἐγγὺς Ὂλης ἐμπρήσσας τοῖς δαλοῖς ἐπέκαιε τὰς σφαγὰς καὶ οὕτω οὐκ ἦν ἀναφύεσθαι τὰς κεφαλάς. Ἐπειτα δὲ τὴν ἀθάνατον ἀποκόψας κατώρυξε καὶ βαρεῖαν ἐπέθηκε πέτραν. Τὸ δὲ σῶμα τῆς ὕδρας ἀνασχίσας, τῇ χολῇ τὰ βέλη ἔβαψεν (ίδος γὰρ δεινὸς ἡ χολὴ τῆς ὕδρας ἦν), ἵνα οὕτω δεινότερα γένοιτο.

§ 5. Ἡ Χρυσόκερως ἔλαφος.

Τοίτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὴν χρυσόκερων ἔλαφον εἰς Μυκήνας ζῶσαν ἐνεγκεῖν· ἦν δὲ αὕτη ἐν Οἰνόῃ· Βουλόμενος δ' ὁ Ἡρακλῆς μὴ ἀποκτεῖναι αὐτήν, ἀλλὰ μηδὲ τρῶσαι (ἦν γὰρ τῆς Ἀρτέμιδος ιερά), ἐδίωξεν δὲν οὐνιαυτόν. "Οτε δὲ τὸ θηρίον κεκμηκός τὸν ποταμὸν Λάδωνα διέβαινεν, Ἡρακλῆς συνέλαβεν αὐτὸν καὶ ἐπὶ τῶν ὕμων θέμενος διὰ τῆς Ἀρκαδίας εἰς Μυκήνας ζῶν ἤνεγκεν.

§ 6. Ὁ Ἐρυμάνθιος κάπρος.

Τέταρτον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον ζῶντα κομίζειν. Τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἐλυμαίνετο τὴν Ψωφίδα δραμώμενον ἐξ ὅρους, δὲ καλοῦσιν Ἐρύμανθον. Παραγενόμενος οὖν ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου θήραν, ἐδίωξεν αὐτὸν ἐκ τίνος λόχιμης εἰς χιόνα πολλὴν, καὶ ἐμβροχίσας ἐκόμισεν εἰς Μυκήνας.

§ 7. Ἡ κόπρος τῶν βισκημάτων τοῦ Αὐγείου.

Πέμπτον ἐπέταξεν αὐτῷ τῶν Αὐγείου βισκημάτων ἐν ἡμέρᾳ μᾶρα ἔξενεγκεῖν τὴν κόπρον. Ἡν δὲ ὁ Αὐγείας βασιλεὺς τῆς Ἡλιδος, πολλὰ δὲ τούτῳ βισκήματα ἦν, ἂν ἐν τῇ αὐτῇ αὐλῇ διὰ μακρῶν ἐτῶν σηκαζόμενα κόπρον ἀμύθητον ἐπεσώρευσε. Τούτῳ προσελθὼν Ἡρακλῆς τὴν μὲν Εὔρυθμέως ἐπιταγὴν οὐκ ἐδήλωσεν, ἔλεγε δὲ ὅτι αὐτὸς ἐν ἡμέρᾳ μᾶρα τὴν κόπρον ἔξοισει, εἰ δώσει αὐτῷ Αὐγείας τὴν δεκάτην τῶν βισκημάτων. Αὐγείας δὲ ἀπιστῶν ὑπισχνεῖται.

Ἡρακλῆς οὖν τῆς αὐλῆς τοὺς θεμελίους ἐκβαλόν, τοὺς ποταμοὺς Ἀλφειὸν καὶ Πηνειὸν ἐγγὺς ὁρέοντας διὰ

τοῦ ὁγήματος παρωχέτευσεν, ἔκρουν δὲ δι' ἄλλης ἐξόδου ἐποίησεν. Καὶ ἡ μὲν κόπρος παραχοῦμα ἐξηνέχθη τοῦ χώρου· μαθὼν δὲ ὁ Αὐγείας ὅτι κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Εὑρυσθέως τοῦτο τετελεσμένον εἴη, τὸν μισθὸν οὐκ ἀπεδίδου.

§ 8. Αἱ Στυμφαλίδες ὅρνιθες.

Ἐκτον ἄθλον ἐπέταξε αὐτῷ τὰς Στυμφαλίδας ὅρνιθας διῶξαι. Ἡν δὲ παρὰ Στύμφαλον, πόλιν τῆς Ἀρκαδίας, Στυμφαλὶς λεγομένη λίμνη πολλῇ συνηρεφής ὅλῃ· κατὰ ταύτην ὅρνιθες ἐτρέφοντο μυρίαι. Ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς ἥπόρει, ὅπως τὰς ὅρνιθας ἐκβάλοι, χαλκᾶ κρόταλα δίδωσιν αὐτῷ Ἀθηνᾶ παρ' Ἡφαίστου λαβοῦσα. Ταῦτα κρούων ἀπό τινος ὅρους τῇ λίμνῃ παρακειμένου τὰς ὅρνιθας ἐφόβει· αἱ δὲ, τὸν δοῦπον οὐχ ὑπομένουσαι, μετὰ δέους ἀνεπέτοντο· τοῦτον τὸν τρόπον Ἡρακλῆς ἐξεδίωξεν αὐτάς.

§ 9. Ὁ Κρῆτας ταῦρος.

Ἐβδομόν ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὸν Κρῆτα ἀγαγεῖν ταῦρον. Ὅτε γὰρ Μίνως θύσειν ἐπηγγείλατο Ποσειδῶνι ὅ, τι ἐκ τῆς θαλάσσης φανείη, ταῦρος ἀνέδυ· θεασάμενος δ' οὗτος τοῦ ταύρου τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος, τοῦτον μὲν εἰς τὰ βουκόλια ἔπειμψεν, ἔθυσε δὲ ἄλλον Ποσειδῶνι, ἐφ' ᾧ δργισθεὶς ὁ θεός ἥγριώσε τὸν ταῦρον. Ἐπὶ τοῦτον παραγενόμενος εἰς Κρήτην Ἡρακλῆς εἶλε καὶ πρὸς Εὔρυσθέα ἐκόμισεν, ἔπειτα δὲ εἰασεν ἀφετον. Ὁ δέ, πλανώμενος δεῦρο κάκεῖσε, διέβη τὸν Ἰσθμὸν καὶ εἰς Μαραθῶνα τῆς Ἀττικῆς ἀφίκετο, ἔνθα τοὺς ἐγχωρίους ἐλυμάνετο.

§ 10. Αἱ Διομήδους ἵπποι.

Ογδοον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Διομήδους τοῦ

Θρακὸς ἵππους εἰς Μυκήνας κομίζειν· ἥσαν δ' αὗται ἀνθρωποφάγοι. Πλεύσας οὖν εἰς Θράκην καὶ βιασάμενος τοὺς ἐπὶ ταῖς φάτναις τῶν ἵππων, συνέλαβεν αὐτὰς καὶ εἰς Μυκήνας πρὸς Εὑρυσθέα ἤγαγεν. Ἀφέντος δ' αὐτὰς τοῦ Εὑρυσθέως, εἰς τὸ δρός "Ολυμπὸν ἔφυγον, ἐνθα ὑπὸ τῶν θηρίων ἀπώλοντο.

§ 11. Ὁ ζωστῆρ τῆς Ἰππολύτης.

"Ἐνατὸν ἄθλον Ἡρακλεῖ ἐπέταξε, ζωστῆρα κομίζειν τὸν Ἰππολύτης. Αὕτη ἐβασίλευεν Ἄμαζόνων, αἱ κατώκουν περὶ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον ἥσκουν γὰρ ἀνδρείαν. Εἶχε δὲ Ἰππολύτη τὸν Ἅρεως ζωστῆρα, σύμβολον τοῦ πρωτεύειν ἀπασῶν. Ἐπὶ τοῦτον τὸν ζωστῆρα Ἡρακλῆς ἐπέμπετο, ἔχειν αὐτὸν ἐπιθυμούσης τῆς Εὑρυσθέως θυγατρὸς Ἄδμήτης. Παραλαβὼν οὖν ἐθελοντὰς συμμάχους, μᾶραν νῇ κατέπλευσεν εἰς Θεμισκύραν. Ἐνταῦθα παραγενομένη πρὸς αὐτὸν Ἰππολύτη καὶ τίνος χάριν ἥκοι πυθομένη, δώσειν τὸν ζωστῆρα ὑπέσχετο.

Οἵσμεναι δὲ αἱ Ἄμαζόνες τὴν βασιλίδα ἀρπάζειν τὸν προσελθόντας ξένους, μεθ' ὅπλων ἐπὶ τὴν ναῦν ἐβοήθουν. Ως δὲ εἶδεν αὐτὰς ὀπλισμένας Ἡρακλῆς, νομίσας ἐκ δόλου τοῦτο γενέσθαι, τὴν μὲν Ἰππολύτην ἀποκτείνει καὶ τὸν ζωστῆρα ἀφαιρεῖται, τὰς δὲ λουπὰς ἔτρέφατο. Κομίσας δὲ τὸν ζωστῆρα εἰς Μυκήνας ἔδωκεν Εὑρυσθεῖ.

§ 12. Άι βόες τοῦ Γηρυόνου.

Δέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς Γηρυόνου βοῦς ἐξ Ἐρυθείας κομίζειν. Ἐρύθεια δ' ἦν νῆσος Ὡκεανοῦ

πλησίον κειμένη. Ἐνταῦθα κατώκει Γηρυόνης· εἶχε δὲ φοινικᾶς βοῦς, δὸν ἦν βουκόλος Εὑρυτίων, φύλαξ δὲ Ὁρθος δύναμις, δὸς ἦν δικέφαλος. Πορευόμενος οὖν ἐπὶ τὰς Γηρυόνου βοῦς διὰ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Αιβύην διέβη· ἔστησε δὲ σημεῖα τῆς πορείας ἐπὶ τῶν ὅρων Εὐρώπης καὶ Αιβύης ἀντιστοίχους δύο στήλας.

Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἑρύθειαν καὶ ὑπὸ τοῦ κυνὸς κωλυόμενος ἀπάγειν τὰς βοῦς, τοῦτον μὲν τῷ ὁπαλῷ παίει, τὸν δὲ βουκόλον Εὑρυτίωνα, τῷ κυνὶ βοηθοῦντα, ἀπέκτεινεν. Γηρυόνης δὲ πυθόμενος τὸ γεγονός κατέλαβεν Ἡρακλέα τὰς βοῦς ἀπάγοντα, καὶ συμπλακεὶς αὐτῷ ἀπέθανεν. Ἡρακλῆς δὲ τὰς βοῦς Εὐρυσθεῖ ἐκόμισεν, ὃς οὗτος ἔθυσεν Ἡρα.

§ 13. Τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων.

Ἐνδέκατον ἄθλον ἐπέταξεν αὐτῷ παρ' Ἐσπερίδων χρυσᾶ μῆλα κομίζειν. Αἱ δὲ Ἐσπερίδες, τέσσαρες οὖσαι, Αἴγλη, Ἑρύθεια, Ἐσπερία καὶ Ἀρέθουσα, ὡκουνὲν Ἐπερβορείοις παρ' Ἄτλαντι· κῆποι δ' ἦσαν αὐταῖς πλήρεις δένδρων χρυσοῦς φερόντων καρπούς, οὓς δράκων ἀθάνατος ἐφύλαττεν. Ως οὖν Ἡρακλῆς εἰς ὘περβορείους πρὸς Ἄτλαντα ἤκει, ἐπεισεν αὐτὸν ἐπὶ τὰ μῆλα πορεύεσθαι, αὐτὸς δὲ τὸν πόλον ἐδέξατο.

Ἄτλας δὲ δρεψάμενος τρία μῆλα ἤκε πρὸς Ἡρακλέα, καὶ τὰ μὲν μῆλα αὐτός φησι κομιεῖν Εὐρυσθεῖ, τὸν οὐρανὸν δὲ ἐκέλευσεν ἐκεῖνον ἀνέχειν ἀντ' αὐτοῦ. Ο δὲ Ἡρακλῆς οὐκ ἀρνεῖται μέν, ἀλλὰ δεῖται αὐτοῦ δέξασθαι τὸν οὐρανὸν ἐπὶ χρόνον τινά, ἔως ἂν σπεῖραν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ποιήσηται. Τοῦτο ἀκούσας Ἄτλας ἐπὶ γῆς κατέθηκε τὰ μῆλα καὶ τὸν οὐρανὸν ἐδέξατο. Οὕτω δὲ Ἡρα-

κλῆς, ὑπελθὼν τὸν "Ατλαντα, ἔλαβε τὰ μῆλα καὶ ἐκόμισεν Εὔρωσθεῖ.

§ 14. Ὁ Κέρθερος.

Δωδέκατον ἄμλον ἐπέταξεν αὐτῷ Κέρθερον ἐξ Ἀδου κομίζειν. Εἶχε δ' οὗτος τρεῖς μὲν κυνῶν κεφαλάς, τὴν δὲ οὐρὰν δράκοντος κατὰ δὲ τοῦ νάτου παντοίων εἶχεν ὄφεων κεφαλάς. Παραγενόμενος οὖν ἐπὶ Ταίναρον τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα τῆς εἰς Ἀδου καταβάσεως τὸ στόμιον ἦν, διὰ τούτου κατέψη.

"Οτε δὲ Κέρθερον παρὰ Πλούτωνος ἥτει, ἐπέτρεψεν αὐτῷ Πλούτων ἄγειν, κρατήσαντι χωρὶς τῶν ὅπλων, ἀ εἴ-
χεν. Ό δέ, ἐντυχὼν αὐτῷ ἐπὶ ταῖς τοῦ Ἀδου πύλαις, συλ-
λαμβάνει καὶ περιβαλὼν τῷ τραχήλῳ τὰς χεῖρας, οὐκ
ἐπαύετο συνέχων καὶ ἄγγων τὸ θηρίον καίπερ δακνόμε-
νος ὑπὸ τοῦ κατὰ τὴν οὐρὰν δράκοντος. Οὕτως οὖν συν-
έχων τὸν Κέρθερον ἤκεν εἰς Τίρυνθα, δεῖξας δὲ Εὔρυ-
σθεῖ πάλιν ἐκόμισεν εἰς Ἀδου.

§ 15. Ἡρακλῆς καὶ Δηιάνειρα.

Μετὰ δὲ τοὺς ἄμλους τούτους παραγενόμενος Ἡρα-
κλῆς εἰς Καλυδῶνα, τὴν Οἰνέως θυγατέρα Δηιάνειραν
ήγαγετο. Εύωχούμενος δὲ παρ' Οἰνεῖ, κονδύλῳ ὑπὸ μέ-
θης ἐπληξεῖν Ἀρχιτέλους παῖδα Εὔνομον, ὃς ὑπὸ τῆς πλη-
γῆς ἀπέθανε· συγγενῆς δὲ Οἰνέως ἦν οὗτος. Καὶ δὲ μὲν
πατήρ τοῦ παιδός, ἀκουσίως γεγενημένου τοῦ φόνου, συγ-
γνώμην εἶχεν Ἡρακλεῖ· δὲ κατὰ τὸν νόμον τὴν φυ-
γὴν ὑπομένειν ἤθελε, καὶ ἔγνω πρὸς Κήρυκα εἰς Τραχίνα
ἀπιέναι.

§ 16. Ἡρακλῆς καὶ Νέσσος.

"Αγων δὲ Δηιάνειραν, ἐπὶ τὸν ποταμὸν Εὔηνον ἤκεν,

ἔνθα καθεζόμενος Νέσσος δὲ κένταυρος τοὺς παριόντας διεπόρθμενε μισθοῦ. Ἡρακλῆς μὲν οὖν αὐτὸς τὸν ποταμὸν διέβαινε, Δηιάνειραν δὲ ἐπέτρεψε Νέσσῳ μισθοῦ διακομῆσειν· ὃς διαβιβάζων τὴν Δηιάνειραν ἀπάγειν αὐτὴν ἐπεχείρει· τοῦτο αἰσθόμενος Ἡρακλῆς Νέσσον ἐτόξευσεν εἰς τὴν καρδίαν.

Ο δὲ, μέλλων τελευτᾶν, προσεκαλέσατο Δηιάνειραν καὶ εἰπεν αὐτῇ, εἰ ἐθέλοι φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα ἔχειν, τὸ ὁνὲν ἐκ τοῦ τραύματος αἷμα φυλάττειν παρ' ἔαυτῇ· ἢ δὲ, πεισθεῖσα, ἔλαβε τοῦτο καὶ ἐν ἀγγείῳ χαλκῷ καλῶς ἐγκεκλεισμένον ἐφύλαττεν.

§ 17. Ἡρακλῆς καὶ Εὔρυτος

Αφικόμενος εἰς Τραχίνα στρατιὰν ἐπ' Οἰχαλίαν ἥθροισεν, Εὔρυτον τιμωρήσασθαι βουλόμενος διὰ τίγνδε τὴν αἴτίαν. Μετὰ τοὺς ἄθλους, οὓς Ἡρακλῆς ἐτέλεσεν Εύρυτος πειθόμενος, ἐμνηστεύσατο τὴν Εύρυτου μυγατέρα Ἰόλην. Εὔρυτος δὲ ἄθλον προετεθείκει τὸν Ἰόλης γάμον τῷ νικήσαντι τοξικῇ αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἔαυτοῦ παῖδας. Ἡρακλῆς δὲ κρείττων αὐτῶν ἀποδειχθείς, οὐκ ἔτυχε τοῦ γάμου.

§ 18. Ἡρακλῆς καὶ Ἰόλη.

Στρατεύσας οὖν ἐπ' Οἰχαλίαν ἀποκτείνει τόν τε Εὔρυτον καὶ τοὺς παῖδας, αἱρεῖ δὲ καὶ τὴν πόλιν καὶ διαρπάσας αὐτὴν ἀπῆγεν Ἰόλην αἰχμάλωτον. Ορμισάμενος δέ Κηναίῳ, τῆς Εὐβοίας ἀκρωτηρίῳ, Διὸς Κηναίου βωμὸν ἴδρυσατο. Μέλλων δὲ θύειν, Λίχαν εἰς Τραχίνα ἐπεμψε λαμπρὸν ἐσθῆτα οἰκοθεν οἴσοντα. Παρὰ τούτου τὰ κατὰ Ἰόλην Δηιάνειρα πυθομένη καὶ δείσασα, μὴ ἐκεί-

νην μᾶλλον ἀγαπήσῃ, τῷ τοῦ Νέσσου αἷματι τὸν χιτῶνα
ἔχρισεν, ὁ φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα παρ' ἑαυτῇ ἐφύλαττεν.

19. Θάνατος Ἡρακλέους.

Τοῦτον οὖν τὸν χιτῶνα ἔνδὺς ὁ Ἡρακλῆς ἔθυεν. Ὡς
δέ, θεομαθέντος τοῦ χιτῶνος, ὁ τῆς ὕδρας ἵὸς τὸν χρῶτα
διεβίβωσκε, τὸν χιτῶνα Ἡρακλῆς ἀπέσπα προσπεφυκότα
τῷ σώματι· συναπεσπῶντο δὲ καὶ αἱ σάρκες. Τοιαύτη συμ-
φορᾶς χρησάμενος εἰς Τραχῖνα ἐπὶ νεῶς κομίζεται. Δημά-
νειρα δὲ αἰσθομένη τὸ γεγονός ἀπήγξατο.

Ἡρακλῆς δὲ παραγενόμενος εἰς Οἴτην ὅρος (ἔστι δὲ
τοῦτο τῶν Τραχινίων), ἐκεῖ ὑλην πολλὴν ἔτεμε καὶ σω-
ρὸν ποιήσας ἐπέβη αὐτοῦ· καὶ ἐκέλευε μὲν τοὺς παρεστῶ-
τας ὑφάπτειν· μηδενὸς δὲ τοῦτο πράττειν ἔθέλοντος,
Ποίας παριών κατὰ ζήτησιν ποιμνίων ὑφῆψε, καὶ τὰ τόξα
παρὰ Ἡρακλέους δῶρον ἔλαβεν. Καιομένης δὲ τῆς πυ-
ρᾶς, λέγεται νέφος ὑποστὰν μετὰ βροντῆς αὐτὸν εἰς οὐρα-
νὸν ἐνεγκεῖν.

Β' ΘΗΣΕΥΣ

*§ 1. Αἰγεὺς καταλείπει ὑπὸ πέτραν
ξίφος καὶ πέδιλα τῷ νῖψ.*

Αἰγεύς, ὁ τῶν Ἀθηνῶν βασιλεύς, εἰς Τροιζῆνα ἐλθὼν ἡγάγετο γυναῖκα τὴν Πιτθέως θυγατέρα Αἴθραν. Υπονοήσας δὲ αὐτὴν κυεῖν, κατέλιπε ξίφος καὶ πέδιλα ὑπὸ πέτραν μεγάλην, ἥ κοιλότητα εἶχε περιλαμβάνουσαν ταῦτα. Απῆλθε δὲ προειπὼν μόνῃ ἐκείνῃ, ἃν υἱὸς γένηται καὶ αὐξηθεὶς δυνατὸς ἥ τὴν πέτραν ἀναστῆσαι καὶ ὑφελεῖν τὰ καταλειφθέντα, πέμπειν πρὸς αὐτὸν μηδενὸς εἰδότος· ίσχυρῶς γὰρ ἐδεδοίκει τοὺς Παλλαντίδας, οἵ ἐπεβούλευον αὐτῷ· ἵσαν δ' οὗτοι πεντήκοντα παῖδες τοῦ Πάλλαντος.

*§ 2. Θησεὺς τὴν πέτραν ἀνωθεῖ
καὶ τὰ σύμβολα λαμβάνει.*

Τεκούσης δὲ τῆς Αἴθρας νίόν, οὗτος μὲν Θησεὺς ἐκλήθη, ὑπὸ τοῦ πάππου δὲ ἐν Τροιζῇνι ἐτρέφετο. Τὸν μὲν οὖν ἄλλον χρόνον ἔκρυπτεν Αἴθρα τὴν ἀληθῆ τοῦ Θησέως γένεσιν. Ἐπεὶ δὲ μειράκιον ἦν καὶ ἄμα τῇ τοῦ σώματος ὁώμῃ διέφαινε θάρρος καὶ φρόνημα, πρὸς τὴν πέτραν προσήγαγεν αὐτὸν ἥ μήτηρ καὶ εἰποῦσα ποίου πατρὸς νίδος ἐγένετο, ἐκέλευσεν ὑφελεῖν τὰ πατρῷα σύμβολα καὶ πλεῖν εἰς Ἀθήνας. Οἱ δὲ τὴν πέτραν ὁδίως ἀνέωσε καὶ τὰ σύμβολα ἔλαβεν.

3. Θησέα διακαίει ἡ δόξα τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς.

Ἐπεὶ δὲ χαλεπὸν ἦν πεῖζῃ πορεύεσθαι εἰς Ἀθήνας διὰ τὸ πλῆθος τῶν κατὰ τὴν ὅδὸν κακούργων, ὃ τε πάππος καὶ ἡ μήτηρ ἐδέοντο αὐτοῦ διὰ θαλάσσης κομίζεσθαι, ἀσφαλοῦς τοῦ πλοῦ ὄντος. Καί δὴ Πιτθεὺς τῶν κακούργων ἔκαστον ἔξηγούμενος, ὅποιος εἴη καὶ ὅποια δοφή τοὺς ξένους, ἐπειρᾶτο πείθειν τὸν Θησέα κομίζεσθαι διὰ θαλάσσης.

Ἄλλ' ἐκεῖνος πλεῖν ἀπέγνω πάλαι γάρ, ὃς ἔοικε, διέκαιεν αὐτὸν ἡ δόξα τῆς Ἡρακλέους ἀρετῆς καὶ προθυμότατος ἀροατῆς ἐγίγνετο τῶν ἔξηγουμένων ἐκεῖνον, ὅποιος εἴη, μάλιστα δὲ τῶν αὐτὸν ἑορακότων.

§ 4. Φιλοτιμεῖται παρασχεῖν τῷ πατρὶ ἐμφανῆ τὸν χαρακτῆρα τῆς εὐγενείας.

Δεινὸν οὖν ἐποιεῖτο καὶ οὐκ ἀνεκτόν, ἐκεῖνον μὲν ἐπὶ τοὺς πανταχοῦ πονηροὺς βαδίζοντα καθαίρειν γῆν καὶ θάλασσαν, αὐτὸν δὲ τοὺς πρὸ ποδῶν ἄθλους φεύγειν. Ἔφιλοτιμεῖτο δὲ προσενεγκεῖν τῷ πατρὶ γνωρίσματα πέδιλα καὶ ἔιφος οὐκ ἀναίμακτα, ἀλλ' εὐθὺς ἔργοις ἀγαθοῖς παρασχεῖν ἐμφανῆ τὸν χαρακτῆρα τῆς εὐγενείας. Τοιαῦτα φρονῶν ἐξώρμησεν.

§ 5. Περιφήτης.

Καὶ πρῶτον μὲν ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ Περιφήτης τις, ὅπλῳ χρόμενος κορύνη καὶ ταύτῃ τοὺς παριόντας φονεύων, Θησέα ἐκώλυε προάγειν τοῦτον οὖν Θησεὺς ἀπέκτεινεν ἐπεὶ δ' ἥρεσεν αὐτῷ ἡ κορύνη, ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ὅπλῳ ἐχρῆτο.

§ 6. Σίνις ὁ Πιτυοκάμπτης.

Δεύτερον δὲ ἐν Ἰσθμῷ Σίνιν τοῦ Πολυπήμονος ἀποκτείνει. Οὗτος Πιτυοκάμπτης ἐπεκαλεῖτο· κάμπτων γὰρ δύο πίτυς, τοὺς παριόντας προσέδει ἀπ' αὐτῶν, ἔπειτα δὲ ἀφίει τὰ δένδρα ἄνω φέρεσθαι· τότε ὑφ' ἐκατέρας τῶν πιτύων ὁ δεδεμένος ἐλκόμενος διεσπᾶτο καὶ οὕτως ἀπόλυτο. Τούτῳ τῷ τρόπῳ καὶ Θησεὺς Σίνιν ἀπέκτεινεν.

§ 7. Κρομμυωνία σῦς.

Τρίτον ἔκτεινε τὴν Κρομμυωνίαν σῦν, ἥ Κρομμυῶνα τῆς Κορινθίας ἐλυμαίνετο· ἦν δὲ αὕτη οὐ φαῦλον θηρίον, ἀλλὰ μάχιμον καὶ χαλεπὸν κρατηθῆναι.

§ 8 Σκίρων ὁ Κορίνθιος

Τέταρτον ἔκτεινε Σκίρωνα τὸν Κορίνθιον. Οὗτος ἐν τῇ Μεγαρικῇ κατέχων τὰς ἀπ' αὐτοῦ κληθείσας πέτρας Σκιρωνίδας ἡνάγκαζε τοὺς παριόντας νίζειν αὐτοῦ τοὺς πόδας· νίζοντας δὲ εἰς τὴν θάλασσαν αὐτοὺς ἰσχυρῷ λακτίσματι ἔρριπτε βιορὰν ὑπερμεγέθει χελώνῃ. Θησεὺς δὲ ἀρπάσας αὐτὸν τῶν ποδῶν εἰς τὴν θάλασσαν ἐσφενδόνησεν.

§ 9. Κερκυών.

Πέμπτον ἔκτεινεν ἐν Ἐλευσῖνι Κερκυόνα, ὃς ἡνάγκαζε τοὺς παριόντας παλαίειν, καὶ καταπαλαίων αὐτοὺς ἀνήρει. Θησεὺς δὲ αὐτὸν μετέωρον ἐπάρσας ἤραξεν εἰς τὴν γῆν.

§ 10. Δαμάστης ὁ Προκρούστης.

Ἔκτον ἀπέκτεινε Δαμάστην τὸν Προκρούστην. Οὗ-

τος τὴν οἰκησιν ἔχων παρὰ τὴν ὁδὸν ἔστρωσε δύο κλίνας, τὴν μὲν ἐλάττῳ, τὴν δὲ μείζω τοὺς παριόντας δὲ ἐπὶ ξένια καλῶν ὅδε ἀπέκτεινε· τοὺς μὲν βραχυτέρους ἐπὶ τῆς μείζονος κλίνης κατέκλινεν, ἔπειτα δὲ σφύραις ἔτυπτεν, ἵνα ἔξισωθεῖν τῇ κλίνῃ, τοὺς δὲ μείζονας ἐπὶ τῆς ἐλάττονος καὶ τὰ ὑπερέχοντα τοῦ σώματος ἀπέποιε. Καὶ τοῦτον Θησεύς ἀπέκτεινεν ὥσπερ τοὺς ξένους ἔκεινος.

§ 11. Θησεὺς ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ πατρός.

Καθάρας οὖν Θησεὺς τὴν ὁδὸν ἤκεν εἰς Ἀθήνας πᾶσιν ἀγνώς. Ὅτε δὲ Αἰγεὺς ὡς ξένον εἶστία αὐτόν, Θησεὺς οὐκ ἔλεγεν ὅστις εἴη· ἐβούλετο γὰρ ἀπὸ τῶν συμβόλων ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀναγνωρισθῆναι· κρεῶν οὖν παρακειμένων, ἐσπάσατο τὴν μάχαιραν ὡς ταύτη τεμῶν. Ταύτην ίδων δὲ Αἰγεὺς ταχὺ κατέμαθε τὸν υἱὸν ὅντα· καὶ παραχρῆμα ἥσπάζετο αὐτὸν καὶ κατεφίλει· συναγαγάδων δὲ τοὺς πολίτας ἐγνώριζεν αὐτοῖς τὸν υἱόν· οἱ δὲ ἥδεως ἀπεδέχοντο διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν.

§ 12. Οἱ Παλλαντίδαι πολεμοῦσι τῷ Θησεῖ.

Οἱ δὲ Παλλαντίδαι πρότερον μεν ἥλπιζον αὐτοὶ τὴν βασιλείαν καθέξειν, Αἰγέως ἀτέκνου τελευτήσαντος· ἐπεὶ δὲ Θησεὺς ἀπεδείχθη διάδοχος, χαλεπῶς ἔφερον τοῦτο καὶ εἰς πόλεμον κατέστησαν. Διελόντες δὲ ἑαυτοὺς εἰς δύο μοίρας ὡς δικόθεν ἐπιθησόμενοι τοῖς ἐναντίοις, οἱ μὲν ἐμφανῶς ἔχώρουν ἐπὶ τὸ ἄστυ μετὰ τοῦ πατρός, οἱ δὲ κρύψαντες ἑαυτοὺς ἐνήδρευον. Θησεὺς δὲ μαθὼν τὰ βεβουλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις ἔξαίφης ἐπέπεσε τοῖς ἐνεδρεύοντισι καὶ πάντας ἀπέκτεινεν. Οἱ δὲ μετὰ Πάλλαντος πυθόμενοι τοῦτο διεσπάρησαν.

§ 13. Θησεὺς χειροῦται τὸν Μαραθώνιον ταῦρον.

Μετὰ ταῦτα Θησεὺς δοῶν τι βουλόμενος, ἀμα δὲ καὶ δημαγωγῶν, ἔξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον οὐκ ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκοῦσι παρέχοντα· καὶ χειροσάμενος αὐτὸν ζῶντα διὰ τοῦ ἀστεως ἥλασεν· εἶτα τῷ Ἀπόλλωνι ἔθυσεν.

§ 14. Ἀθηναῖοι ὁμολόγησαν Μίνω δασμόν.

Ολίγῳ δὲ ὕστερον ἦκον ἐκ Κορύτης τὸ τρίτον οἱ τὸν δασμὸν ἀπάξοντες, διν Ἀθηναῖοι ὁμολόγησαν Μίνων νικήσαντι αὐτοὺς ἐν τολέμῳ. Ὁμολόγησαν δὲ Ἀθηναῖοι πέμπειν δι' ἐννέα ἑτῶν δασμὸν νεανίας ἐπτὰ καὶ παρθένους τοσαύτας βιοφὰν τῷ ἐν τῷ Λαβυρίνθῳ Μινωταύρῳ, Ἡν δὲ Μινώταυρος τέρας ἔχον ταῦρου κεφαλήν, τὰ δὲ λοιπὰ ἀνδρός· τοῦτον Μίνως κατέκλεισεν ἐν Λαβυρίνθῳ, δις ἦν οἰκημα καμπαῖς πολυπλόκοις πλανῶν τὴν ἔξοδον.

§ 15. Θησεὺς μεγαληγορεῖ ὡς χειρώσεται Μινώταυρον.

Εἰς τὸν τρίτον δασμὸν τῷ Μινωταύρῳ συγκαταλέγεται καὶ Θησεὺς· ὡς δέ τινες λέγουσιν ἐκῶν ἔαυτὸν ἔδωκεν. Πρότερον μὲν οὖν οὐδεμία σωτηρίας ἐλπὶς ἦν· διὸ καὶ μέλαν ἰστίον ἔχουσαν, ὡς ἐπὶ συμφορᾶς προδῆλφ, τὴν ναῦν ἐπειπον· τότε δέ, τοῦ Θησέως τὸν πατέρα θαρρύνοντος καὶ μεγαληγοροῦντος, ὡς χειρώσεται Μινώταυρον, ἔδωκεν δὲ Αἴγεὺς καὶ ἔτερον ἰστίον λευκὸν τῷ κυβερνήτῃ καὶ ἐκέλευσεν αὐτόν, εἰ μὲν σωθείη Θησεὺς, ἐπᾶραι τὸ λευκὸν ἀναχωροῦντα εἰς Ἀθήνας, εἰ δὲ μή, τῷ μέλανι πλεῖν.

§ 16. Ἀριάδνη βοηθεῖ Θησεῖ.

Ἐπεὶ δὲ κατέπλευσαν εἰς Κορύτην, Θησεὺς ἐντυγχά-

νει Ἀριάδνη τῇ τοῦ Μίνω θυγατρὶ· αὕτη δὲ διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ὁρμὴν τοῦ νεανίου ἡράσθη αὐτοῦ καὶ ἐδίδαξεν, ὅπως δύναιτο τοῦ Λαβυρίνθου τοὺς ἑλιγμοὺς διεξελθεῖν καὶ τοῦ Μινωταύρου κρατῆσαι.

"Εδωκεν οὖν Θησεῖ τὸν μίτον, φὸν ἐξόδου ἐκ τοῦ Λαβυρίνθου τύχοι, καὶ φάρμακα, οἵς τὸν Μινώταυρον κατακομίσει· φαρμακεύτοια γὰρ ἦν Ἀριάδνη.

Οὗτοι Θησεὺς ἀποκτείνας τὸν Μινώταυρον ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας μετὰ τῶν νεανιῶν καὶ τῶν παρθένων.

§ 17. Αἴγενς δίπτει ἔαυτὸν κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως.

Καταπλεόντων δέ, ἐπελάθητο μὲν ὁ Θησεύς, ἐπελάθητο δὲ ὁ κυβερνήτης ὑπὸ χαρᾶς ἐπᾶραι τὸ ίστιον, φὸν τὴν σωτηρίαν αὐτῶν ἔδει γνώριμον τῷ Αἴγεϊ γενέσθαι. Αἴγενς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως τὴν ναῦν ἴδων ἔχουσαν μέλαν ίστιον, Θησέα ἐνόμισεν ἀπολωλέναι καὶ ἔρωτεν ἔαυτὸν κατὰ τῆς πέτρας.

§ 18. Θησεὺς ἐποίησεν ἄπασιν κοινὸν πρυτανεῖον καὶ βουλευτήριον.

Παραλαβὼν Θησεὺς τὴν δυναστείαν τοὺς τὴν Ἀττικὴν κατοικοῦντας συνώκισεν εἰς ἓν ἄστυ πρὸς τὸ κοινὸν πάντων συμφέροντος, τέως σποράδας ὄντας, ἐνίστε δὲ καὶ διαφερομένους ἀλλήλοις καὶ πολεμοῦντας. Καταλύσας οὖν τὰ παρὸν ἐκάστοις πρυτανεῖα καὶ βουλευτήρια ἓν ἐποίησεν ἄπασι κοινὸν ἐνταῦθα πρυτανεῖον καὶ βουλευτήριον, ὃπου νῦν ἴδουται τὸ ἄστυ, καὶ τὴν πόλιν Ἀθήνας προσηγόρευσε, καὶ Παναθήναια δὲ θυσίαν ἐποίησε κοινήν τὴν δὲ βασιλείαν ἐκῶν ἀποθέμενος διεκόσμει τὴν πολιτείαν.

§ 19. Θησέως κήρυγμα.

"Ετι δὲ μᾶλλον αὐξῆσαι τὴν πόλιν βουλόμενος ἐκά-

λει πάντας ἐπὶ τοῖς ἵσοις, καὶ τὸ «δεῦρο» ἵτε πάντες λεῷ» κήρυγμα Θησέως γενέσθαι φασίν. Ἔκοψε δὲ καὶ νόμισμα βοῦν ἐγχαράξας ἢ διὰ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον ἢ πρὸς γεωργίαν τοὺς κατοίκους παρακαλῶν.

§ 20. Θησεὺς ἀποδημεῖ εἰς Σκῦρον.

Χρόνῳ δ' ὅστερον καταστάσιαζόμενος τοὺς μὲν παιδας εἰς Εὔβοιαν ὑπεξέπεμψε πρὸς Ἑλεφήνορα, αὐτὸς δὲ εἰς Σκῦρον ἀπέπλευσεν, οὕσης αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐκεῖ φιλίας καὶ κτημάτων ἐν τῇ νήσῳ πατρόφων. Ἐβασίλευε δὲ Λυκομήδης τότε τῶν Σκυρίων. Πρὸς τοῦτον οὖν ἀφικόμενος ἦτει τοὺς ἀγροὺς ἀπολαβεῖν, ὃς αὐτόθι κατοικήσων. Ὁ δὲ Λυκομήδης δείσας περὶ τῆς βασιλείας ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς χώρας ἀνήγαγεν αὐτόν, ὃς ἐκεῖθεν ἐπιδείξων τοὺς ἀγρούς· ὅτε δὲ Θησεὺς ἀφεώρα πρὸς τὸ πεδίον, Λυκομήδης ἔωσεν αὐτὸν κατὰ τῶν πετρῶν καὶ οὗτος ἐφόνευσεν.

§ 21. Ἀθηναῖοι ἀναλαμβάνοντι τὰ Θησέως δστᾶ.

Πολλῷ δ' ὅστερον χρόνῳ, Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι πρὸς Μήδους μαχομένων, ἔδοξαν οὐκ ὀλίγοι φάσμα Θησέως ἐν δπλοῖς καθορᾶν πρὸς αὐτῶν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους φερόμενον. Μετὰ δὲ τὰ Μηδικὰ μαντευομένοις τοῖς Ἀθηναίοις ἀνεῦλεν ἡ Πυθία τὰ Θησέως ἀναλαβεῖν δστᾶ καὶ ἐντίμως παρ' ἑαυτοῖς φυλάττειν. Κίμων δὲ ἐλών τὴν νῆσον ἐκόμισε ταῦτα εἰς Ἀθήνας. Ἀθηναῖοι δὲ πομπαῖς τε λαμπραῖς ἐδέξαντο καὶ θυσίαις ὕσπερ αὐτὸν κατιόντα εἰς τὸ ἄστυ.

Γ' ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

§ 1. Ἰνώ ἐπιβουλεύει Φρίξω καὶ Ἔλλη.

Ἄθαμαντος τοῦ Βοιωτίας δυναστεύοντος καὶ Νεφέλης γίγνεται παῖς μὲν Φρίξος, θυγάτηρ δὲ Ἔλλη. Χρόνῳ δ' ὕστερον Ἀθάμας ἐγκαταλιπὼν Νεφέλην ἄγεται γυναικα τὴν Ἰνώ. Ἐπιβουλεύουσα δ' αὐτῇ τοῖς Νεφέλης τέκνοις ἔπεισε τὰς γυναικας φρύγειν κρύφα τὸν πυρόν, ὃν οἱ αὐτῶν ἀνδρες ἔμελλον σπείρειν. Αἱ δὲ εὐαρεστῆσαι βουλόμεναι τῇ Ἰνοῖ, ἐπραξαν τοῦτο· γῇ δὲ πεφρυγμένους πυροὺς δεχομένη, ὡς εἰκός, οὐκ ἐβλάστανε· διὸ πέμπων Ἀθάμας εἰς Δελφοὺς ἀπαλλαγὴν ἐπυνθάνετο τῆς ἀφορίας.

Ἴνὼ δὲ τοὺς πεμφθέντας ἀνέπεισε λέγειν, ὡς εἴη κεχρησμένον παύσεσθαι τὴν ἀφορίαν, ἐὰν σφαγῇ Διὺς Φρίξος. Τοῦτο ἀκούσας Ἀθάμας τὸ μὲν πρῶτον οὐδαμῶς προυθυμεῖτο θύσαι τὸν υἱόν, ἔπειτα δὲ ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῶν κατοίκων ἐπὶ τῷ βιωμῷ ἥγαγε Φρίξον ὡς τῷ θεῷ θύσων αὐτόν. Νεφέλη δ' ἡ μήτηρ ἀνήρπασε τὸν υἱὸν καὶ παρ' Ἐρμοῦ λαβοῦσα χρυσόμαλλον κριὸν ἐδώκεν αὐτῷ τε καὶ τῇ θυγατρί, ἐφ' οὗ δύκούμενοι διὰ τοῦ ἀέρος ὑπὲρ γῆν καὶ θάλασσαν ἐφέροντο.

§ 2. Φρίξος ἀφικνεῖται εἰς Κόλχους.

Ως δὲ ἐγένοντο κατὰ τὴν μεταξὺ κειμένην θάλασσαν Χερρονήσου καὶ Σιγείου, ὥλισθεν ἡ Ἔλλη καὶ οὕτως ἀπώλετο· ἀπ' ἑκείνης δὲ Ἐλλήσποντος ἡ αὐτόθι θάλασσα ἐκλήθη. Φρίξος δὲ ἦλθεν εἰς Κόλχους, ὃν Αἴγιτης ἔβασίλευεν.

Οὗτος αὐτὸν ὑποδέχεται καὶ μίαν τῶν θυγατέρων Χαλκιόπην δίδωσιν· ὃ δὲ Φρίξος τὸν χρυσόμαλλον κριὸν

Διὸ θύει, τὸ δὲ τούτου δέρας Αἰήτῃ δωρεῖται ἐκεῖνος δέ αὐτὸ δρυὶ ἐν Ἀρεως ἄλσει περιάπτει, ἔνθα ἐφρουρεῖτο ὑπὸ δράκοντος ἀύπνου. Φοίξου δὲ καὶ Χαλκιόπης γίγνονται παιδες ἄλλοι τε καὶ Ἀργος, ὃς αὐξηθεὶς εἰς τὴν Ἑλλάδα κατῆλθεν.

§ 3. Πελίας πέμπει Ἰάσονα ἐπὶ τὸ δέρας.

Τοῦτο δὲ τὸ δέρας ληφόμενος πέμπεται Ἰάσων ὁ Αἴσονος ἐξ Ἰωλκοῦ διὰ τήγδε τὴν αἰτίαν. Τῆς Ἰωλκοῦ Πελίας ἐβασίλευεν, φαντευομένῳ περὶ τῆς βασιλείας ἔχοντεν δικαίως τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον οὐκ ἐγίγνωσκε δικαίως τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι. Τὸ δὲ αὐτὸν συνῆκεν. Τελῶν γὰρ ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ Ποσειδῶνι θυσίαν, ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν Ἰάσονα μετεπέμψατο δικαίως τὸν μονοσάνδαλον φυλάξασθαι. Τὸ δέ, κατὰ γεωργίαν ἐν τοῖς ἀγροῖς διατελῶν, ἐσπευσεν ἐπὶ τὴν θυσίαν διαβαίνων δὲ τὸν ποταμὸν Ἄναυρον ἐξῆλθε μονοσάνδαλος, τὸ δέρας ἀπολέσας ἐν τῷ ὁρίῳ πέδιλον.

Θεασάμενος δὲ αὐτὸν ὁ Πελίας καὶ τοῦ μονοσάνδαλον ἀναμηνθεὶς κατέμαθε τοῦτον ὅντα, ὃν δέοι φυλάξασθαι. Προσελθὼν δὲ ἡρώτα τὸν Ἰασόνα, τί ἂν ἐποίησεν, ἔξουσίαν ἔχων, εἰ λόγιον ἵνα αὐτῷ ὑπό τινος φονευθήσεσθαι τῶν πολιτῶν δικαίως τὸν μονοσάνδαλον δέρας» ἔφη «προσέτασσον ἂν φέρειν». Τοῦτο Πελίας ἀκούσας εὐθὺς ἐπὶ τὸ δέρας ἐλθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν.

§ 4. Ἰάσων παρασκευάζεται πρὸς ἀπόπλουν.

Ἐπὶ τοῦτο οὖν πεμπόμενος Ἰάσων Ἀργον ἐπεκαλέσατο τὸν Φοίξου κάκεῖνος, Ἀθηνᾶς ὑποθεμένης, πεντηκόντορον ναῦν κατεσκεύασε τὴν ὄνομασθεῖσαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος Ἀργώ. Ως δὲ ἡ ναῦς κατεσκευά-

σθη, ἐπυνθάνετο τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πλοῦ· ὁ δὲ πλεῖν ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἀμφοίσαντι τοὺς ἀρίστους τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τοῖς ἀμφοίσαντι τοῖς ἄριστοις τῆς Ἑλλάδος, Ἐπικόρων, Ζήτης καὶ Κάλαις, Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης, Πηλεύς, Ἡρακλῆς, Θησεύς, Ἀμφιάραος, Ἀργος καὶ ἄλλοι ὅτι περ ἄνθος ἀνδραγαθίας.

§ 5. Ὁ μάντις Φινεὺς ἀπαλλάσσεται τῶν Ἀρπυιῶν.

Οὕτοι, ναυαρχοῦντος τοῦ Ἰάσονος, ἀναχθέντες προσύσχουσι Λήμνῳ· ἀπὸ Λήμνου προσίσχουσι Μυσίᾳ· ἀπὸ ταύτης ἀναχθέντες ὀρμίσαντο ἐν Σαλμυδησσῷ τῆς Θράκης. Ἐνταῦθα φκει Φινεὺς μάντις τυφλός· τυφλωθῆναι δέ φασιν ὑπὸ θεῶν, ὅτι προύλεγεν ἀνθρώποις τὰ μέλη οντα. Ἐπειμφαν δ' αὐτῷ καὶ τὰς Ἀρπυίας οἱ θεοί, αἵ ἡσαν πτηνὰ ἔχοντα γυναικῶν πρόσωπα· ὅπότε δὲ τῷ Φινεῖ παρατιθεῖτο τράπεζα, ἔξ ούρανοῦ καταπετόμεναι τὰ μὲν πλεῖστα τῶν ἐδεσμάτων ἀνήρπαζον, ὀλίγα δὲ ὀσμῆς ἀνάπλεα κατέλειπον.

Συμβουλευομένοις δ' αὐτῷ τοῖς Ἀργοναύταις περὶ τοῦ πλοῦ ἔφη διδάξειν, ἐὰν αὐτὸν τῶν Ἀρπυιῶν ἀπαλλάξωσιν. Οἱ δὲ ἀπήλλαξαν αὐτὸν τόνδε τὸν τρόπον· παρέθηκαν αὐτῷ τράπεζαν ἐδεσμάτων πλήρη, αἵ Ἀρπυίαι δὲ ἔξαιρνης σὺν βοῇ καταπετόμεναι τὰ ἐδέσματα ἥρπαζον· θεασάμενοι δὲ οἱ Βορέου παιδες Ζήτης καὶ Κάλαις ὅντες πτερωτοὶ δι' ἀράς ἐδίωκον· διωκομένων δὲ τούτων, ἡ μὲν εἰς τὸν Τίγρητα, ποταμὸν τῆς Πελοποννήσου, ἐμπίπτει, ἡ δὲ περὶ τὰς Στροφάδας νήσους, καὶ οὕτως ἀπώλοντο.

§ 6. Ἡ Ἀργὼ διαπλεῖ τὰς Συμπληγάδας.

Ἀπαλλαγεὶς οὖν τῶν Ἀρπυιῶν ὁ Φινεὺς ἐμήνυσε τὸν πλοῦν τοῖς Ἀργοναύταις καὶ περὶ τῶν Συμπληγάδων ἐδί-

δαξε πετρῶν· ἥσαν δὲ ὑπερομεγέθεις αὗται, καὶ συγκρουόμεναι ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν πνευμάτων βίας, τὸν διὰ θαλάσσης πόρον ἀπέκλειον. Προεῖπεν οὖν αὐτοῖς ἀφεῖναι πελειάδα διὰ τῶν πετρῶν καὶ ταύτην ἐὰν μὲν ἴδωσι σωθεῖσαν, διαπλεῖν, ἐὰν δὲ ἀπολομένην, μὴ διαπλεῖν.

Ταῦτα ἀκούσαντες ἀνήγοντο, καὶ ὡς παρὰ τὰς πέτρας ἐγένοντο, ἀφιᾶσιν ἐκ τῆς πρόφρας πελειάδα· τῆς δέ, διαπετομένης, τὰ ἄκρα τῆς οὐρᾶς αἱ πέτραι συμπεσοῦσαι ἀπέκοψαν. Ἐπιτηρήσαντες οὖν ἀναζωρούσας τὰς πέτρας, μετ' εἰδεσίας συντόνου διέπλευσαν, τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νεώς περικοπείσης. Ἐκ τούτου δὲ τοῦ χρόνου ἐστήκασιν αἱ συμπληγάδες.

§ 7. Ἰάσων λαμβάνει τὸ δέρας.

Παραπλεύσαντες δὲ Θεομάδοντα ἐπὶ Φάσιν ποταμὸν ἥλθον οὗτος τῆς Κολχικῆς ἐστιν. Οῷμισαμένων οὖν ἐνταῦθα, ἵκε πρὸς Αἴγαθην Ἰάσων καὶ τὰ ἐπιταχθέντα ὑπὸ τοῦ Πελίου λέγων ἐδεῖτο δοῦναι τὸ δέρας αὐτῷ· ὃ δὲ δώσειν μὲν ὑπέσχετο, οὐ μὴν ἀλλ' ἐπεβούλευεν αὐτοῖς καὶ τὴν τε Ἀργὸν ἐπενόει ἐμποῆσαι καὶ τοὺς Ἀργοναύτας ἀποκτεῖναι.

Μήδεια δὲ ἡ τοῦ Αἴγαθου θυγάτηρ ἐρῶσα τοῦ Ἰάσονος, συνεργήσειν αὐτῷ, ἐφ' ὃ ἤκεν, ἐπαγγέλλεται, ἐὰν διμόσῃ αὐτὴν ἔξειν γυναῖκα καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπάξειν. Οὐμόσαντος δὲ τοῦ Ἰάσονος, νυκτὸς ἐπὶ τὸ δέρας ἥγαγεν αὐτὸν καὶ τὸν φυλάσσοντα δράκοντα κατακοιμίσασα φαρμάκοις μετὰ Ἰάσονος (ἥν γὰρ φαρμακεύτοια ἡ Μήδεια) περιεῖλον τῆς δρυὸς τὸ δέρας καὶ ἐπὶ τὴν Ἀργὸν παρεγένοντο. Οἱ οὖν Ἀργοναῦται νυκτὸς μετὰ τούτων ἀνήγθησαν καὶ εἰς Ἰωλκὸν κατέπλευσαν πολλὰ πλανηθέντες. Ἰάσων δὲ δίδωσι Πελίᾳ τὸ δέρας.

Δ' ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ

§ 1. Οι ἡγεμόνες τῶν Ἑλλήνων ἀποπλέονσιν οἰκαδε.

Ἄλούσης τῆς Τροίας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, οἱ ἡγεμόνες μετὰ τῶν ἑαυτῶν λαῶν οἰκαδε ἀπέπλευσαν· καὶ τούτων οἱ μὲν εὐπλοοῦσι καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν ἀποσφύζονται, ως Διομήδης καὶ Νέστωρ, οἱ δὲ πολλὰ πλανηθέντες καὶ παθόντες ὡς Μενέλαος καὶ Ἀγαμέμνων.

Πάντων δὲ μάλιστα Ὁδυσσεὺς ἐπλανήθη, ὃς μόνος εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἀπεσώθη, τῶν ἑταίρων πάντων ἀπολομένων. Οὗτος οὖν ἀναγθεὶς ἀπὸ Τροίας σὺν δώδεκα ναυσὶ τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Λιβυκάγων χώραν ἀφικνεῖται, ἐντεῦθεν δὲ εἰς τὴν Κυκλώπων γῆν ὑπὸ τῶν ἀνέμων φέρεται.

§ 2. Ὁδυσσεὺς μετὰ τῶν ἑταίρων εἰσέρχεται εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Πολυφήμου.

Ἐγγὺς δὲ ταύτης γενόμενος τὰς μὲν ἄλλας ναῦς καταλείπει ἐν τινὶ παρ’ αὐτὴν νήσῳ, αὐτὸς δὲ μίαν ἔχον πρὸς τὴν Κυκλώπων γῆν δομίζεται. Ἡσαν δ’ οἱ Κύκλωπες ἀνδρες ὑπερμεγέθεις, ἄγριοι, ἀνδροφάγοι, ἕνα δοφθαλμὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου ἔχοντες ὑπεράνω τῆς πλατείας διτύνος, λάσιοι δ’ ἥσαν πάντα τό τε στέρνον καὶ τὴν γαστέρα καὶ τὸ εἰς ὅνυχα ἥκον. Αὐταῖς χερσὶ φυτὸν οὐκ ἐφύτευον οὐδὲ ἥρουν τὴν γῆν, ἀλλ’ ἀσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο, καὶ πυροὶ καὶ κριθαὶ καὶ ἄμπελοι. Οὕτε πόλεις οὔτε βουλὴν οὔτε νόμους εἶχον ἀλλήλων γὰρ οὐκ ἐφόροντιζον· ἐν σπηλαίοις δὲ κατάφοντιν, χωρὶς ἔκαστος, καὶ τὰς ἑαυτῶν ἔβισκον αἴγας. Ξένοι οὐκ ἀφικνοῦντο ἐνταῦθα, οὐδὲ ἀντοὶ ἄλλοσέ ποι ἐπλεον· οὐ γὰρ πλοῖα ἐναυτίγουν Τοιοῦτοι ἥσαν οἱ Κύκλωπες.

Μετὰ δόδεκα οὖν ἑταίρων Ὁδυσσεὺς ἀποβαίνει τῆς νεώς καὶ εἴς τι ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ ἄντρον ἔρχεται ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἀσκὸν οἶνου· ἦν δὲ Πολυφήμου τὸ ἄντρον, ὃς ἦν Κύκλωπων πάντων ἴσχυρότατος ἄμα καὶ ἀγριώτατος, φέκει δὲ μόνος· Ἐνταῦθα οὖν ἀφαντες πῦρ καὶ τῶν ἐρίφων τινὰς σφάξαντες εὐωχοῦντο καὶ τὸν Κύκλωπα ἀνέμενον, εἴ πως ξένια αὐτοῖς δούη.

Ἐλθόν δ' ὁ Κύκλωψ καὶ εἰσελάσας τὰ ποίμνια, προσέθηκε τῇ θύρᾳ πέτρον ὑπερομέγέθη, ὃν οὐδὲ ἀν εἴκοσιν ἄμαξαι ἀποκινήσειαν ἔπειτα δὲ καθεξόμενος ἥμελγε τάς τε οἰς καὶ τὰς αἰγας καὶ παραυτίκα τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ γάλακτος θρέψας κατέθηκεν εἰς πλεκτοὺς ταλάρους, τὸ δὲ ἔτερον ἥμισυ ἐν ἀγγείοις διεφύλαξεν, ἵνα εἴη αὐτῷ πίνειν, δπότε διψφή.

§ 3. Δέονται τοῦ Κύκλωπος ξένια αὐτοῖς δοῦναι.

Τούτων περανθέντων, πῦρ ἀνῆψε καί, τοῦ σπηλαίου αὐγασθέντος, εἶδεν Ὁδυσσέα καὶ τοὺς ἑταίρους. Βλέψας οὖν πρὸς αὐτοὺς ἤρετο· «ὦ ξένοι, τίνες ἔστε;» Οἱ δὲ δείσαντες φθόγγον βαρὸν πελωφίου ἀνδρὸς ἐκπεπληγμένοι ἤσαν· Ὁδυσσεὺς δὲ εἶπεν· «ἥμεις Ἀχαιοί ἐσμεν, στρατιῶται τοῦ Ἀτρεύδου Ἀγαμέμνονος, οὗ τὸ κλέος μέγα ἀν' Ἑλλάδα πᾶσαν· ἐκ τῆς Τροίας ἐπλέομεν οἴκαδε, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐνταῦθα ἀπερρίφθημεν· οὗτος Ζεὺς ἥθελεν. Νῦν δὲ ἵκέται ἐσμὲν σοῦ καὶ δεόμεθα ξενιά τινα ἥμιν δοῦναι».

«Αἰδοῦ δ', ὦ κράτιστε, τοὺς τ' ἄλλους θεοὺς καὶ τὸν Δία, ὃς ἵκετῶν καὶ ξένων προστάτης ἐστίν».

§ 4. Ὁ Κύκλωψ πατασπαράσσει δύο τῶν ἔταιρων.

Ο δὲ Κύκλωψ ἀνελεήμονι θυμῷ τάδε ἀπεκρίνατο «νήπιοί ἔστε, ὃ ξένοι, οἵ κελεύετε με δεδιέναι ἢ αἰδεῖσθαι θεούς· οἱ γὰρ Κύκλωπες πολὺ κρείσσονές ἐσμεν θεῶν· οὐδενὸς ὑμῶν φείσομαι διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ Διὸς φόβον». Ἀμα ταῦτα εἰπὼν ἐφήλατο ἐπ’ αὐτοὺς καὶ ἀρπάσας δύο κατεσπάραξε, λέοντος δὲ δίκην κατήσθιεν αὐτῶν τά τε σπλάγχνα καὶ τὰς σάρκας καὶ τά δότα. Οἱ δ’ ἄλλοι ταῦτα ὁρῶντες ἔκλαιον καὶ τὰς χεῖρας Διὺς ἀνεῖχον.

§ 5. Ὁδυσσεὺς ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ ξητεῖ.

Οὕτω δ’ ὁ Κύκλωψ χορτασθεὶς ἀνθρωπείων κρεῶν κατέκειτο ἐκτάδην μετὰ τῶν προβάτων. Ὁδυσσεὺς δὲ ἀπαλλαγὴν τοῦ κακοῦ ἔζητε· ἐβουλεύετο οὖν σπασάμενος τὸ ξίφος ἐμπῆξαι εἰς τὸ στῆθος τοῦ Κύκλωπος καὶ οὕτῳ ἀποκτεῖναι αὐτόν· ἀλλά, τούτου ἀπολομένου, πάντες ἀν ἀπωλώλεσαν ἐν τῷ σπηλαίῳ· οὐδεὶς γὰρ ἀν οἶός τ’ ἦν τὸν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ σπηλαίου λίθον ἀπῶσαι· ταχὺ οὖν τῆς βουλῆς ταύτης ἀπέσχετο.

Καὶ τὴν μὲν νύκτα δλην οὕτω διηλθον, οἱ μὲν ἔταιροι στενάζοντες καὶ Δία τὸν ξένιον ἐπικαλούμενοι, Ὁδυσσεὺς δὲ βουλεύομενος ὅτῳ τρόπῳ Κύκλωψ δίκην δώσει τῆς ἀγριότητος, αὐτὸς δὲ καὶ οἱ ἔταιροι σωθήσονται εἰς τὴν ναῦν.

§ 6. Κύκλωψ αὐθίς πατασπαράσσει δύο τῶν ἔταιρων.

Αμα δὲ τῇ ἕω ἐγερθεὶς ὁ Κύκλωψ πῦρ ἀνῆψε καὶ τὰς οἰς ἥμελξεν· ἔπειτα δὲ ἀρπάσας δύο τῶν ἔταιρων κατεσπάραξε καὶ κατήσθιεν· ἀφελὼν δὲ τὸν θυρεὸν ἔξη-

λασε τὰ ποίμνια καὶ πάλιν αὐτὸν ἐπὶ τῷ στόματι ὁρδίως ἐπέθηκεν.

§ 7. Ὁδυσσεὺς παρασκευάζει ἔκδικησιν.

Ὅδυσσεῖ δὲ βουλευομένῳ ἦδε ἡ βουλὴ ἐφαίνετο ἀρίστῃ ἔκειτο ἐν τῷ σπηλαίῳ μέγα δόπαλον ἐλάινον χλωρόν, ὃ ἔτεμεν ὁ Κύκλωψ, ἵνα φέροι ἔηρανθέν ἐώφει δὲ ἴστῳ μεγάλης νεώς τό τε μῆκος καὶ τὸ πάχος τούτου οὖν Ὅδυσσεὺς ἀπέκοψε ὅσον ὁργυιάν καὶ ἀπέξεσε καὶ διαλὸν ἐποίησεν ἔπειτα δὲ ὤξυνε τὸ ἄκρον καὶ κατέκρυψεν ὑπὸ τὴν κόπρον, ἢ δὴ πολλὴ ἐκέχυτο κατὰ τοῦ σπηλαίου. Ἔπειτα τέσσαρες κλήρῳ ἀπεδείχθησαν, οἵ σὺν τῷ Ὅδυσσεῖ πέμπτῳ τολμήσουσι τρῖψαι τὸ δόπαλον ἐν τῷ ὁφθαλμῷ τοῦ Κύκλωπος, ὅτε κοιμῶτο· ἔλαχον δὲ ἐκεῖνοι οὓς ἄν καὶ αὐτὸς Ὅδυσσεὺς ἔλοιτο.

8. Κύκλωψ τὸ τρίτον κατασπαράσσει δύο τῶν ἔταιρων.

Ἐσπέρας δὲ γενομένης ἥλιθεν ὁ Κύκλωψ, ἦρε δὲ τὸν μέγαν θυρεὸν καὶ τὰ ποίμνια εἰς τὸ σπήλαιον ἐλάσσας ἐπὶ τῷ στόματι πάλιν ἐπέθηκε· καθεζόμενος δὲ ἥμελξε τὰς οἰς, καὶ τὰ ἄλλα ποιήσας καθ' ἄπερ τὴν προτεραιάν δύο τῶν ἔταιρων ἥρπασε καὶ κατασπαράξας κατήσθιεν.

9. Ὁ Κύκλωψ μεθυσθεὶς κοιμᾶται.

Φαγόντος δὲ τοῦ Κύκλωπος τὰ ἀνθρώπεια κρέα, Ὅδυσσεὺς ἐγγὺς αὐτοῦ προσῆλθεν ἔχων μετὰ χερσὸν κισσούβιον μέλανος οἴνου· «Κύκλωψ» ἔφη «πῖθι οἶνον, ἵνα εἰδῆς οἶον ποτόν ἐστι τόδε, ὃ ἐν τῇ νηὶ εἴχομεν· λοιβὴ δ' ἔστω σοι τοῦτο, εἴ πως ἐλεήσας με οἴκαδε πέμψεις».

Ο δὲ ἔλαβε καὶ ἐξέπιεν, ἥσθη δὲ σφόδρα· πιὸν δὲ καὶ δεύτερον, πάλιν ἥτησε· πιὸν οὖν καὶ τρίτον, ἐπηρώτα τοῦνομα· τοῦ δὲ Ὀδυσσέως εἰπόντος ὅτι Οὔτις καλοῖτο, Οὔτιν υπισχνεῖτο ὑστατὸν ἀναλώσειν, τοὺς δ' ἄλλους πρότερον, καὶ τοῦτο αὐτῷ ἔνιον ἀποδώσειν. Μεθυσθεὶς δὲ κατέπεσεν ὑπτιος καὶ ἐκοιμᾶτο, ἐξήμει δὲ τὸν τε οἶνον καὶ τὰ ἀνθρώπεια κρέα.

§ 10. Ὁδυσσεὺς ἐκτυφλοῖ τὸν Κύκλωπα.

Τότε δὴ Ὁδυσσεὺς ὑπὸ πολλὴν σποδὸν ἔθηκε τὸν μοχλόν, ἵνα θεομανθεὶς ἔντρονθείη καὶ σκληρότερος γένοιτο· τοὺς ἑταίρους δὲ παρεθάρρυνε, μή τις αὐτῶν ὑποδείσας ἀφθυμήσειν· ἀλλὰ μὴν θάρρος μέγα ἐνέπνευσεν αὐτοῖς ὁ θεός. Λαβόντες οὖν τὸν μοχλόν, ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ Κύκλωπος ἐνέπηξαν, ὃ δὲ Ὁδυσσεὺς ὑπερθεν ἐρεισθεὶς ἔστρεψεν αὐτόν, ώς εἰ ἦν τρύπανον.

Καὶ οὗτοι μὲν παραχρῆμα πόρρω ἀφήλαντο, Κύκλωψ δὲ δεινὰς οἰμογὺς ὁγγυνσι καὶ τὸ σπήλαιον βοῆς πληροῦται· καὶ τὸν μὲν μοχλὸν ἐξέβαλε καὶ μαρρὰν ἀπέρριψεν, ἔκφρων δὲ τὰς χειρας ἔτεινεν, εἴ πως συλλάβοι τινά, καὶ τοὺς ἄλλους Κύκλωπας, οἵ ἐν σπηλαίοις φκουν, μεγάλα κραυγάζων ἐπεκαλεῖτο. Οἱ δ' ἄλλοιθεν ἄλλοις ἤεσαν καὶ ἡρώτων, τίς αὐτὸν ἀδικοίη· ὃ δὲ ἔλεγεν «Οὔτις με κτείνει δόλῳ». Ἀκούοντες οὖν ἐκεῖνοι λέγοντος τοῦ Κύκλωπος ώς οὐδεὶς κτείνει, μαίνεσθαι αὐτὸν ἐνόμισαν καὶ ἀνεγόησαν.

§ 11. Ὁδυσσεὺς καὶ οἱ ἑταῖροι ἀποσώζονται ἔξω τοῦ ἄντρου.

Ὅδυσσεὺς δὲ καὶ οἱ ἑταῖροι ἐν παραβύστῳ που τοῦ

ἄντρου κατεπτηχότες ἐκρύπτοντο ὅλην τὴν νύκτα. Ἀμαδὲ τῇ ἔφ Κύκλωψ μέλλων ἔξελάσσαι ἐπὶ νομῆν τὰ ποίμνια, τὸν μὲν φράττοντα τὴν θύραν λίθον ἀπέωσε, καθεζόμενος δὲ ἐν αὐτῇ ἔξέτεινε τὰς χεῖρας καὶ ἐφηλάφα τὰ πρόβατα, εἴ τινά που ἐν τούτοις συλλάβοι ἔξιόντα. Ὁδυσσεὺς δὲ καὶ οἱ ἑταῖροι ὑπὸ τὴν γαστέρα δασυμάλλων καὶ μεγάλων κριῶν ὑποδεδυκότες ἀπεσώμησαν ἔξω τοῦ ἄντρου. Ταχέως δὲ κατελθόντες εἰς τὴν θάλασσαν, ἐνθα δὴ ναῦς ὥρμει, εἰσέβησαν καὶ παραυτίκα ἀπῆραν.

Ἐπεὶ δὲ δὴ ναῦς ἀφειστήκει τοσοῦτον ὅσον φθεγξαμένου ἔξακοῦσαι ἡδύνατο Κύκλωψ, Ὅδυσσεὺς ἀνεβόησε «Κύκλωψ, εἴ τίς σε ἔροιτο δρθαλμοῦ τὴν τύφλωσιν, εἴποις ἂν αὐτῷ, ὡς Ὅδυσσεὺς δὲ Λαέρτου ἔξι Ιθάκης ἔξετύφλωσεν». Ἀφικόμενοι δὲ εἰς τὴν νῆσον, ἐνθα αἱ ἄλλαι νῆσες ὥρμουν, ἔθυσαν Διὺς σωτῆρι καὶ ἀπέπλευσαν.

III
ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ
ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΩΝ

1. Ἀθῆναι.

Ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ξηρά ἔστι πᾶσα καὶ οὐκ εὔνδος, κακῶς δὲ ἐρυμοτομημένη διὰ τὴν ἀρχαιότητα. Αἱ μὲν πολλαὶ τῶν οἰκιῶν εὐτελεῖς εἰσιν, δλίγαι δὲ αἱ χορήσιμαι. Ἀπιστηθείη δὲ ἂν ἐξαίφνης ὑπὸ τῶν ξένων θεωρουμένη, εἰ αὕτη ἔστιν ἡ προσαγορευομένη τῶν Ἀθηναίων πόλις· μετ' οὐ πολὺ δὲ ὁμολογήσειεν ἂν τις.

Ωδεῖον γὰρ ἔστιν ἐν αὐτῇ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ κάλλιστον· θέατρον ἀξιόλογον, μέγα καὶ θαυμαστόν. Ἀθηνᾶς ἵερὸν πολυτελές, ἀποπτον, ἄξιον τῆς θεᾶς, δὲ καλούμενος Παρθενών· δις μεγάλην κατάπληξιν ποιεῖ τοῖς θεωροῦσιν. Ολυμπίειον ἡμιτελὲς μέν, κατάπληξιν δὲ ποιοῦν διὰ τὴν τῆς οἰκοδομίας ὑπογραφήν· δὲ βέλτιστον ἂν ἐγένετο, εἴπερ συνετελέσθη. Γυμνάσια δὲ ἐν τῇ πόλει εἰσὶ τρία, Ἀκαδήμεια, Λύκειον, Κυνόσαργες· πάντα κατάδενδρα καὶ ποώδη.

Τῶν δὲ κατοικούντων οἱ μὲν Ἀττικοί εἰσιν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι. Οἱ μὲν Ἀττικοί περίεργοι εἰσὶ ταῖς λαλιαῖς, ὑπουροί, συκοφαντώδεις, παρατηρηταὶ τῶν ἀλλοτρίων βίων· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι μεγαλόψυχοι, ἀπλοὶ τοὺς τρόπους, φιλίας γνήσιοι φύλακες.

2. Θῆβαι

Ἡ τῶν Θηβαίων πόλις ἐν μέσῳ τῆς Βοιωτῶν κεῖται χώρας, τὴν δὲ περίμετρον ἔχει σταδίων ἑβδημήκοντα· πᾶσα διμαλή ἔστι, στρογγύλη τὸ σχῆμα καὶ μελάγγειος. Καίπερ δὲ ἀρχαία οὖσα, δμως καὶ νῶς ἐρυμοτομημένη ἔστι διὰ τὸ τρίς ἥδη, ὡς φασι, κατεσκάφθαι.

Κάθυδρος δὲ πᾶσα καὶ γεώδης οὖσα, πλεῖστα τὰ χλωρὰ καὶ τὰ κηπεύματα ἔχει, εἴ πέρ τις τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων δύο γάρ ποταμοὶ ὁέουσι δι' αὐτῆς τὸ ὑποκείμενον τῇ πόλει πεδίον ἀρδεύοντες· καὶ ἀπὸ τῆς Καδμείας δὲ ὕδωρ ἀφανὲς διὰ σωλήνων ἄγεται, ὃ δὴ πάλαι ὑπὸ τοῦ Κάδμου, ὡς λέγεται, ἥχθη.

Ἐνθερόσαι μὲν ἡ πόλις βελτίστη ἔστι· τό τε γάρ ὕδωρ πολὺ καὶ ψυχρὸν ἔχει καὶ κήπους, καὶ χλωρὰν ἄρα τὴν ὅψιν· ἔτι δὲ εὐήνεμός ἔστι· καὶ ὀπώρας δὲ καὶ τὰ θερινὰ ὕνια ἀγαθὰ καὶ ἀφθονα ἔχει. Ἐγχειμάσαι δὲ χειρίστη διά τε τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ πνεύματα· ἔτι δὲ νίφεται καὶ πηλὸν ἔχει πολύν· ἐπὶ δὲ τούτοις ἀξυλός ἔστιν.

3. Χαλκίς.

Ἡ τῶν Χαλκιδέων πόλις γεώδης πᾶσά ἔστι καὶ σύσκιος· ὕδατα δὲ ἔχει τὰ μὲν πολλὰ ἀλυκά, ἐν δὲ ὑγιεινὸν καὶ ψυχρόν, τὸ ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς καλουμένης Ἀρεθούσης· ἵει δὲ ἴκανόν, ὅστε δύνασθαι τὴν κρήνην παρέχειν τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς νῦμα πᾶσι τοῖς τὴν πόλιν οἰκοῦσιν.

Καὶ τὰς κοινὰς δὲ κατασκευὰς διαφερούσας ἡ πόλις ἔχει· γυμνάσια, στοάς, ιερά, θέατρα, γραφάς, ἀνδριάντας, τὴν ἀγοράν, ἣ κεῖται πρὸς τὰς τῶν ἐργασιῶν χρείας εὐθέτως. Αὕτη γάρ, πλατεῖά τε οὖσα καὶ στοαῖς τρισὶ συνειλημμένη, ἔχεται τῆς κατὰ τὸ ἐμπόριον πύλης τῶν τειχῶν. Ἐγγὺς οὖν τῆς ἀγορᾶς κειμένου τοῦ λιμένος καὶ ταχείας γιγνομένης τῆς ἐκκομιδῆς τῶν φορτίων ἐκ τῶν πλοίων, πολλοί εἰσιν οἱ καταπλέοντες εἰς τὸ ἐμπόριον. Καὶ γάρ Εὔριπος διττὸν ἔχων τὸν εἰσπλουν ἐφέλκεται τὸν ἐμπορὸν εἰς τὴν πόλιν.

4. Τέμπη τὰ Θεσσαλικά.

Τέμπη τὰ Θεσσαλικὰ χῶρός ἔστι μεταξὺ κείμενος τοῦ

τε Ὄλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης· ὅρη δὲ ταῦτα ἔστιν ὑπερύψηλα καὶ οἰον ἀπό τινος θείας φροντίδος διεσχισμένα· μέσον δὲ ἔχεται χωρίον, οὗ τὸ μὲν μῆκος ἐπὶ τεσσαράκοντα διήκει σταδίους, τὸ δὲ πλάτος ἔνθα μέν ἔστιν πλέθρου, ἔνθα δὲ ὀλίγῳ μεῖζον.

Σχίζων δὲ μέσον τὸν τόπον τοῦτον ὁ Πηνειὸς ποταμὸς ὃς ἔχει σχολῇ καὶ ἀψιφρητὶ ἑλαίου δίκην· πολλὴ δὲ κατ' αὐτοῦ σκιὰ ἐκ τῶν παραπεφυκότων δένδρων καὶ τῶν ἔξηρτημένων κλάδων γίγνεται, καὶ ἐπὶ πλεῖστον τῆς ἡμέρας προήκουσα παρέχει τοῖς πλέονσι πλεῖν κατὰ ψυχος.

Ἐφ' ἑκάτερα δὲ τοῦ ποταμοῦ διατριβὰς ἔχει ὁ τόπος οὗτος ποικίλας οὐκ ἀνθρωπίνης χειρὸς ἔργα, ἀλλὰ φύσεως κισσός μὲν γὰρ πολὺς καὶ μάλα λάσιος ἀκμάζει καὶ θάλλει καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν δένδρων ἀνέρπει καὶ συμπέφυκεν αὐτοῖς, πολλὴ δὲ σμιλαῖς πρὸς αὐτὸν τὸν πάγον ἀνατρέχει καὶ ἡ μὲν πέτρα ὑπολανθάνει, δρᾶται δὲ τὸ χλοάζον, καὶ ἔστι τὸ πρᾶγμα ὀρθαλμῶν τέρψις.

Ἐν δὲ τοῖς λείοις καὶ χθαμαλοῖς ἄλση ἔστι ποικίλα, ἐν ὧρᾳ θέρους ὁδοιπόροις ἥδιστα καταφύγια· ὁέουσι δὲ καὶ πηγαὶ συχναὶ ὑδάτων ψυχρῶν καὶ πιεῖν ἥδιστων λέγεται δὲ τὰ ὑδατα ταῦτα καὶ τοῖς λουσαμένοις εἰς ὑγίειαν συμβάλλεσθαι. Ἄδουσι δὲ καὶ ὅρνιθες ἄλλοι ἄλλῃ διεσπαρμένοι, καὶ μάλιστα οἱ μουσικοί, καὶ τέρπουσιν εὖ μάλα τὰς ἀκοάς, καὶ διὰ τοῦ μέλους τὸν κάματον τῶν παριόντων ἀφανίζουσι. Παρ' ἑκάτερα οὖν τοῦ ποταμοῦ αἱ διατριβαὶ εἰσὶν αἱ προειρημέναι καὶ ἀνάπαυσαι. Πᾶς δὲ ὁ περίοικος λεὼς συνέρχονται ἄλλοι μετ' ἄλλων καὶ θύουσι καὶ συμπίνουσιν.

IV

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἥθος

Ἐν Ὀλυμπίᾳ τελουμένου ποτὲ ἀγῶνος, πρεσβύτης προθυμούμενος θεάσασθαι ἔδρας ἡπόρει. Πολλοῖς δὲ προσιών τόποις ἐσκόπτετο, μηδενὸς βουλομένου ὑπανίστασθαι αὐτῷ τῆς ἔδρας. Ὡς δὲ κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους ἵκεν, ἀνέστησαν πάντες οἱ παῖδες καὶ πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν, ὑπείκοντες δῆλον ὅτι αὐτῷ τῆς ἔδρας. Τῶν δὲ Ἑλλήνων πάντων κρότῳ ἐπαινεσάντων τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἥθος, δὲ πρεσβύτης κινήσας πολιόν τε κάρον πολιόν τε γένειον, «οἴμοι» φησὶ «ἄπαντες μὲν οἱ Ἑλληνες ἐπίστανται τὰ καλά, χρῶνται δ' αὐτοῖς μόνοι Λακεδαιμόνιοι».

2. Ο τῶν εὐσεβῶν χῶρος.

Λέγεται ἐν Σικελίᾳ ἐξ τῆς Αἴτνης ὁύακα πυρὸς γενέσθαι· οὗτος δὲ ἔρρει, ὡς φασιν, ἐπὶ τε τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. Οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὕδριησαν πρὸς φυγήν, τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ζητοῦντες, εἰς δέ τις τῶν νεωτέρων δρῶν τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὅντα καὶ οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν, ἀλλὰ καταλαμβανόμενον, ἀράμενος ἔφερε· φορτίου δὲ προσγενόμενου καὶ αὐτὸς κατελήφθη. Ὁθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὑμενῶς ἔχει· τὸ γὰρ πῦρ, ὡς λέγεται, κύκλῳ τὸν τόπον ἐκείνον περιερρύνη· καὶ ἐσώθησαν οὗτοι μόνοι, ἀφ' ὃν καὶ τὸ χω-

ρίον ἔτι καὶ νῦν καλεῖται τῶν εὐσεβῶν χῶρος. Οἱ δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησάμενοι καὶ τοὺς ἑαυτῶν γονέας ἐγκαταλιπόντες ἀπώλοντο ἄπαντες.

3. Αἰνείου εὐσέβεια.

"Οτε ἑάλω τὸ "Ιλιον, οἰκτίραντες οἱ Ἀχαιοὶ τὰς τῶν ἀλισκομένων τύχας, πάνυ ἐλληνικῶς τοῦτο ἐκήρυξαν· ἔκαστον τῶν ἐλευθέρων ἐν ᾧ, τι βούλοιτο ἀποφέρειν ἀράμενον. 'Ο οὖν Αἰνείας τοὺς πατρόφους θεοὺς βαστάσας ἔφερεν, ἀμελήσας τῶν ἄλλων. 'Ησθέντες οὖν ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς εὐσεβείᾳ οἱ Ἑλληνες, καὶ δεύτερον αὐτῷ κτῆμα συνεχώρησαν λαβεῖν. 'Ο δέ, τὸν πατέρα σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος τοῖς ὅμοις, ἔφερεν. 'Υπερεκπλαγέντες οὖν ἐπὶ τούτῳ, πάντα αὐτῷ τὰ οἰκεῖα κτήματα συνεχώρησαν λαβεῖν, διμολογοῦντες ὅτι πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ φύσει πολέμιοι ἥρεμοι γίγνονται.

4. Ἄριαν ὁ Κιθαρωδός.

1. Γοργίας ὁ Περιάνδρου τοῦ Κορινθίου ἀδελφὸς ἐτύγχανεν εἰς Ταίναρον ἀπεσταλμένος τῷ Ποσειδῶνι θυσίαν ἀπάξιον. Ἐπανελθὼν δ' εἰς Κόρινθον ἔλεγεν ὅτι, τῆς θυσίας ἐφ' ἡμέρας τρεῖς συντελεσθείσης καὶ τῇ τελευταίᾳ παννυχίδος οὕσης πρὸς τὸν αἴγιαλόν, ἡ σελήνη κατέλαμπεν εἰς τὴν θάλασσαν. Οὐκ ὅντος δὲ πνεύματος, ἀλλὰ νηνεμίας καὶ γαλήνης, πόρρωθεν ἐωρᾶτο φρίκη κατιοῦσα παρὰ τὴν ἄκραν, ἀφρόν τινα μετὰ ψύφου ἄγουσα, ὥστε πάντες θαυμάσαντες ἐπὶ τὸν τόπον, ἔνθα προσέβαλλεν, ἔδραμον. Πρὸν δὲ εἰκάσαι τὸ προσφερόμενον ὑπὸ τοῦ τάχους, δελφῖνες ὄφρησαν, οἱ μὲν πέριξ κυκλοῦντες, οἱ δὲ ἱγούμενοι πρὸς τῷ λειότατον τοῦ αἴγιαλοῦ, ἄλλοι δὲ ὅπισθεν οἷον περιέποντες· ἐν μέσῳ δὲ ἀνεῖχεν ὑπὲρ τὴν θά-

λασσαν ὅγκος ἀσαφῆς καὶ ἀσημος ὁχουμένου σώματος.

2. Επεὶ δὲ εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἐγένοντο, ἔξεθηκαν ἐπὶ τὴν γῆν ἄνθρωπον ζῶντα, αὐτοὶ δὲ πάλιν πρὸς τὴν ἄκραν ἀναφερόμενοι μᾶλλον ἢ πρότερον ἔξηγίλλοντο, παῖζοντες ὑφ' ἡδονῆς τινος, ὃς ἔσικε, καὶ σκιρτῶντες. «Ἡμῶν δὲ» ἔλεγεν δι Γοργίας «πολλοὶ μὲν πτοηθέντες ἔφυγον ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ὀλίγοι δὲ μετ' ἐμοῦ θαρρήσαντες προσῆλθον καὶ ἐγνώρισαν Ἀρίονα τὸν κιθαιρῳδόν. Κομίσαντες οὖν αὐτὸν ἐπὶ σκηνὴν ἐκλελυμένον καὶ κεκμηκότα, οὐδὲν δ' ἄλλο κακὸν ἔχοντα, ἡκούσαμεν λόγον ἀπιστον ἅπασι, πλὴν ἡμῶν τῶν θεασαμένων τὸ τέλος».

3. «Ἐλεγε γὰρ ὁ Ἀρίων ὃς πάλαι μὲν ἐγνώκει ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀποπλεῖν, ὅτε δὲ Περίανδρος ἔγραψεν αὐτῷ, προθυμότερος ἐγένετο· ὀλκάδος δὲ Κορινθίας ἀπαιρούσης, εὐθὺς ἐπέβη καὶ ἡ ὀλκὰς ἀνήγιθη.

4. Μεταξὺ δὲ πλεούσης τῆς νεώς ἥσθετο τοὺς ναύτας ἐπιβουλεύοντας αὐτῷ· ἐβουλεύοντο γὰρ ἀνελεῖν, αὐτόν, ἵνα τὰ χρήματα, ὃν ἐν Ἰταλίᾳ ηὔπορησε, λάβοιεν ἐπειτα καὶ παρὰ τοῦ κυβερνήτου ἐπύθετο τὸ πρᾶγμα· οὗτος γὰρ λάθρᾳ ἐμήγυσεν αὐτῷ, ὃς τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ τοῦτο δρᾶν εἴη τοῖς ναύταις δεδογμένον.

5. «Ἐρημος οὖν ὃν βοηθείας καὶ ἀπορῶν ὅτι ποιήσειν ἐμπνεύσει τινὶ ἔχοήσατο δαιμονίᾳ· τὸν ἐναγώνιον κόσμον ἐνέδυ βουλόμενος ἔξῆσαι ὥσπερει τὸ κύκνειον. Οὕτως οὖν ἐσκευασμένος εἶπεν ὅτι προθυμία τις αὐτὸν ἔχει τὸν νόμον διελθεῖν τὸν Πύθιον ὑπὲρ σωτηρίας αὐτοῦ καὶ τῆς νεώς καὶ τῶν συμπλεόντων, καὶ παραχρῆμα στὰς ἐν τῇ πρύμνῃ ἥδε τὸν νόμον· καὶ ὅσον οὕπω μεσοῦντος αὐτοῦ, κατεδύνετο μὲν ὁ ἥλιος εἰς τὴν θάλασσαν, ἀνεφαίνετο δὲ ἡ Πελοπόννησος.

6. Ἐπεὶ δὲ οἱ ναῦται οὐκέτι τὴν νύκτα περιέμενον, ὥσπερ ἐδέδοκτο αὐτοῖς, ἀλλ᾽ ἔχώρουν ἐπὶ τὸν φόνον, ἵδων ξίφη γεγυμνωμένα ἔρριψεν ἑαυτὸν ὡς δυνατὸν ἦν πορ-
ρωτάτῳ τῆς ὀλκάδος. Πρὸν δὲ ὅλον καταδῦναι τὸ σῶμα, δελφὶς ὑποδραμῷ ἀνέφερεν αὐτόν· ἦν δὲ ὁ Ἀρίων πλή-
ρης ἀπορίας καὶ ταραχῆς τὸ πρῶτον. Ἐπεὶ δὲ ὅπστα
ώχειτο καὶ πολλοὺς δελφῖνας ἔωρα ἀθροιζομένους περὶ
ἑαυτὸν εὔμενῶς, οὕτε ὑπὸ δέους πρὸς τὸν θάνατον εἴχετο
οὕτε ὑπὸ ἐπιθυμίας πρὸς τὴν ζωήν, ἀλλ᾽ ὑπὸ φιλοτιμίας,
ὅτι θεοφιλῆς ἐφάνη· ἂμα δὲ καθορῶν τὸν οὐρανὸν ἀστέ-
ρων περίπλεων καὶ τὴν σελήνην ἀνίσχουσαν εὐφεγγῆ καὶ
καθαράν, τὴν δὲ θάλασσαν πάντη ἀκύμονα, διενοεῖτο
πρὸς ἑαυτὸν ὡς οὐκ ἔστιν εἰς ὁ τῆς δίκης ὀφθαλμός, ἀλλὰ
πᾶσι τούτοις ἐπισκοπεῖ κύκλῳ ὁ θεὸς τὰ πραττόμενα περὶ
γῆν τε καὶ θάλασσαν.

5. Θάνατος τοῦ Σωκράτους.

1. Ὁτε οἱ Ἀθηναῖοι θάνατον τοῦ Σωκράτους κατέ-
γνωσαν, πολὺς χρόνος ἐγένετο αὐτῷ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ
ὅ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου τῇ προτεραιά
γὰρ τῆς δίκης θεωρίαν ἀπῆγον· Ἀθηναῖοι εἰς Δῆλον ἐπεὶ
δ' ἄρξαιντο ταύτης, νόμος ἦν αὐτοῖς ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ
καθαρεύειν τὴν πόλιν καὶ δημοσίᾳ μηδένα ἀποκτείνειν,
πρὸν ἀν εἰς Δῆλον ἀφίκηται τὸ πλοῖον καὶ πάλιν Ἀθή-
ναῖς.

2. Καὶ τὰς μὲν ἄλλας ἡμέρας εἰσήσαν οἱ συνόντες
εἰς τὸ δεσμωτήριον παρὰ τὸν Σωκράτη, τῇ δὲ προτεραιά
τοῦ θανάτου, ἔξελθόντες ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἐσπέρας,
ἐπύθοντο ὅτι τὸ πλοῖον ἀφιγμένον εἴη· παρήγγειλαν οὖν
ἄλλήλοις ἥκειν ὡς πρωιαίτατα εἰς τὸ δεσμωτήριον. Καὶ

ῆκον· καὶ αὐτοῖς ἔξελθὼν ὁ θυρωρὸς εἶπε περιμένειν καὶ μὴ πρότερον παριέναι, ἕως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ· ἔλυνον γὰρ οἱ ἔνδεκα Σωκράτη καὶ ἔλεγον αὐτῷ ὅτι τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτήσει. Οὐ πολὺν οὖν χρόνον ἐπισχὼν ἦκε καὶ ἐκέλευνεν αὐτοὺς εἰσιέναι.

3. Εἰσιόντες δὲ κατελάβανον τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίπτην ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. Ως οὖν εἶδεν αὐτοὺς ἡ Ξανθίπτη, ἀνευφήμησέ τε καὶ τοιαῦτά τινα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι «ὦ Σώκρατες, ὑστατὸν δή σε προσεροῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδειοι καὶ σὺ τούτους». Καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, «ὦ Κρίτων» ἔφη «ἀπαγέτω τις αὐτὴν οἰκαδε». Καὶ ἐκείνην ἀπῆγόν τινες βιωσάν τε καὶ κοπτομένην.

4. Μετὰ ταῦτα ἀνίστατο Σωκράτης εἰς οἴκημά τι ὃς λουσόμενος καὶ ὁ Κρίτων εἶπετο αὐτῷ, τοὺς δ' ἄλλους ἐκέλευε περιμένειν. Ἐπεὶ δὲ ἐλούσατο καὶ ἡνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παιδία (δύο γὰρ αὐτῷ γυναικεῖς σμικροὶ ἦσαν, εἰς δὲ μέγας) καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφίκοντο, ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθείς τι καὶ ἐπιστείλας ἄττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἦκε παρὰ τοὺς ἄλλους.

5. Καὶ ἦν ἡδη ἔγγυς ἥλιον δυσμῶν. Ἐλθὼν δὲ ἐκαθέζετο λελουμένος, καὶ οὐ πόλλον ἄττα μετὰ ταῦτα διελέχθη, καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἔνδεκα ὑπηρέτης καὶ στὰς παρ' αὐτὸν παρήγγειλε πίνειν τὸ φάρμακον· τοῦτο δὲ εἰπὼν ὁ ἄνθρωπος μετεστράφη καὶ ἀμα δακρύσας ἀπήγει.

6. Καὶ ὁ Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς τὸν Κρίτωνα, «ἄγε δὴ» ἔφη «ὦ Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον». Καὶ ὁ Κρίτων, «ἄλλον οἴμαι» ἔφη

«ἔγωγε, ὃ Σώκρατες, ἔτι ἥλιον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὅρεσι καὶ οὕπω δεδυκέναι ταῦτα καὶ ἄμα ἐγὼ οἶδα καὶ ὅλους πάνυ δψὲ πίνοντας, ἐπειδὴν παραγγελθῆ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πιόντας εὗ μάλα ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγουν· ἔτι γὰρ ἔγκω-
ρεῖ». Καὶ ὁ Σωκράτης, «εἰκότος γ'» ἔφη «ὦ Κρίτων,
ἐκεῖνοί τε ταῦτα ποιοῦσιν, οὓς σὺ λέγεις, οἴονται γάρ τι
κερδανεῖν ταῦτα ποιήσαντες, καὶ ἔγωγε ταῦτα εἰκότως οὐ
ποιήσω· οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδανεῖν, ὀλίγον ὑστερον πιών,
ἄλλο γε ἡ γέλωτα διφλήσειν παρ' ἐμαυτῷ, γλιχόμενος τοῦ
ξῆν. Ἀλλ' ἵθι» ἔφη «καὶ μὴ ἄλλως ποίει».

7. Καὶ ἦκεν ὁ μέλλων διδόναι τὸ φάρμακον ἐν κύ-
λικι φέρων· ἴδων δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, «εἰεν»
ἔφη «ὦ βέλτιστε, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ
ποιεῖν;» «Οὐδὲν ἄλλο» ἔφη «ἡ πιόντα περιμέναι, ἔως ἂν
σου βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται, ἐπειτα κατακεῖσθαι·
καὶ οὕτως αὐτὸς ποιήσει». Καὶ ἄμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ
Σωκράτει· καὶ οὕτος λαβὼν καὶ μάλα ἔλεως οὐδὲν τρέσας
οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου
παραντίκα μάλα εὐχερῶς ἔξεπιεν.

8. Καὶ τῶν συνόντων οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς
οἷοί τε ἦσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν, ὡς δὲ εἰδον πίνοντά
τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι κατεῖχον, ἀλλ' ἀστακτὶ ἐχώρει
τὰ δάκρυα. Οὐ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος τῶν ἄλλων, ἐπειδὴ
οὐχ οἶστος τὸ ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἔξανέστη. Σωκράτης
δέ, «οἴα» ἔφη «ποιεῖτε. ὦ θαυμάσιοι. Ἐγὼ μέντοι οὐκ
ἥκιστα τούτου ἔνεκα τὰς γυναῖκας ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ
τοιαῦτα πλημμελοῖεν· καὶ γὰρ ἀκήκοα ὅτι ἐν εὐφημίᾳ
χρὴ τελευτᾶν· ἀλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε καὶ καρτερεῖτε». Καὶ
οὗτοι ἀκούσαντες ἡσχύνθησάν τε καὶ ἐπέσχον τοῦ δα-
κρύειν. Οὐ δὲ παρελθών, ἐπειδὴ αὐτῷ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ

σκελη, κατεκλίθη ὑπτιος· οὕτω γάρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἄμα ἐφαπτόμενος αὐτοῦ οὗτος διαλιπὼν χρόνον ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη, κἄπειτα σφόδρα πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα ἥρετο, εἰ αἰσθάνοιτο, ὁ δὲ οὐκ ἔφη καὶ μετὰ τοῦτο αὖθις τὰς κνήμας, εἴπε δὲ ὅτι, ἐπειδὴν πρὸς τὴν καρδίαν γένηται, οἰχήσεται.

9. Ἡδη οὖν σχεδόν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἱτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυψάμενος, ἐνεκεναλύπτετο γάρ, εἰπεν, δὴ τελευταῖον ἐφθέγξατο, «ὦ Κρίτων, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκρύόνα· ἀλλ’ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελῆσητε». «Ἄλλὰ ταῦτα» ἔφη ὁ Κρίτων «ἔσται· ἀλλ’ ὅρα εἰ τι ἄλλο λέγεις». Ταῦτα ἐρομένου αὐτοῦ, οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο, ἀλλ’ ὀλίγον διαλιπὼν ἐκινήθη τε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐξεκάλυψεν αὐτόν, καὶ ὁ Σωκράτης τὰ δύματα ἔστησεν· ίδων δὲ ὁ Κρίτων συνέλαβε τὸ στόμα τε καὶ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἡδε ἡ τελευτὴ ἐγένετο ἀνδρὸς τῶν τότε ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.

6. Ταφὴ τῶν ἐν πολέμοις ἀποθνησκόντων.

Πάτριος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις νόμος δημοσίᾳ ταφὰς ποιεῖσθαι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων, ποιοῦνται δὲ τρόπῳ τοιῷδε.

Τὰ μὲν ὀστᾶ τῶν ἀπογενομένων προτίθενται πρότιτα σκηνὴν ποιήσαντες καὶ ἐπιφέρει τῷ αὐτοῦ ἔκαστος ἦν τι βούληται· ἐπειδὴν δὲ ἡ ἐκφορὰ ἦ, λάρνακας κυπαρισσίνας ἄγουσιν ἄμαξαι φυλῆς ἔκάστης μίαν· ἔνεστι δὲ τὰ ὀστᾶ ἵς ἔκαστος ἦν φυλῆς. Μία δὲ κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν, οἱ ἀν μὴ εὐρεθῶσιν εἰς ἀναρρεσιν. Συνεκφέρει δὲ ὁ βουλόμενος τῶν ὀστῶν καὶ ξένων,

καὶ γυναικες πάρεισιν αἱ προσήκουσαι ἐπὶ τὸν τάφον ὀλοφυρόμεναι.

Τιθέασιν οὖν εἰς τὸ δημόσιον σῆμα, ὃ ἔστιν ἐπὶ τοῦ καλλίστου προαστίου τῆς πόλεως, καὶ ἀεὶ ἐν αὐτῷ θάπτουσι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων πλὴν γε τοὺς ἐν Μαραθῶνι ἐκείνων δὲ διαπρεπῆ τὴν ἀρετὴν κρίναντες αὐτοῦ καὶ τὸν τάφον ἐποίησαν. Ἐπειδὰν δὲ κρύψωσι γῇ, ἀνὴρ ἥρημένος ὑπὸ τῆς πόλεως, ὃς ἂν δοκιμώτατος εἴναι δοκῇ, λέγει ἐπ’ αὐτοῖς ἔπαινον τὸν πρέποντα· μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέρχονται.

V

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

1. Ἀγελαρχίδης Πυθολάω.

Μέγα, ὁ γενναῖε, κακόν εἰσιν οἱ κατὰ τὴν πόλιν τοκογλύφοι. Ἐγὼ γὰρ ἐπεὶ κατέστην ἐν χρείᾳ χρημάτων βουλόμενος ἐπὶ Κολωνῷ προίσθαι χωρίον, ἔδει μὲν παρὰ σὲ ἦν παρὰ τινα ἄλλον τῶν κατ’ ἀγρὸν γειτόνων ἐλθεῖν, ἀλλ’ οὐκ οἴδ’ ὅτι παθὼν ἐπὶ τὰς Βλεψίου θύρας ἀφικόμην ἔνεναγήσαντός μέ τινος τῶν ἀστικῶν.

Καταλαμβάνω οὖν πρεσβύτην δικινόν, συνεσπακότα τὰς ὁφρᾶς, χαρτίδια ἀρχαῖα τινα καὶ σαπρὰ διὰ χειρὸς κατέχοντα. Εὐθὺς οὖν μόλις με προσεῖπε, ζημίαν ἥργούμενος τὴν προσηγορίαν.

Ἐίτα τοῦ προξένου φήσαντος ὡς δεοίμην χρημάτων, πόσων, ἥρετο, ταλάντων, Ἐμοῦ δὲ θαυμάσαντος τὴν ὑπερβολήν, διέπτυε καὶ δῆλος ἦν δυσχεραίνων ὅμως ἐδίδου καὶ ἀπήγει γραμμάτιον καὶ τόκον βαρύν, ἔτι δὲ καὶ τὴν οἰκίαν ὑποθέσθαι, ἢ ἔστι μοι. Μέγα τι κακόν εἰσιν οἱ

περὶ τὰς ψήφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις καλινδούμενοι. Μὴ μοι γένοιτο, ἀγροίκων ἔφόροι δαίμονες, μὴ λύκον ἔτι μὴ δανειστὴν ἴδεῖν.

2. Αἰνείας Οὐολπίω.

Κακοὶ κακῶς ἀπόλοιντο οἵτινές ποτε εἶησαν οἱ τὸν ὑμέτερον οἶκον οὕτω πονήρως διαθέντες. "Οσον γὰρ ἡνιαθῆν ἐγὼ μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄν δυναίμην εἰπεῖν, ἀλλὰ ἐνεθυμήθην ὡς οὐ παντελῶς ἀχρηστος ἡ συμφορά· νῦν γὰρ βεβαιότερον γνώσεσθε δτι χρυσὸς καὶ ἀργυρος καὶ πολυτελεῖς ἐσθῆτες τοῖς μὲν πολλοῖς περιμάχητον, ἀβέβαιον δέ τι χρῆμα καὶ οὐχ ἐστηκός οὐδὲ τοῦ ἔχοντος, εἴ γε τῷ βουλομένῳ διαρπάζειν ἔξεστι· τὰ δὲ μαθήματα καὶ ἡ σοφία βέβαιόν τι κτῆμα καὶ πεπηγός καὶ ἀνάλωτον καὶ κρείτον ληστείας· τούτου μᾶλλον ἀντέχεσθε καὶ οὐκέτι πρὸς φυλακὴν δεήσεσθε, οὐ τείχους, οὐχ ὅπλων, οὐ φυλαττόντων φάλαγγος.

γ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

I

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

1. Δαγωοὶ καὶ Ἀλώπεκες.

παρεκάλουν· παρακαλῶ (-έω)=προσκαλῶ.

ἔφασαν· ἔφην=εἶπον, φημὶ=λέγω.

ἔδοιηθήσαμεν ἀν=θὰ σᾶς ἔδοιηθούσαμε.

ποῖοι ἔστε=ποίας λογῆς, πόσον δειλοὶ εἰσθε.

ποίοις πολεμεῖτε=πρὸς πόσον γενναίους πολεμεῖτε.

2. Ἀλώπηξ καὶ Βότρυνες.

λιμώττουσα· λιμώττω=πεινῶ πολύ.

ἔθεάσατο· ἔθεασάμην, θεῦμαι (-άομαι)=παρατηρῶ.

ἀναδενδράδος· ἀναδενδράς, ἥ=κληματαριά.

βότρυνς· βότρους, **τι**=σταφύλι.

κρατήσαι· ἐκράτησα, κρατῶ τινος=γίνομαι κύριός τινος.

ἀπαλλατομένη· ἀπαλλάττομαι=ἀπομακρύνομαι.

ὅμφακες· ὅμφαξ, **τι**=ἄγουρο σταφύλι, κοιν. ἄγουρίδα.

3. Ταῦς καὶ Κολοιός.

βουλευομένων· βουλεύομαι=σκέπτομαι.

χειροτονεῖσθαι· χειροτονοῦμαι (-έομαι)=ἐκλέγομαι.

πειθομένων· πείθομαι=ὑπακούω, δέχομαι.

4. Ὁρος καὶ Δεοντῆ.

ἐνδύς· ἐνέδυν, ἐνδύομαι.

φυγὴ ἦν ἀνθρώπων=ἔφευγον οἱ ἀνθρώποι (ἐνεκκ φόδου)

περιηρέθη· περιηρέθην, περιαιροῦμαι=ἀφαιροῦμαι, πίπτω-
δραμόντες· ἔδραμον, τρέχω.

ἔπαιον· παίω=κτυπῶ.

5. Ζεὺς καὶ Ὅφις.

ἔρπων· ἔρπω=σύρομαι.

ἔόδον=τριχαντάφυλλον.

6. Χελώνη καὶ Δαγωός.

ἥριζον ἐρίζω=φιλονικῶ.

τέργματα, τὸ=σημείον τέρματος, σημάδι.

διέλειπε: διέλειπον, διαλείπω=ἀφίνω καιρόν, παύω πρὸς καιρόν.
« οὐ διαλείπω τρέχων » δὲν παύω νὰ τρέχω.

παραδραμοῦσα: παρέδραμον ἀόρ. τοῦ παρατρέχω=ξεπερνῶ.

ἀφίκετο: ἀφικόμην ἀόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι=ἔρχομαι, φθάνω.

7. Δελφῖνες καὶ Κωδιός.

δελφῖνες: δελφίς, δ=δελφίνι.

φάλαινα: φάλαινα, ἥ=ειδος κήτους πελωρίου.

ἀνέδυν: ἀνέδυν ἀόρ. τοῦ ἀναδύομαι=ἀνέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

διαλλάττει: διαλλάττω=συμφιλώνω.

αἱρετώτερον=προτιμότερον.

διαφθαρῆναι: διεφθάρην παθ. ἀόρ. τοῦ διαφθείρομαι=καταστρέφομαι, φονεύομαι.

διαλλακτοῦ: διαλλακτῆς=συμφιλιωτής.

8. Ναυαγός.

ἔπλειν: ἔπλεον, πλέω=ταξιδεύω.

χειμῶνος: χειμὼν=τρικυμία.

ἀτερράπη: ἀνετραπήν ἀόρ. τοῦ ἀνατρέπομαι=κοιν. ἀναποδογύριζομαι.

διενήχοντο: διενηχόμην, διανήχομαι=κολυμβᾶ.

ἐπικαλούμενος: «ἐπικαλοῦμαι τὴν Ἀθηνᾶν» =ξητῷ τὴν βοήθειαν τῆς Ἀθηνᾶς.

ἐπηγγέλλετο: ἐπηγγελλόμην, ἐπαγγέλλομαι=ύπόσχομαι.

περισωθείην: περισωθείην, περιεσώθην, περισώθομαι=σφύζομαι.

παρανηχόμενος: παρανήχομαι=κολυμβῶ πλησίον.

9. Πῆραι δύο.

πήρας: πήρα, ἥ=σάκκος.

γέμει: γέμω=εἰμαι πλήρης.

ἀλλοτρίων: ἀλλοτριος=ξένος.

θεῶνται: θεῶμαι (άοιμαι)=παραχτηρῶ.

10. Κολοιδες καὶ Γλαῦξ.

κάλλους ἀγῶν=διαγωνισμὸς ὥραιότητος.
 παραγενόμενοι· παρεγενόμην ἀόρ. τοῦ παραγίγνομαι=ἔρχομαι.
 ἀπενίζοντο· ἀπενίζομην, ἀπονίζομαι=νίπτομαι.
 δυσμορφίαν· δυσμορφία=ἀσχημιά.
 ἐκ τούτου=ἐνεκα τούτου.
 ἐπιγνοῦσα· δι ἐπιγνοῦς, ἢ ἐπιγνοῦσα, τὸ ἐπιγνόν· ἐπέγνων ἀόρ.
 τοῦ ἐπιγνώσκω=ἐννοῶ.
 τὸ ἔαντῆς· ἐννοεῖται πτερόν.
 ἀνέπειθε· ἀνέπειθον, ἀναπείθω=συμβουλεύω
 ἀφείλετο· ἀφειλόμην ἀόρ. τοῦ ἀφαιροῦμαι=λαμβάνω.

11. Κομπαστής.

ἀποδημήσας· ἀπεδήμησα, ἀποδημῶ=ἀπομακρύνομαι τὴς πατρί-
 δος μου, πηγαίνω ταξίδι.
 εἰς τὴν ἔαντοῦ εἰς τὴν ἔκυτοῦ γῆν=εἰς τὴν πατρίδα του.
 ἡνδραγαθηκέναι· ἡνδραγάθηκα παρκ. τοῦ ἀνδραγαθῶ (-έω)=
 κάλινω κατορθώματα.
 ἐκόμπαξε· ἐκόμπαξον, κομπάξω=καυχῶμαι.
 ὑπολαβών· ὑπέλαβον ἀόρ. του ὑπολαμβάνω=διακόπτω.

12. Κόραξ καὶ Ἀλώπηξ.

ἐκαθέζετο· ἐκαθεζόμην=ἐκάθισα, καθέζομαι=κάθημαι.
 κρατῆσαι· ἐκράτησα, κρατῶ τοῦ κρέως=γίνομαι κύριος τοῦ κρέα-
 τος, λαμβάνω τὸ κρέας.
 εὐμεγέθη· εὐμεγέθης=μέγας, ἀρκετὰ μεγάλος.
 καλός=ὑραλίς.
 πρέπει αὐτῷ=ἀρμόζει εἰς αὐτόν.
 παραστῆσαι· παρέστησα, παρίστημι=ἐξηγγῶ, ἀποδεικνύω.
 φωνήν· φωνή, ἥ=φωνή καλή, φōική.
 βαλών· ἔβαλον ἀόρ. τοῦ βάλλω=βίπτω.
 ἀνέκραγεν· ἀνέκραγον ἀόρ. τοῦ κράζω=κραυγάζω.
 κτῆσαι· πρόστ ἐκτησάμην, κτῶμαι=ἀποκτῶ.

13. Λέων καὶ Μῦς.

κεχηνότος: κεχηνώς μτχ. τοῦ κέχηνα=ἔχω τὸ στόμα ἀνοικτόν,
παρκ. τοῦ χάσκω.

ἐξαναστάς: ἐξανέστην ἀδρ. τοῦ ἐξανίσταμαι=αἰφνιδίως ἐγείρομαι.
καταφαγεῖν: κατέφαγον ἀδρ. τοῦ κατεσθίω=τρώγω.

ἔδεηθη: ἔδεήθην, δέομαί τινος=παρακαλῶ τινα.

ἀποδώσει: ἀποδώσω, ἀποδίδωμι=δίδω τι δρειλόμενον.

ἀπέλυσε: ἀπέλυσα, ἀπολύω=έλευθερώνω.

κάλω: κάλως, δ=χονδρὸν σχοινίον.

τηνικαῖτα: ἐπίρρ.=τότε.

στένονιος: ὁ στένων, στένω=στενάζω.

κατεγέλασας: κατεγέλασα, καταγελῶ τινος=γελῶ εἰς βάρος τινος.
προσδοκῶντ: προσδοκῶ (-άω)=περιμένω.

κομιεῖσθαι: κομιοῦμαι μέλλ. τοῦ κομίζομαι=λαμβάνω.

ἴσθι: προστ. τοῦ οἴδα=γνωρίζω.

χάρις: ἡ=εὐγνωμοσύνη, ἀπόδοσις εὐεργεσίας.

14. Γεωργοῦ Παῖδες

παραινῶν: παραινῶ (-έω)=συμβουλεύω.

πεῖσαι: ἐπεισα, πείθω.

δμοφρονεῖν: δμοφρονῶ=έμοιονω, δὲν φιλονικῶ.

ἀχείρωτοι: ἀχείρωτος, ἀσύλληπτος, ἀκατάδηλητος.

εὐάλωτοι: εὐάλωτος=ὁ εὐκόλως συλλαμβανόμενος, καταδαλλό-
μενος.

Α' ΗΡΑΚΛΗΣ

1.

Ἀμφιτρύων· υἱὸς τοῦ Ἀκταίου βασιλέως τῆς Τίρυνθος, πρόσωπον μυθικόν· εἰς τῶν πολλῶν ἡρώων τῆς ἀρχαίας μυθολογίας.

Ἀλκμήνη· ἡ σύζυγος τῆς Ἀμφιτρύωνος.

Ἡρακλῆς· ὁ ἵσχυρότατος τῶν ἡρώων.

Ζεύς· γεν. τοῦ Διός· ὁ μέγιστος τῶν θεῶν.

Κιθαιρών· ὄρος τῆς Βοιωτίας.

Κιθαιρώνιος,-α, -ον=ὅ διατρίβων ἐν Κιθαιρώνι.

ἔγένετο ἔγενομην, ἀόρ. τοῦ γίγνομαι «γίγνομαι Ἀμφιτρύωνος καὶ Ἀλκμήνης» γεννῶμαι ἀπὸ τὸν Ἀμφ. καὶ τὴν Ἀλκ.

μετέξω· ὁ καὶ ἡ μεῖζων, τὸ μεῖζον· συγκριτικὸν τοῦ μέγας· «μείζω ἢ κατ' ἀνθρωπον ἔργα» κατορθώματα ἀνώτερα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου.

εὐνήν· εὐνή=κλίνη.

ἄγχων· ἄγχω=σφίγγω τὸν λαιμόν.

διέφθειρε διέφθειρα, ἀόρ. τοῦ διαφθείρω=φονεύω.

βουκολίοις· βουκολίον=ἀγέλη βιῶν, κοιν. βουκολό.

δρμώμενος· δρμῶμαι (-άομαι)=ἀφορμῶ, ξεκινῶ.

ἡμφιέσατο· ἡμφιεσάμην, ἀόρ. τοῦ ἡμφιέννυμαι=ἐνδύομαι.

2.

Μεγάρα· ἡ πρώτη σύζυγος τοῦ Ἡρακλέους.

Δελφοί· πόλις ἐν Φωκίδι, ἔνθα τὸ περίφημον μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος.

Πυθία· ἡ ἱέρεια τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου ἡ λέγουσα τοὺς χρησμούς.

Τίρυνς· γεν. Τίρυνθος· ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀργολίδος μεταξὺ Ἀργους καὶ Ναυπλίου.

Ἐνδρυσθεύς· ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν καὶ τῆς Τίρυνθος.

ἔμάνη· ἔμάνην ἀόρ. τοῦ μαίνομαι=πάσχω μανίαν, παραφρονῶ.

Ἐλληνικὴ Χρηστομάθεια

κατέγνω κατέγνων ἀόρ. τοῦ καταγιγνώσκω. «καταγιγνώσκω ἐμαυ-
τοῦ φυγῆν» καταδικάζω τὸν ἑαυτὸν μου εἰς ἔξορίαν.

ξῆλον ξῆλος, δ. φθόνος. «κατὰ ξῆλον τῆς Ἡρας»=ἔνεκα φθό-
νου τῆς Ἡρας.

ἡνειχετο· **ἡνειχόμην** ἀνέχομαι.=ὑποφέρω.

μανίᾳ μανία, ἥ. παραφροσύνη.

παραγενόμενος παρεγενόμην ἀόρ. τοῦ παραγίγνομαι=παρευ-
ρίσκομαι, φθάνω.

πυνθάνεται πυνθάνομαι. «πυνθάνομαι τοῦ θεοῦ» ἐρωτῶ τὸν θεόν.

κατοικήσῃ «ποὺς κατοικήσω» ποὺς νὰ κατοικήσω.

ἀνείλεν ἀνεῖλον· ἀόρ. τοῦ ἀναιρῶ=χρησμοδοτῶ.

λατρεύοντα λατρεύω. «λατρεύω τινί» ὑπηρετῶ εἰς τινα.

ἄθλους ἄθλος, δ.=ἄγρινισμα, κατόρθωμα.

ἔσεσθαι ἔσομαι μέλλ. τοῦ εἰμί. «ἔφη . . . ᔍσεσθαι»=εἰπεν. ὅτι
θὰ γίνη».

3.

Νεμεαῖος, α, ον ὁ τῆς Νεμέας, ὁ ἐν Νεμέᾳ διατρίβων. Νεμέα·
δασώδης κοιλάς ἐν Ἀργολίδι παρὰ τὴν Κόρινθον.

ἀφικόμενος ἀφικόμην ἀόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι=ἔρχομαι.

μαθών ἔμαθον, μανθάνω. «μανθάνω τὸν λέοντα ἀτρωτὸν δύτα»
ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι, ὅτι ὁ λέων εἶναι ἀτρωτός.

ἀτρωτον ἀτρωτος=δ μὴ δυνάμενος νὰ τραυματισθῇ.

ἀνατεινάμενος ἀνετεινάμην ἀόρ. τοῦ ἀνατείνομαι. «ἀνατείνομαι
τὸ ῥόπαλον» σηκώνω ὑψηλὰ τὸ ῥόπαλον διὰ νὰ κυπήσω.

ἀμφίστομον «ἀμφίστομον σπήλαιον» σπήλαιον τὸ ὅποιον ἔχει
δύο στόματα, δύο εἰσόδους.

ἀπωκοδόμησεν ἀπωκοδόμησα ἀόρ. τοῦ ἀποικοδομῶ=ἀποκλείω,
φράσσω διὰ τοίχου.

ἐπεισῆλθε ἐπεισῆλθον, ἐπεισέρχομαι. «ἐπεισέρχομαι τῷ θηρίῳ»
εἰσέρχομαι κατόπιν τοῦ θηρίου.

κατασχών κατέσχον ἀόρ. τοῦ κατέχω=συλλαμβάνω, κρατῶ.

περιθείεις μτχ. τοῦ περιέθηκα ἀόρ. τοῦ περιτίθημι. «περιτίθημι

τὴν χειρα τῷ τραχήλῳ» περιβάλλω τὸν τράχηλον διὰ τῆς χειρός.
ῆγχεν ἄγγω =σφίγγω τὸν λαιμόν.
θέμενος ἐθέμην ἀρ. τοῦ τίθεμαι.

4.

Δερναῖα· Λερναῖος= ὁ ἐν τῇ Λέρνῃ ζῶν.

Δέρνη, ἥ=ἔλος ἐν Ἀργολίδι.

Ιόλαος· υἱὸς τοῦ Ἰφικλέους· Ἰφικλῆς δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἡρακλέους.
ῦδραν=ὅφις τερατώδης.

ἔλει ἔλος, τό=κοιλος τόπος ὑδατώδης ἢ πηλώδης· ώς ἐκ τούτου εἶναι ἀδατος κατὰ τὸ πλεῖστον.

ἐκτραφεῖσα ἐξετραφήν, ἐκτρέφομαι=τρέφομαι, ἀναπτύσσομαι.

βοσκήματα, τά=τὰ βόσκοντα κτήνη, οἰον πρόβατα, αἴγες, βόες,
 κ.λ.π.

διέφθειρεν διαφθείρω=βλάπτω, καταστρέψω.

ἐπιβάς· μιχ. τοῦ ἐπέβην, ἀρ. τοῦ ἐπιβαίνω· «ἐπιβαίνω ἀρματος»
 ἀναβαίνω εἰς τὸ ἄρμα.

ἄρματος ἄρμα, τὸ=πολεμικὴ ἄμυνα.

ἥνιοχοῦντος ἥνιοχω.=κρατῶ τὰ ἥνια, διευθύνω τοὺς ἵππους

ζητήσας ἔζητησα, ζητῶ=έρευνῶ.

ἀνύτειν ἀνύτω=κατορθώνω, φέρω ἀποτέλεσμα.

ἀνεφύνοντο ἀνεφυόμην, ἀναφύομαι=ἀναγεννῶμαι.

ἐπεκαλέσατο ἐπεκαλεσάμην, ἐπικαλοῦμαι· «ἐπικαλοῦμαι βοηθὸν τὸν Ἱόλαον», ζητῶ τὸν Ἱόλαον ώς βοηθόν, ζητῶ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἱολάου.

ὑλης· ὕλη, ἥ=δάσος.

ἐμπρόησας ἐνέποησα, ἀρ. τοῦ ἐμπίμπροημι=πυρπολῶ, καίω.

δαλοῖς δαλὸς=δαυλός, ξύλον καιόμενον εἰς τὸ ἀκρον.

σφαγάς σφαγή=τὸ ἐκ τῆς ἀποκοπῆς τῆς κεφαλῆς τραῦμα.

ἥν γ' ἐνικ. πρόσωπον παρατ. τοῦ ἐστιν=εἶναι δυνατόν. «οὐκ ἦν
 ἀναφύεσθαι» δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀναγεννήθωσιν

κατώρυξε. κατώρυξα ἀρ. τοῦ κατορύσσω=θάπτω εἰς τὴν γῆν.

ξέβαψε: ξέβαψα, βάπτιω=έμβαπτίζω, βουτῶ.
Ιός, δ=δηλητήριον.

5.

Οἰνόη=τόπος τις τῆς Ἀργολίδος
Λάδων, δ. γεν. Λάδωνος παραπόταμος τοῦ Ἀλφειοῦ.
χρυσόκερων χρυσόκερως=ἡ ἔχουσα χρυσὰ κέρατα.
ἐνεγκεῖν ἔγκειν φέρειν ἀόρ. τοῦ φέρω=κομίζω.
ἀποκτεῖναι ἀπέκτεινα, ἀποκτείνω=φονεύω.
τρῶσαι: ἔτρωσα ἀόρ. τοῦ τιτρώσκω=τραχυπατίζω.
ἥν τῆς Ἀρτέμιδος λερά=ῆτο λερὸν κτήμα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ
έποιμένως ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς.
ἐνιαυτόν: ἐνιαυτός=ἔτος.
κεκμηκός μτχ. τοῦ κέκμηκα πρκ. τοῦ κάμνω=ἀποκάμνω, κου-
ράζομαι, κεκμηκός=κουρασμένο.

6.

Ψωφῖδα: Ψωφίς πόλις τῆς Ἀρκαδίας.
Ἐρύμανθον: Ἐρύμανθος ὅρος τῆς Ἀρκαδίας: «Ἐρυμάνθιος κά-
προς» κάπρος ζῶν κατὰ τὸ ὅρος Ἐρύμανθον.
ἔλυμαίνετο ἔλυμανόμην, λυμαίνομαι=βλάπτω.
παραγενόμενος: παραγενόμην «παραγίγνομαι ἐπὶ τὴν τοῦ κάπρου
θήραν» ἔρχομαι διὰ νὰ κυνηγήσω τὸν κάπρον.
κάπρος=ἄγριος χοιρος.
λόχμης: λόχμη, ἥ=τόπος ἄδιατος διὰ τοὺς πολλοὺς καὶ πυκνοὺς
θάμνους.
ἐμβροχίσας: ἐνεβρόχισα, ἐμβροχίζω=διὰ βρόχου, παγίδος, συλ-
λαμβάνω.

7.

ἔξενεγκεῖν: ἔξήγκειν φέρειν ἀόρ. τοῦ ἐκφέρω=βγάζω ἔξω.
αὐλῆ: αὐλή=περιτοιχισμένος τόπος, μάνδρα.
διὰ μακρῶν ἐτῶν=εἰς διάστημα πολλῶν ἐτῶν.
σημαζόμενα: σημαζοῦμαι=έγκλείσομαι ἐντὸς μάνδρας.

ἀμύθητον ἀμύθητος=ἀλογάριαστος, πολύς.
ἐξοίσει ἐξοίσω μέλλ. τοῦ ἐκφέρω, μεταφέρω ἐξω.
δεκάτην δεκάτη ἥ=τὸ δέκατον μέρος.
ἀπιστῶν ἀπιστῶ=δὲν πιστεύω.
ὅγηματος ὅγημα, τὸ=ἄνοιγμα.
παρωχέτευσεν παρωχέτευσα, παροχετεύω=διοχετεύω, δι= δχε-
 τοῦ κάμνω νὰ ῥεύσῃ,
ἐκρουν ἐκρους, δ=ἐκροή, ἐξοδος τῶν ὑδάτων.
ἐξηνέχθη ἐξηνέχθη ἀόρ. τοῦ ἐκφέρομαι=μεταφέρομαι ἐξω.
τετελεσμένον τετελεσμένος, τετέλεσμαι παρακ. τοῦ τελοῦμαι=
 ἐκτελοῦμαι.
εἴη εἴην εὐκτ. τοῦ εἰμί.
ἀπεδίδον ἀπεδίδουν παρατ. τοῦ ἀποδίδωμι=δίδω τι δψειλόμενον.

8.

"Ηφαιστος θεὸς τοῦ πυρός, χαλκεύς, σιδηρουργός.
δρυιθας δρυνις ἥ καὶ δ=πτηγόν.
συνηρεφής=σκεπασμένος
ὅλη ὅλη=δάσος. « πολλῇ. . . ὅλῃ » μὲ πυκνὸν δάσος.
μυρίαι μυρίοι= ἀναρίθμητοι, ἄπειροι.
ἐφόδει ἐφόδουν, φοβῶ τινα=κάμνω τινὰ νὰ φοβηθῇ, ἐκφοβίζω.
μετὰ δέους δέος, τὸ=δ φόδος.
ἀνεπέτοντο ἀνεπετόμην, ἀναπέτομαι=πετῶ, πετῶν ἀπομακρύ-
 νομαι.

9.

ἀγαγεῖν ἡγαγον ἀόρ. τοῦ ἀγω=διδηγῶ.
ἀνέδυν ἀνέδυν ἀόρ. τοῦ ἀναδύομαι=ἐξέρχομαι, ἀνερχόμενος
 ἐμφανίζομαι.
ἐπηγγειλάμην ἐπηγγειλάμην ἀόρ. τοῦ ἐπαγγέλλομαι=ὑπόσχομαι.
φανείη φανείην, ἐφάνην ἀόρ. τοῦ φαίνομαι=παρουσιάζομαι,
 ἐμφανίζομαι.
ἡγρίωσε ἡγρίωσα, ἀγριῶ (-ώ)=κάμνω τινὰ ἄγριον.

παραγενόμενος: παρεγενόμην, παραγίγνομαι=ἔρχομαι, «ἐπὶ τοῦτον παραγίγνομαι εἰς Κρήτην» ἔρχομαι εἰς Κρήτην διὰ νὰ συλλάθω αὐτόν.

εἶλε: εἶλον ἀόρ. τοῦ αἴρω=συλλαμβάνω.

εῖλασε: εῖλασα ἀόρ. τοῦ ἐῶ (-άω)=ἀφίνω.

ἀφετον: ἀφετος=ἀλεύθερος.

δεῦρο: τοπικὸν ἐπίρρημα, σημαίνει τὴν εἰς τόπον σχέσιν «δεῦρο καὶ κεῖσε» ἐδῶ καὶ ἔκει.

διέβη: διέβην ἀόρ. τοῦ διαβαίνω=περνῶ.

ἀφίκετο: ἀφικόμην ἀόρ. τοῦ ἀφικνοῦμαι=ἔρχομαι, κατακτῶ.

10.

πλεύσας: ἐπλευσα ἀόρ. τοῦ πλέω=ταξιδεύω.

βιασάμενος: ἐβιασάμην ἀόρ. τοῦ βιαζομαί τινα=μεταχειρίζομαι βίᾳν ἐναντίον τινός, διὰ τῆς βίᾳς καταβάλλω τινά.

φάτναις: φάτνη, ἡ=τὸ δοχεῖον εἰς τὸ ὄποιον ῥίπτεται γῇ τροφὴ τῶν κτηνῶν «οἱ ἐπὶ ταῖς φάτναις» οἱ φύλακες τῶν ἵππων.

ἀφέντος: ἀφεὶς μτχ. τοῦ ἀφῆκα ἀόρ. τοῦ ἀφίημι=ἀφίνω ἐλεύθερον.

ἀπώλοντο: ἀπωλόμην ἀόρ. τοῦ ἀπόλλυμαι=χάνομαι, φονεύομαι.

11.

Θερμώδων: γεν. Θερμώδοντος ποταμὸς ἐν Πόντῳ.

Θεμισκύρα, ἡ: πόλις ἐν Πόντῳ.

ἔθνος μέγα τὰ κατὰ πόλεμον=ἔθνος περίφημον ὡς πρὸς τὰ πολεμικά.

ῆσκουν ἀνδρείαν: ἀσκῶ ἀνδρείαν=εἴμαι γενναῖος.

σύμβολον=σημεῖον.

πρωτεύειν: πρωτεύω=εἴμαι πρῶτος.

ἐπὶ τοῦτον... ἐπέμπετο: «πέμπομαι: ἐπὶ τὸν ζωστῆρα» στέλλομαι διὰ νὰ λάθω τὸν ζωστῆρα.

τίνος χάριν=πρὸς ποιὸν σκοπόν.

πυθομένη: ἐπυθόμην ἀόρ. τοῦ πυνθάνομαι=ἐρωτῶ.

ὑπέσχετο: ὑπεσχόμην ἀόρ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι=ὑπόσχομαι.

οἰόμεναι: οἴομαι=νομίζω.

ἔβοήθουν: «βοηθώ ἐπὶ τὴν γαῖν» σπεύδω εἰς τὸ πλοῖον.

ἀφαιρεῖται: ἀφαιροῦμαι=ἀφαιρῶ.

ἔτρέψατο: ἔτρεψάμην, τρέπομαι=τρέπω εἰς φυγήν.

12.

Γυρυόνης: βασιλεὺς τῆς Ἐρυθείας.

φοινικᾶς: δι φοινικοῦς, ἥ φοινικῆ, τὸ φοινικοῦν=πορφυροῦς, κόκκινος.

δρων: οἱ δροι=τὰ σύνορα.

στήλας: στήλη, ἥ=σημάδι, συνήθως πλάξῃ λίθος.

ἀπάγειν: ἀπάγω=διὰ τῆς βίας λαμβάνω.

παίει: παίω=κτυπῶ.

κατέλαβε: κατέλαβον ἀόρ. τοῦ καταλαμβάνω τινά=φθάνω, προφθάνω.

ἀπέθανεν: ἀπέθανον ἀόρ. τοῦ ἀποθνήσκω=φανεύομαι.

13.

Υπερβόρειοι: λαός τις εἰς τὰ ἔσχατα τῆς γῆς κατοικῶν.

ἐδέξατο: ἐδεξάμην ἀόρ. τοῦ δέχομαι=δέχομαι, ἀναλαμβάνω.

δρεψάμενος: ἐδρεψάμην, δρέπομαι=κόπτω.

κομιεῖν: κομιῶ μελλ. τοῦ κομίζω. «αὐτός φησι κομιεῖν» λέγει οὐτός θὰ κομίσῃ.

ἀνέχειν: ἀνέχω=κρατῶ.

δεῖται: δέομαι αὐτοῦ=τὸν παρακαλῶ.

σπεῖραν: σπεῖρα, ἥ=κουλλούρα (ἴνα δῆθεν βαστάξῃ τὸν οὐρανὸν ἀκοπώτερον).

ὑπελθών: ὑπῆλθον ἀόρ. τοῦ ὑπέρχομαι τινα=κολακεύω, ἀπατῶ τινα.

14.

Κέρβερος: κύων φύλαξ τοῦ "Ἄδου.

δράκοντος: δράκων=ὄφις.

νώτου: νῶτον, τὸ=βάχις: «κατὰ τοῦ νώτου» ἐπὶ τῆς βάχεως.

ἔνθα ἐπίρρ.=ὅπου.

κατήει κατήειν παρατ. τοῦ κατέρχομαι.

κρατήσαντι ἐκράτησα, κρατῶ=νικῶ, καταβάλλω.

ἔντυχόν ἐνέτυχον ἀσρ. τοῦ ἐντυγχάνω τινί=συναντῷ τινα
συνέχων συνέχω=κρατῶ, συγκρατῶ.

15.

Καλυδών, ἡ γεν. Καλυδῶνος· χώρα τῆς Αἰτωλίας.

Οἰνεύς βασιλεὺς τῆς Καλυδῶνος.

Τραχίς ἡ γεν. Τραχῖνος· χώρα τῆς Φθιώτιδος.

Κήνξ, δ γεν. Κήνυκος· βασιλεὺς τῆς Τραχῖνος.

ἡγάγετο ἥγαγόμην ἀσρ. τοῦ ἄγομαι· «ἄγομαι τὴν Δημάνειραν» λαμβάνω γυναῖκα τὴν Δημάνειραν.

εὐωχούμενος εὐωχοῦμαι παρά τινι=φιλοξενοῦμαι, ξενίζομαι, παρακάθημαι εἰς γεῦμα.

κονδύλωφ κόνδυλος=πυγμή, γροθιά.

ὑπὸ μέθης ἐνεκα μέθης.

πληγῆς πληγὴ=κτύπημα.

συγγνώμην συγγνώμην ἔχω τινί=παρέχω εἰς τινα συγγνώμην, συγχωρῶ τινα.

φυγήν «κατὰ τὸν νόμον τὴν φυγὴν ὑπομένω» συμφώνως πρὸς τὸν νόμον ἐκπληρῶ τὴν ποινὴν ἔξορίας.

ἔγνω ἔγνων ἀσρ. τοῦ γιγνώσκω=ἀποφασίζω.

16.

Εὔηνος ποταμὸς τῆς Αἰτωλίας.

ἀπιέναι ἀπαρ. τοῦ ἀπέρχομαι.

παριόντας παριόν μτχ. τοῦ παρέρχομαι=δόσιπορῷ· οἱ παριόντες=οἱ διαβάται.

διεπόρθμευε διεπόρθμευν, διεπορθμεύω μισθοῦ=διαβούλευω εἰς τὴν ἀντιπέραν ὅχθην ἀντὶ μισθοῦ.

δεῖ=οὗτος δέ.

ἀπάγειν ἀπάγω=ἀπομακρύνω.

αἰσθόμενος: ἡσθόμην ἀόρ. τοῦ αἰσθάνομαι = μανθάνω, ἐννοῶ,
ἀντιλαμβάνομαι.

φίλτρον πρὸς Ἡρακλέα=μέσον ὥστε δὲ Ἡρακλῆς νὰ μὴ παύῃ
ἀγαπῶν αὐτήν.

ὅνεν: δὲ ὅνεις, ή ὅνεῖσα, τὸ ὅνεν, μτχ. τοῦ ἔρούην ἀόρ. τοῦ ὅνεω.
φυλάττειν παρ' ἑαυτῇ: φυλάττω παρ' ἐμαυτῷ=κρατῶ μαζί μου.

17.

Οἰχαλία: χώρα τις τῆς Εύδοίας μυθολογουμένη.

Εὔρυτος: βασιλεὺς τῆς Οἰχαλίας.

τιμωρόστασθαι: ἐτιμωρησάμην, τιμωροῦμαι τινα=ἐκδικοῦμαι, τι-
μωρῶ τινα.

ἐμνηστεύσατο: ἐμνηστευσάμην, μνηστεύομαι=ζητῶ γυναικα, σύ-
ζυγον.

προετεθείκει: προετεθείκειν, ὑπερσ. τοῦ προτίθημι: «προτίθημι
τὸν γάμον ἀθλὸν» δρίζω τὸν γάμον ὡς ἀθλὸν, βραβεῖον.

τοξική: τοξική=ἡ ἐμπειρία νὰ βίπτῃ τις τόξον, ἀγώνισμα τόξου.
κρείττων, δὲ καὶ ἡ=ἀνώτερος, συγκρ. τοῦ ἀγαθός.

18.

Δίχας: ὁ πηρέτης τοῦ Ἡρακλέους.

αἰρεῖ: αἴρω=κυριεύω.

δρμισάμενος: δρμισάμην, δρμίζομαι=προσορμίζομαι.

ἔσθῆτα: ἔσθής, ἡ=ἔνδυμα. Οἱ ἀρχαῖς ὅτε ἔμελλον νὰ προσφέ-
ρωσι θυσίαν ἐνεδύνατα καθαρά.

οἰκοθεν=ἀπὸ τὸ σπίτι του.

οἴσοντα: οἴσων μτχ. τοῦ οἴσω μέλλ. τοῦ φέρω=κομίζω.

πυθομένη: ἐπυθόμην ἀόρ. τοῦ πυνθάνομαι=μανθάνω.

δείσασα: δείσας μτχ. τοῦ ἔδεισα ἀόρ. τοῦ δέδια ἡ δέδοικα = φο-
βοῦμαι.

ἔχρισε: ἔχρισα, χρίω=ἀλείφω.

10.

Ποίας, δ· γεν. Ποίαντος· δ πατήρ τοῦ Φιλοκτήτου.

ἐνδύς· μτχ. τοῦ ἐνέδυν ἀόρ. τοῦ ἐνδύομαι.

Ιός, δ=δηλητήριον.

δ τῆς "Υδρας Ιός· διότι τὸ ῥεύσαν ἐκ τοῦ τραύματος τοῦ Νέσσου αἷμα περιεῖχε χολὴν τῆς Λερναίας θύρας μεταδοθεῖσαν διὰ τοῦ βέλους τοῦ Ἡρακλέους (ἰ. ἀν. § 4).

χρῶτα· χρώς, δ =τὸ δέρμα.

διεβίβρωσκε· διαβιβρώσκω=κατατρώγω.

ἀπέσπα· ἀπέσπων, ἀποσπῶ (-άω)=ξεκολλῶ.

προσπεφυκότα· προσπεφυκὼς μτχ. τοῦ προσπέφυκα παρακ. τοῦ προσφύομαι=προσκολλῶμαι.

χρησάμενος· ἔχρησάμην ἀόρ. τοῦ χρῶμαι (-ήμαι)· «τοιαύτῃ συμφορῷ χρῶμαι» εἰς τοιαύτην συμφορὰν περιπίπτω.

κομίζεται· κομίζομαι=ἔρχομαι.

ἀπήγξατο· ἀπηγξάμην, ἀπάγχομαι=πνίγομαι, κρεμιοῦμαι.

τεμών· ἔτεμον ἀόρ. τοῦ τέμνω=κόπτω.

παρεστῶτας· δ παρεστώς, ἡ παρεστῶσα, τὸ παρεστώς,=δ πληγίον εὑρισκόμενος, δ παρών.

νφάπτειν· ὑφάπτω=θέτω πῦρ ὑποκάτω.

παριών· δ παριών, ἡ παριοῦσα, τὸ παριόν μτχ. τοῦ παρέοχομαι=περγῶ, διαβάίνω.

κατὰ ζήτησιν ποιμνίων=πρὸς ἀναζήτησιν ποιμνίων.

ὑφῆψε· ὑφῆψα ἀόρ. τοῦ ὑφάπτω.

ὑποστάντην· δ ὑποστάς, ἡ ὑποστᾶσα, τὸ ὑποστάν μτχ. τοῦ ὑπέστην ἀόρ. τοῦ ὑφίσταμαι=στέκω ὑποκάτω.

Β' ΘΗΣΕΙΣ

1.

Πιτθεύς βασιλεὺς τῆς Τροικῆνος.

Πάλλας ἀδελφὸς τοῦ Αἰγέως.

ἡγάγετο ἡγαγόμην ἀόρ. ἀγομαι γυναικα=λαμβάνω γυναικα,
νυμφεύομαι.

ὑπονοήσας ὑπενόησα ὑπονοῶ=ἐννοῶ, ἀντιλαμβάνομαι.

κυεῖν κυῶ=είμαι ἔγκυος.

προειπών προεἶπον προλέγω. . . πέμπειν=διατάσσω, κελεύω νὰ
στείλῃ.

υἱός, δ=ἀρσενικὸς παιδὶ.

γένηται γένωμαι, ἐγενόμην ἀόρ. τοῦ γίγνομαι=γεννῶμαι.

αὐξηθεῖς ηὐξήθην αὐξάνομαι=μεγαλώνω.

ἀναστῆσαι ἀνέστησα ἀόρ. τοῦ ἀνίστημι=ἀνεγείρω, σηκώνω.

ὑφελεῖν ὑφεῖλον ἀόρ. τοῦ ὑφαιρῶ=λαμβάνω.

εἰδότος ὁ εἰδὼς, ἦ εἰδυῖα, τὸ εἰδὸς μτχ, τοῦ οἴδα=γνωρίζω,
γῆξεύρω.

ἰσχυρῶς=πολύ.

ἐδεδοίκει ἐδεδοίκειν=έφοδούμηγν ὑπερσ. τοῦ δέδοικα=φοδοῦμαι.

ἐπεβούλευον ἐπιβουλεύω τινί=σκέπτομαι κακὸν ἐναντίον τινός.

2.

τεκούσης ὁ τεκών, ἦ τεκοῦσα, τὸ τεκόν, τίκτω=γεννῶ.

γένεσιν γένεσις=τὸ γένος, ἦ καταγγῆ.

μειράκιον νεανίσκος, παλληκάρι.

διέφαινεν διαφαίνω=έμφανίζω, παρουσιάζω, δείχνω.

φρόνημα ὑπερηφάνεια.

προσήγαγεν προσήγαγον ἀόρ. τοῦ προσάγω=δδηγῷ.

πατρῷος=ὅ ὑπὸ τοῦ πατρὸς διὰ τὸν υἱὸν καταλειφθεῖς.

σύμβολα σύμβολον=σημεῖον ἀναγνωρίσεως, σημάδι.

ὅρδιως=εὐκόλως.

ἀνέωσε ἀνέωσα ἀόρ. τοῦ ἀνωθῶ=ώθῶ, σπρώχνω, πρὸς τὰ ἐπάνω

3.

χαλεπόν=δύσκολον.

ἐδέοντο δέομαι=παρακαλῶ.

ἐξηγούμενος ἐξηγοῦμαι=διηγοῦμαι: «ἐξηγοῦμαι τινα» διηγοῦμαι περὶ τινος.

δποίος είη=ποίας λογῆς γήτο.

δρόη δρόην εύκτ. τοῦ δρῶ (-άω)=διαπράττω: «δποία δρόη τοὺς ξένους» ποίας λογῆς ἐγκλήματα διέπραττε κατὰ τῶν ξένων.

κομίζεσθαι κομίζομαι=ἔρχομαι, μεταβαίνω.

ἔσικε ἔσικα=δμοιάζω, φαίνομαι: «ώς ᔹσικε» ώς φαίνεται.

ἀπέγνω ἀπέγνων ἀδρ. τοῦ ἀπογιγνώσκω=ἀποφασίζω νὰ μὴ... «ἀπέγνων πλεῖν» ἀπεφάσισα νὰ μὴ ταξιδεύσω.

πάλαι=πρὸ πολλοῦ χρόνου.

ἀρετῆς ἀρετὴ=ἀνδρεία.

ἔօρακότων ἔօρακώς, ἔօρακα παρακ τοῦ δρῶ=βλέπω.

4.

ἐποιεῖτο «δεινὸν ποιοῦμαι» φοβερὸν γομίζω.

ἀνεκτόν ἀνεκτός=ύποφερτός.

πονηρούς πονηρός=κακός.

πρὸ ποδῶν=έγγύς, πλησίον.

ἄθλους ἄθλος, δ=ἀγών, κίνδυνος.

ἔφιλοτιμεῖτο ἔφιλοτιμούμην, φιλοτιμοῦμαι=ἔχω τὴν φιλοτιμίαν.

προσενεγκεῖν προσήνεγκον ἀδρ. τοῦ προσφέρω.

ἀναίμακτα ἀναίμακτος=δ ἀνευ αἴματος, δ μὴ αἴματωθείς.

ἔργοις . . ἀγαθοῖς ἔργα ἀγαθὰ=γενναῖα κατορθώματα.

χαρακτῆρα χαρακτήρ, δ=γνώρισμα.

ἔξωρμησεν ἔξόρμησα, ἔξορμῶ (-άω)=ξεκινῶ.

5.

παριόντας παριῶν μτχ. τοῦ παρέρχομαι, οἱ παριόντες=οἱ διαβάται.

ἔκωλυε ἔκωλυον, κωλύω=έμποδίζω.

προάγειν προάγω=προχωρῶ.

ἀπέντεινε ἀπέκτεινα, ἀποκτείνω=φονεύω.

ἔχοητο ἔχομην «χρῶμαι τινι ὅπλῳ» μεταχειρίζομαι τι ὡς ὅπλον.

6.

ἀφίειν ἀφίειν παρατ. ἀφίημι=ἀφίνω, ἀπολύω.

πίτυς, ἥ=εἶδος πεύκης ὑψηλῆς.

προσέδειν προσέδονυ παρατ. τοῦ προσδῶ(-έω)=προσδένω.

δεδεμένος δέδεμαι παρατ. τοῦ δοῦμαι(-έομαι)=δένομαι, ἐνέργ.

δῶ(-έω).

ἐλκόμενος ἐλκομαι=σύρομαι, τραβισομαι.

διεσπάττο. διεσπώμην, διασπῶμαι (-άομαι)=σχίζομαι.

ἀπώλλυτο ἀπώλλυμην, ἀπόλλυμαι=χάνομαι.

7.

Κρομμυωνίαν Κρομμυώνιος=δ ὅπη ἐν Κρομμυῶνι. Κρομμυών
δ τόπος μεταξὺ Κορίνθου καὶ Μεγάρων.

σῦν σῦς, ἥ=ἀγριογούρουνο θηλυκό.

φαῦλον φαῦλος=εὐτελής, εὔκαταφρόνητος.

μάχιμον μάχιμος=δ ἵκανὸς νὰ μάχεται, νὰ παλαίη

ηρατηθῆναι ἐκρατήθην, κρατοῦμαι=νικῶμαι, καταβάλλομαι.

8.

Σκιρωνίδες πέτραι ὅπου σήμερον ἡ Κακὴ Σκάλα παρὰ τὰ Μέγαρα.

πέτρας πέτρα, ἥ=βράχος, κρημνός.

νίζειν νίζω=νίπτω, πλύνω.

βοράν βορά, ἥ=τρυφή.

9.

καταπαλατῶν καταπαλαίω=διὰ τῆς πάλης καταβάλλω.

ἀνήρειν ἀνήρουν, ἀναιρῶ=φονεύω.

μετέωρον μετέωρος=δ μὴ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς γῆς.

ἐπάρας μτχ. τοῦ ἐπῆρα ἀδρ. τοῦ ἐπαίρω=σηκώνω.

ῆραξεν ἦραξα, ἀράσσω=κτυπῶ.

10.

τὴν οἰκησιν ἔχω=κατοικῶ.

ἔστρωσε: ἔστρωσα ἀόρ τοῦ στρώννυμι. «στρώννυμι κλίνηγ» στήνω κλίνηγ.

ἔλαττω: ὁ καὶ ἡ ἔλαττων, τὸ ἔλαττον, συγκρ. τοῦ μικρός.

μεῖζω: ὁ καὶ ἡ μεῖζων, τὸ μεῖζον, συγκρ. τοῦ μέγας.

ἐπὶ ξένια καλῶ τινα=προσκαλῶ τινα νὰ τὸν φιλοξενήσω, νὰ συμφάγωμεν.

ῳδεῖ=κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

κατέκλινεν: κατακλίνω=κάμινω, ἀναγκάζω τινά νὰ κατακλίθῃ

ἀπέπριον: ἀποπρίω=ἀποκόπτω μὲ πριόνι.

11.

καθάρας: ἐκάθαρα (καὶ ἐκάθηρα) ἀόρ. τοῦ καθαίρω=καθαρίζω. *ῆκεν*: ἦκον=ῆλθον, ἦκω= ἔχω ἔλθει.

ἄγνωστος: γεν. ἀγνῶτος=ἄγνωστος.

εἰστία: εἰστίων, ἔστιώ τινα=κάμινω τραπέζι εἰς τινα, φιλοξενῶ τινα. *ἀπὸ τῶν συμβόλων*=ἀπὸ τὰ σημάδια.

ἐσπάσατο: ἐσπασάμην, σπῶμαι (άομαι) τὴν μάχαιραν=τραβῶ τὸ μαχαίρι.

τεμῶν: τεμῶ μέλλ. τοῦ τέμνω=κόπτω. «ὦς ταύτῃ τεμῶν» διὰ νὰ κόψῃ μὲ αὐτὸ (τὸ μαχαίρι).

κατέμαθε: κατέμαθον ἀόρ. τοῦ καταμανθάνω=καταλαμβάνω, καλῶς ἐννοῶ.

ἥσπαζετο: ἥσπαζόμην, ἀσπάζομαι=ἐναγκαλίζομαι, ἀγκαλιάζω.

κατεφίλει: κοτεφίλουν, καταφιλῶ(-έω)=φιλῶ.

συναγαγών: συνήγαγον ἀόρ. τοῦ συνάγω=συναθροίζω.

ἔγνωριζεν: γνωρίζω τοῖς Ἀθηναίοις τὸν υἱὸν» κάμινω γνώριμον εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὸν υἱὸν μου.

ἥδεως: ἐπίρρ.=μετὰ χαρᾶς.

ἀπεδέχοντο: ἀπεδεχόμην, ἀποδέχομαι=δέχομαι τὴν γνωριμίαν.

ἀνδραγαθίαν: ἀνδραγαθία=τὸ νὰ είναι γενναῖος ἀνήρ.

12.

- καθέξειν** καθέξω=θὰ λάθω, μέλλ. τοῦ κατέχω.
ἀπεδείχθη ἀπεδείχθην ἀόρ. τοῦ ἀποδείκνυμαι=έργιζομαι.
χαλεπῶς ἔφερον χαλεπῶς φέρω τι=λυποῦμαι, δργίζομαι διά τι.
κατέστησαν κατέστηην ἀόρ. τοῦ καθίσταμαι «εἰς πόλεμον καθίσταμαι» κάμνω πόλεμον.
διελόντες διελών, διεῖλον ἀόρ. τοῦ διαιρῶ=χωρίζω.
μοίρας μοῖρα, ἥ=μέρος.
ἐνήδρευον ἐνεδρεύω=στήγω ἐνέδραν.
διχόθεν ἐπίρρ.==ἀπὸ δύο μεριέων.
ἐπιθησόμενοι ἐπιθήσομαι μέλλ. τοῦ ἐπιτίθεμαι=κάμνω ἐπίθεσιν.
βεβουλευμένα βεβούλευμαι = ἔχω ἀποφασίσει, βούλεύομαι = σκέπτομαι. «τὰ βεβουλευμένα τοῖς Παλλαντίδαις» τὰ ἀποφασιθέντα τὸν Παλλαντίδων, αἱ ἀποφάσεις τῶν Παλλ.
πυθόμενοι ἐπυθόμηην ἀόρ. τοῦ πυνθάνομαι=μανθάνω.

13.

- δρᾶν** δρῶ τι=κάμνω κάτι σπουδαῖον.
δημαγωγῶν δημαγωγῶ=κολακεύω τὸν δῆμον, τὸν λαόν.
πράγματα, τὰ=ἐνοχλήσεις, ζημίαι.
χειρωσάμενος ἐχειρωσάμην, χειροῦμαι (όομαι)=συλλαμβάνω.
ἄστεως ἄστυ τό=ἡ πόλις, αἱ Ἀθῆναι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς ἀγροὺς ἢ τὸν Πειραιᾶ.
ἥλασεν. ἥλασα ἀόρ. τοῦ ἐλαύνω=φέρω, δεγγῶ.

14.

- τρίτον**=τρίτην φοράν.
δασμόν δασμὸς=φόρος.
ἀπάξοντες ἀπάξω, ἀπάγω=καμίζω, φέρω.
ῳμολόγησαν ὠμολόγησα «ἔμοιογῶ Μίνω δασμὸν» ὑπόσχομα εἰς τὸν Μίνων φόρον.
δι' ἐννέα ἐτῶν=κάθε ἐννέα χρόνια.
πλανῶν πλανῶ (-άω) τὴν ἔξοδον=ἀποκρύπτω τὴν ἔξοδον.

15.

θαρρύνοντος θαρρύνω=ἐνθαρρύνω.

μεγαληγοροῦντος μεγαληγορῶν, μεγαληγορῶ (-έω)=λέγω μεγάλα λόγια, ὑπόσχομαι μεγάλα πράγματα.

ἀναχωροῦντα ἀναχωρῶ=ἐπιστρέψω.

ἐπαρδαί ἀπαρέμφ. τοῦ ἐπῆρα ἀόρ. τοῦ ἐπαίρω=σηκώνω.

16.

ἐντυγχάνει ἐντυγχάνω τινὶ=συναντῶ τινα.

ὅπως δύναιτο πῶς θὰ ἴμπαρούσε.

ἔδιδαξε διδάσκω=συμβούλεύω.

διεξελθεῖν διεξῆλθον, διεξέρχομαι τοὺς ἑλιγμοὺς=διέρχομαι, περνῶ τὰς καμπάς.

κρατήσαι ἐκράτησα, κρατῶ (-έω) τοῦ Μινωταύρου=γίνομαι κύριος τοῦ Μιν., νικῶ τὸν Μινώταυρον.

ῷ ἄν ἔξόδου ἐκ τοῦ Λαβυρίνθου τύχοι=διὰ τοῦ ὅποίου θὰ κατθρώνει νὰ ἔξελθῃ ἀπὸ τὸν Λαβύρινθον.

φαρμακεύτρια=ἡ παρασκευάζουσα μαγικὰ φάρμακα, μάγισσα. **ἀνεχώρησεν** ἀνεχώρησα, ἀναχωρῶ =ἐπιστρέψω ὅπισω, ἐπανέρχομαι.

17.

ἐπελάθετο ἐπελαθόμην ἀόρ. τοῦ ἐπιλανθάνομαι=λησμονῶ.

ἀπολωλέναι ἀπόλωλα παρακ. τοῦ ἀπόλλυμαι=χάνομαι.

18.

δυναστείαν δυναστεία=βασιλεία.

συνφοισε συνφοισα, συνοικίζω=βάλλω νὰ κατοικήσουν μαζί. **τέως** ἐπίρρ.=ἔως τότε, πρότερον.

διαφερομένους διαφέρομαι τινὶ=φιλονικῶ πρός τινα.

πρυτανεῖα πρυτανεῖον, τὸ=ἀρχεῖον, οἱ ἀρχοντες.

βουλευτήρια βουλευτήριον, τὸ=ἡ βουλή, οἱ βουλευταί.

τὰ παρ' ἐκάστοις πρυτανεῖα καὶ βουλευτήρια=οἱ ἰδιαίτεροι ἐκάστου τόπου ἀρχοντες καὶ βουλευταί.

*Παναθήναια θυσίαν ἐποίησε κοινὴν=ώριτε, καθιέρωσε θυ-
σίαν κοινὴν πάντων τῶν Ἀθηναίων, Παναθήναια καλουμένην.
ἀποθέμενος· ἀπεθέμην ἀόρ. τοῦ ἀποτίθεμαι=ἀφίνω, παραπτῶ.
διεκόσμουν· διακοσμῶ (-έω) τὴν πολιτείαν=δια-
τάσσω, καθορίζω τὰ τοῦ πολιτεύματος, ταχτοποιῶ τὸ πολιτεύμα.*

19.

*ἐπὶ τοῖς λίσαις=μὲ τὰ αὐτὰ δικαιώματα.
δεῦρο=δεῦρο=ἐδῶ.
ἴτε=ἔλθετε, προστακτ. τοῦ ἔρχομαι.
λεόρ=λαοί, ὄνομαστ. τοῦ ἑνικοῦ λεώς=λαός.
παρακαλῶν· παρακαλῶ=παρακινῶ.*

20.

*καταστασιαῖδμενος· καταστασιᾶσι=ύπὸ στάσεων ταράσσομαι.
ὑπεξέμπεμψε· ὑπεξέμπεψα, ὑπεκπέμπω=(πέμπω) ἐξασφαλίζω.
πατρῷων· πατρῷος=ό νπό τοῦ πατρός καταλειφθεὶς διὰ τὸν υἱόν.
πατρικός.
ἀπολαβεῖν· ἀπέλαβον, ἀπολαμβάνω=λαμβάνω ὁπίσω.
δείσας· ἔδεισα=ἔφοβήθην ἀόρ. τοῦ δέδοικα γη δέδια=φοβοῦμαι.
ἄκρα, τὰ=κι ἀπόκρημνοι κορυφαί.
ἀνήγαγεν· ἀνήγαγον ἀόρ. τοῦ ἀνάγω=έδηγγῳ ἀνω.
ἔωσε· ἔωσα ἀόρ. τοῦ ὥθῳ=ἀπωθῷ σπρώχγῳ.
πέιραι=οἱ βράχοι.*

21.

*ἔδοξαν· ἔδοξα=ἐνόμισα, δοκῶ=νομίζω.
φάσμα, τό=εἰδωλον, εἰκὼν
ἐν δπλοις=μεθ' δπλων, ἔνοπλον.
καθορᾶν· καθορῶ (-άω)=βλέπω καλῶς.
φερόμενον· φέρομαι=έρμω.
Μηδικά, τὰ=ό Μηδικὸς πόλεμος, οἱ Ηρακλεῖοι πόλεμοι.
μαντεύομένοις· μαντεύομαι=ζητῶ μαντείαν, χρησιμόν.*

Ἐλληνικὴ Χρηστομάθεια

ἀνεῖλεν· ἀνεῖλον ἀόρ. τοῦ ἀναιρῶ=χρησμοδοτῶ.

ἔλων· εἶλον ἀόρ. τοῦ αἴρω=κυριεύω.

κατιόντα· κατιών· μτχ. τοῦ κατέρχομαι=ἐπανέρχομαι ἐκ τῆς ἔξορίας.

Γ' ΑΡΓΟΝΑΤΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

δυναστεύοντος· δυναστεύω=βασιλεύω.

γίγνεται· γίγνομαι τινος=γεννῶμαι ἀπό τινος.

ἐπιβουλεύοντα· ἐπιβουλεύω τοῖς τέκνοις=σκέπτομαι κακὰ ἐναντίον τῶν τέκνων.

φρύγειν· φρύγω=φρυγανίζω, διὰ τοῦ πυρὸς ἔγραψιν.

εὐαρεστῆσαι· εὐήρεστησα, εὐαρεστῶ (-έω) τινι=γίνομαι εὐάρεστος εἰς τινα, κάμινω νὲ εὐχαριστηθῇ τις.

πεφρυγμένους· πέφρυγμαι παρακ. τοῦ φρύγομαι.

ώς εἰκός=ώς εἰκός ἦν=ώς ἦτο ἐπόμενον.

ἐπυνθάνετο· ἐπυνθανόμην, πυνθάνομαι=έρωτῶ· «πυνθάνομαι» ἀπαλλαγὴν τῆς ἀφορίας» ἐρωτῶ, ζητῶ, τρόπον ἀπαλλαγῆς τῆς ἀφορίας.

εἴη κεχρησμένον· κεχρησμένον ἔστι ἢ κέχρησται=ἔχει χρησμότηθῆ.

προυθυμεῖτο· προυθυμούμην, προθυμοῦμαι=είμι πρόθυμος. **δοχούμενοι** δοχοῦμαι (-έομαι)=φέρομαι καθήμενος κάπ. υ. κάθημαι.

2.

ἔγένοντο· γίγνομαι κατά τινα τόπον=φθάνω εἰς τινα τόπον.

ῶλισθεν· ὕλισθον ἀόρ. τοῦ ὕλισθιν=γλιστρῶ.

ἀπώλετο· ἀπωλόμην ἀόρ. τοῦ ἀπόλλυμαι=χάνομαι.

δωρεῖται· δωροῦμαι τινι=κάμινω δῶρον εἰς τινα

ἄλσει· ἄλσος, τὸ=δάσος ἵερόν, ἀφιερωμένον εἰς θεόν τινα ἢ θρωα.

περιάπτει· περιάπτω τι δρυῖ=κρεμῶ τι ἐπάνω εἰς τὴν δρῦν.

δράκοντος: δράκων=Ὡφις τερατώδης·
ἀύπνους: ἀύπνος=δὲ μὴ κοιμώμενος, ἀκοίμητος.
κατῆλθεν: κατῆλθον, κατερχομαι=ἔρχομαι (εἰς τὴν πατρίδα μου).

3.

ληψόμενος: λήψομαι μελλ. τοῦ λαμβάνω.
μαντευομένῳ: «μαντεύομαι περὶ τῆς βασιλείας»=ἔρωτῷ τὸν θεὸν περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς βασιλείας μου.
ἔχρησεν: ἔχοντα, χῶ (−ήω)=χρησμοδοτῶ.
φυλάξασθαι: ἔφυλαξάμην, «φυλάττομαι τὸν μονοσάνδαλον» προφυλάττομαι ἀπὸ τὸν μονοσάνδαλον.
συνῆκε: συνῆκα ἀόρ. τοῦ σηνίμι=ἐννοῶ, καταλαμβάνω.
ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ=ἔγγύτατα τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν ἀκτήν, εἰς τὸν αἰγαλόν.
μετεπέμψατο: μετεπεμψάμην, μεταπέμπομαι=στέλλω καὶ προσκλῶ, προσκαλῶ.
κατὰ γεωργίαν=ἴνα καλλιεργήσῃ.
ἀπολέσας: ἀπώλεσα ἀόρ. τοῦ ἀπόλλυμι=χάνω.
θεασάμενος: ἔθεασάμην, θεῶμαι (−άομαι)=παρατηρῶ.
κατέμαθε: κατέμαθον ἀόρ. τοῦ καταμανθάνω=ἐννοῶ.
λόγιον, τὸ=χρησμός.
ἔλθεῖν: ἥλθον «ἔρχομαι ἐπὶ τὸ δέρας» μεταβαίνω νὰ φέρω τὸ δέρας.

4.

ἐπὶ τοῦτο=διὰ νὰ φέρῃ τοῦτο.
ἐπεκαλέσατο: ἐπεκαλεσάμην, ἐπικαλοῦμαι τινα=ζητῶ τὴν βοήθειάν τινος.
ὑποθεμένης: ὑπεθέμην ἀόρ. τοῦ ὑποτίθεμαι=συμβουλεύω.
ἐπινυθάνετο: ἐπινυθάνομην «πυνθάνομαι τοῦ θεοῦ περὶ τοῦ πλοῦ» ἔρωτῷ τὸν θεὸν διὰ τὸ ταξίδιον.
ἀνδραγαθίας: ἀνδραγαθία, ἡ=τὸ νὰ εἰναι τις γενναῖος «ὅτι περ ἀνθος ἀνδραγαθίας» τὸ ἀνθος τῆς ἀνδραγαθίας, τῆς γενναιότητος.

5.

ἀναχθέντες: ἀνήχθην, ἀνάγομαι=ἀποπλέω.

προσίσχουσιν. προσίσχω=προσεγγίζω, προσορμίζομαι.
ῳδμίσαντο. ὠδμισάμην, ὠδμίζομαι=προσορμίζομαι, ἀγκυροθολῶ.
παρατιθεῖτο. παρατιθείμην εὐκτ. τοῦ παρατίθεμαι «έπότε παρα-
 τιθεῖτο τράπεζα» διάκις παρετίθετο τράπεζα.
καταπετόμεναι. καταπέτομαι=πετῶ πρὸς τὰ κάτω.
ἀνάπλεως. ὁ καὶ ἡ ἀνάπλεως, τὸ ἀνάπλεων=πλήρης.
διδάξειν. διδάξω, διδάσκω=συμβούλεύω.
Σαλμυδησσός. ἡ κατὰ τὸν Βόσπορον καὶ τὸν Εὔξεινον πόντον πα-
 ραλία τῆς Θράκης.

6.

ἐμήνυσε. ἐμήνυσα, «μηνύω τὸν πλοῦν» δεικνύω τὴν ὁδὸν τοῦ
 ταξιδίου.

πνευμάτων. πνεῦμα=ἄνεμος.

προεῖπεν. προεἶπον, προλέγω=κελεύω, προτρέπω.

ἀφεῖναι. ἀφῆκα, ἀφίημι=ἀφίνω νὰ φύγῃ.

πελειάδα. πελειάς, ἥ=περιστερά.

συμπεσοῦσαι. συνέπεσον, συμπίπτω=συγκρούομαι.

ἐπιτηρήσαντες. ἐπετήρησα, ἐπιτηρῶ=περιμένω εὐκαιρίαν.

ἀναχωρούσας. ἀναχωρῶ=ἀπομκρύνομαι.

εἰρεσίας. εἰρεσία, ἥ=κωπηλασία.

συντόνουν. σύντονος=ἰσχυρός, δυνατός.

ἀφλάστων. ἀφλαστα, τὰ=τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης τὸ ὅποιον ἔξει-
 γεν εἰς ὑψός τι: «τὰ ἄκρα τῶν ἀφλάστων τῆς νεώς περικοπεῖ-
 σης» περικοπέντος τοῦ πλοίου εἰς τὸ ἄκρον τῆς πρύμνης.

ἔστηκασιν. ἔστηκα=εἴμαι σταμένος, μένω ἀκίνητος, παροκ. τοῦ
 ἵσταμαι.

Σημπληγάδες. οὗτοι ἐκαλούντο οἱ βράχοι οὗτοι ὡς σιμπλησσόμε-
 νοι. συγκρουόμενοι.

7.

παραπλεύσαντες. παρέπλευσα· παραπλέω Θερμώδοντα= πλέων
 ἀφίνω ὅπισθ τὸν Θερμώδοντα.

ἔδεῖτο. ἔδεομην, δέομαι=παρακαλῶ.

ἐπενόει: ἐπενόουν, ἐπινοῶ=σκέπτομαι.

ἐμπρῆσαι: ἐνέπρησα, ἐμπίμπρημι=πυρπολῶ, καίω.

ἐρῶσα: ἐρῶ (-άω) τινος=ἔχω ἔρωτα πρός τινα.

συνεργήσειν: συνεργήσω, συνεργῶ τινι=βογθῶ τινα.

ἔφ ὅτι **ἡκε**=διὰ τὸν σκοπὸν διὰ τὸν διοῖον ἦλθεν.

ἐπαγγέλλεται: ἐπαγγέλλομαι=ύπόσχομαι.

δμόσῃ: ὅμοσα, ὅμνυμι=δρκίζομαι.

ἔξειν: ἔξω, ἔχω.

ἀπάξειν: ἀπάξω, ἀπάγω=όδηγῷ.

κατακοιμίσασα: κατεκοίμισα, κατακοιμίζω τινά=κάμψω τινὰ νὰ κοιμηθῇ.

φαρμακεύτρια: ἡ παρασκευάζουσα μαγικὰ φάρμακα, μάγισσα.

περιεῖλον: ἀδρ. τοῦ περιαιωδῶ «περιαἱρῶ τῆς δρυδὲς τὸ δέρας» ἀφαιρῶ ἀπὸ τῆς δρῦν τὸ δέρας.

παρεγένετο: παρεγενόμην, πυραγίγνομαι=ἔρχομαι.

συνείπετο: συνειπόμην, συνέπομαι=συνακολουθῶ.

πολλὰ πλανηθέντες=πολλὰς περιπλανήσεις ὑποστάντες, μετὰ πολλὰς περιπλανήσεις.

Δ' ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ

1.

ἄλοισης: ὁ ἄλοις, ἡ ἄλοισα, τὸ ἄλὸν μτχ. τοῦ ἑάλων, ἀδρ. τοῦ ἄλίσκομαι=κυριεύομαι.

λαῶν: λαός=στρατός.

οἴκαδε=εἰς τὴν πατρίδα.

εὐπλοοῦσι: εὐπλοῶ (-έω)=πλέω καλῶς, ἀγει κινδύνων καὶ περιπετειῶν.

ἀποσφῆζονται: ἀποσφῆζομαι=σωθεῖς ἔρχομαι, φθάνω.

πολλὰ πλανηθέντες: πολλὰ πλανῶμαι=πολλὰς περιπλανήσεις ὑποφέρω.

ἔταιροι: οἱ ἔταιροι=οἱ σύντροφοι, οἱ στρατιώται.

ἀπολομένων: ἀπωλόμην, ἀπόλλυμαι=χάνομαι, ἀποθνήσκω.

ἀναχθεὶς ἀνήχθην, ἀνάγομαι=ἀποπλέω.

2.

δρμίζεται δρμίζομαι=προσορμίζομαι, προσεγγίζω.
ἀνδροφάγοι ἀνδροφάγος=ἀνθρωποφάγος.

λάσιοι λάσιος=μαλλιαρός.

πάντα=εἰς πάντα τὰ μέρη.

καὶ τὸ εἰς δύνχα ἥκον=μέχρι καὶ τῶν δυνάμων.

αὐταῖς χερσὶ=μὲ τὰ χέρια των.

ἥρουν ἄρδ (-όω)=ἄροτριῶ, ζευγαρίζω.

ἀνήροτα ἀνήροτος=ἀγεώργητος, ἀκαλλιέργητος.

ἔφύετο φύομαι=φυτρώνω.

πυροί πυρός, δ=σιτος.

χωρίς=χωριστά.

ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ=πλησίον τῆς θαλάσσης.

ἀντρον=σπήλαιον.

ἀψαντες ἡψα, ἀπτω=ἀνάπτω.

ἔριφων ἔριφος=τὸ νεογνὸν τῆς αἰγός, κατσίκι.

εὐωχοῦντο εὐωχούμην, εὐωχοῦμαι=γεύομαι, τρώγω καλά.

εἴ πως ξένια αὐτοῖς δοιη=ἴσως δώσῃ εἰς αὐτοὺς δῶρα ξενίας.

εἰσελάσας εἰσήλασα αὔρ. τοῦ εἰσελαύνω =εἰσάγω, δōηγῶ ἐντός.

προσέθηκε προσέθηκα, «προστίθημι τῇ θύρᾳ πέτρον» θέτω εἰς

τὴν θύραν λίθον.

τὰς οῖς ή οῖς=τὸ πρόδικον.

παραντίκα=ἀμέσως.

θρέψας ἔθρεψα, «τρέψω γάλα» πήξω γάλα (διὰ νὰ γίνη τυρί).

ταλάροις τάλαρος=πλεκτὸν καλάθιον διὰ τὴν ἀποστράγγισιν τοῦ νωποῦ τυροῦ.

ἶνα εἴη αὐτῷ=ἶνα ὑπάρχῃ εἰς αὐτόν, ἵνα ἔχῃ.

διψώῃ διψῶ (-ήω) = ἐπιθυμῶ νὰ πίω «όπότε διψώῃ» ὁσάκις ἐπεθύμει.

3.

περιανθέντων ἐπεράνθην, περιαίνομαι=φέρομαι εἰς πέρας, ἐκτελοῦμαι.

αὐγασθέντος ηὐγάσθην, αὐγάζομαι=φωτίζομαι.

βλέψας ἔβλεψα, βλέπω=κατευθύνω τὰ βλέμματά μου, φίγω τὰ μάτια μου.

ῆρετο ἦρόμην ἀόρ. τοῦ ἔρωτῶ.

κατὰ τίνα πρᾶξιν=διὰ ποίου σκοπόν.

δεισαντες ἔδεισα ἀόρ. τοῦ δέδοικα=φοβοῦμαι.

φθόγγον βαρύν=βαρεῖται φωνήν ἡ δύοια βέβαιώς ἵτο ἀνάλογος πρὸς τὸ πελώριον σῶμά του.

κλέος, τὸ=δόξα, φήμη.

ἶκέται ἴκέτης=δ παρακαλῶν νὰ λάθῃ τι.

αἰδοῦς προστ. τοῦ αἰδοῦμαι (-έομαι)=σέδομαι, φοβοῦμαι.

4.

θυμῷ θυμός=καρδία, ψυχή, ἀνελεήμων θυμός=ἄσπλαγχνος, σκληρὰ καρδία.

νήπιοι νήπιος=μωρός.

κρείσσονες κρείσσων=ἀνώτερος, ὑπέρτερος.

φείσομαι φείδομαι τινος=διαφυλάττω, περισφέω τι.

ἄμα τεῦτα εἰπών=εὐθὺς ὡς εἰπε ταῦτα.

ἔφήλατο ἔφηλάμην ἀόρ. τοῦ ἔφαλλομαι=πηδῶ, ὅρμῶ.

ἀνεῖχον ἀνέχω τὰς χειρας Διί=ύψων τὰς χειρας εἰς τὸν θεόν.

ἐκτάδην ἀπλωτά, ἔσπλαμένος.

σπασάμενος ἐσπασάμην, «σπῶμαι (-άομαι) τὸ ξέφος» σύρω τὸ ξέφος ἐκ τῆς θήκης του.

τούτου ἀπολογένουν=εὶς οὗτος ἀπώλετο=εὶς οὗτος ἀπώλλυτο=ἀν οὗτος ἐφονεύετο.

οἷος τ' ἦν οἷος τ' εἰμί=δύναμαι, εἴμαι ἴκανός.

ἀπῶσαι ἀπέωσα ἀόρ. τοῦ ἀπωθῶ (-έω)=σπρώχνω, παραπερίζω.

βουλῆς βουλή=σκέψις.

ἀπέσχετο ἀπεσχόμην ἀόρ. τοῦ ἀπέχομαι=ἀπομικρύνομαι.

Δια τὸν ξένον ἐπικαλούμενοι=ζητοῦντες τὴν βοήθειαν τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν ξένων.

δίκην δώσει «δίκην δίδωμι τῆς ἀγριότητος» τιμωροῦμαι διὰ τὴν ἀγριότητα.

σωθήσονται. «σώζομαι εἰς τὴν νάῦν» φθάνω σφος εἰς τὸ πλοῖον.

6.

ἔφ· ἔως, ἥ—ή αὐγή. «Ἄμα τῇ ἔφ» κατὰ τὰ ἔγχειρά ματα.

ἀφελῶν ἀφεῖλον ἀόρ. τοῦ ἀφαιρῶ.

θυρεός=λίθος τῆς θύρας κλείων τὴν εἴσοδον.

ἔξηλασε ἔξηλασα ἀόρ. του ἔξελαύνω=έδηγρ ἔξω.

7.

ἔλαινον ἔλαινος=ἀπὸ ἔλαιαν, ἔλήσος

ἔτεμεν ἔτεμον ἀόρ. του τέμνω=κόπτω.

ἴνα φέροι=διὰ νὰ κρατῇ.

ἔφηει ἔφηειν=ώμοιάζον, ξοικα=δμοιάζω.

ὅσον δργυιάν=περίπου μίαν δργυιάν.

ἀπέξυσε ἀπέξινσα, ἀποξύω=ξύνω.

ἄξυνε ἄξυνον, δξύνω=κάμνω τι δξύ, σουθλερό.

ἐκέχυμην ἐκεχύμην ὑπερσ. του χέομαι=διασκορπίζομαι.

κατὰ τοῦ σπηλαίου=καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν του σπηλαίου.

ἀπεδείχθησαν ἀπεδείχθην, ἀποδείκνυμαι=έριζομαι.

οἱ τολμήσουσι=οἱ σποιοι θὰ τολμήσουν.

ὅτε .. κοιμᾶτο=καθ' ὅν χρόνον θὰ ἐκοιμάτο.

ἔλαχον ἀόρ. του λαγχάνω=ἐπιτυγχάνω διὰ κλήρου.

οὖς ἀν . . ἐλοιτο=τοὺς δποίους γίθελεν ἐκλέξει.

8.

ἔλασσας ἥλασα. ἔλαύνω=έδηγρ.

ἥρε ἥρα ἀόρ. του αἴρω=σηκώνω.

9.

κισσούβιον=ξύλινον ποτήριον.

πῖθι προστ. του ἔπιον ἀόρ. του πίνω.

εἰδῆς εἰδῶ ὑποτ. του οἶδα=γνωρίζω.

λοισή=θυσία, δώρον κολακευτικόν.

ἔλεησας ἥλέησα, ἔλεω=εὐσπλαχνίζομαι.

εἰς πως . . . πέμψειας=ἰσως . . . πέμψῃς.
 ἐξέπιεν· ἔξεπιον ἀόρ. τοῦ ἐκπίνω=ἐντελῶς πίνω.
 ἥσθη· ἥσθην, ἥδομαι=εὐχαριστοῦμαι, τέρπομαι.
 ἀναλώσειν· ἀναλώσω μέλλ. τοῦ ἀναλίσκω=δαπανῶ, ξοδεῖξω.
 μεθυσθεῖς· ἐμεθύσθην, ἀόρ. τοῦ μεθύσκομαι=μεθῶ.
 ἐξήμει· ἔξημουν, ἔξεμῶ=ξερνῶ.

10.

τὸν μοχλόν=τὸ ἑλάινον ρόπαλον.
 παρεθάρρυνε· παραθαρρύνω=ἐνθικρρύνω.
 ὑποδείσας· ὑπέδεισα ἀόρ. τοῦ ὑποδέδοικα=φοβοῦμαι κἀπως.
 δραθυμήσειν· ἐρραθυμήσθη, δραθυμῶ=διστάζω.
 ἐρεισθεῖς· ἡρείσθην, ἐρείδομαι=στηρίζομαι.
 τρύπανον=τὸ ὅργανον διὰ τοῦ δποίου τρυπῶμεν.
 ἀφήλαντο· ἀφηλάμην ἀόρ. τοῦ ἀφάλλομαι=πηδῶ μακράν
 οἰμωγάς· οἰμωγὴ=θρῆγος «δεινὰς οἰμωγάς ῥήγγυσι» φοβεροὺς
 θρήνους ἐκβάλλει.

ἐκφρων=ἔξω φρενῶν.
 εἰς πως συλλάβοι τινὰ=ἰσως συλλάθῃ τινά.
 ἐπεκαλεῖτο· ἐπεκαλούμην, ἐπικαλοῦμαι=καλῶ εἰς βοήθειαν.
 ἥσσαν· γ' πληθ. τοῦ ἥσσιν παρατ. τοῦ ἔρχομαι.
 μαίνεσθαι· μαίνομαι=εἴμαι τρελλός.
 ἀνεχώρησαν· ἀναχωρῶ=ἐπιστρέψω γυρίζω δπίσω.

11.

παραβύστω· παράβυστον, τὸ=μυχός, ἀφανῆς γωνία.
 κατεπτηχότες· κατέπτηχα παρατ. τοῦ κατεπτήσω = συμιᾶεύσομαι, ζαρώνω, «ἐν παραβύστῳ που κατεπτηχότες» κάπου εἰς ἀφανῆ γωνίαν ζαρωμένοι.
 νομήν· νομή=βιοσκή.
 ἐξέτεινε· ἔξετεινα, ἐκτείνω=ἀπλώνω.
 ἐψηλάφα· ἐψηλάφων, ψηλαφῶ (-άω)=ψάχνω μὲ τὰ χέρια μου.
 ἐν τούτοις=μεταξὺ τούτων.
 ἀπῆραν· ἀπῆρα, ἀπαίρω=ἀποπλέω.

ἀφειστήκει ἀφειστήκειν ὑπερσ. τοῦ ἀφίσταμαι=ἀπομακρύνομαι.
ἔξακονσαι ἔξήκουσα, ἔξακονώ=ἀκούω καλῶς.
ἔρωτο ἔροιμην, ἥρόμην ἀόρ. τοῦ ἔρωτῶ «ἔρωτῶ ὁ φθαλμοῦ τὴν τύφλωσιν» ἔρωτῶ διὰ τὴν τύφλωσιν τοῦ ὁφθαλμοῦ.
εἴποις ἀν αὐτῷ=δύνασαι νὰ εἴπῃς εἰς αὐτόν.

III.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΩΝ

1. Ἀθῆναι.

εὕνδρος=δ ἔχων πολλά (καὶ καλά) νερά.
ἔργυμοτομημένη ἔργυμοτόμημαι, ὁμοτομοῦμαι=διαιροῦμαι εἰς δόσους ἢ συνοικίας.
εὐτελεῖς εὐτελής=πτωχικός, ἐλλιπής.
χρήσιμα χρήσιμος=κατάλληλος πρὸς χρήσιν «χρησίμη οἰκία» ἢ ἐπαρκοῦσα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ κατοικοῦντος.
ἀπιστηθεῖη ἀπιστηθείην, ἥπιστηθην, ἀπιστοῦμαι (έομαι)=δὲν γίνομαι πιστευτός.
θεωροῦμένη θεωροῦμαι=παρατηροῦμαι.
προσαγορευομένη προσαγορεύομαι=δνομάζομαι.
δμολογήσειεν δμολογήσαιμι, δμολόγησα, δμολογῶ = παραδέχομαι.
κάλλιστον κάλλιστος ὑπερθ. τοῦ καλός=ώραῖος
πολυτελές πολυτελής=πολυδάπανος, μεγαλοπρεπής.
ἀποπτον ἀποπτος=δ μακρότεν φαινόμενος.
Ολυμπίειον=ναὸς τοῦ Ὁλυμπίου Διός.
οἰκοδομία=οἰκοδόμησις.
ὑπογραφήν ὑπογραφή=ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον.
δ' θηλ. τὸ Ὁλυμπίειον.
βέλτιστον ἀν ἐγένετο=σπουδαιότατον θὰ ἀπέδαινεν.
εἴπερ συνετελέσθη=ἐὰν ἐπερατοῦτο.
γυμνάσια γυμνάσιον=τόπος ὅπου ἥδυνατο ἔκαστος νὰ γυμνάζεται.
κατάδενδρα κατάδενδρος=πλήρης δένδρων.

ποώδης = ποώδης πόλεις, γλόγης.

Αττικοὶ = οἱ κατοικοῦντες συνήθως εἰς τοὺς ἀγρούς.

περιεργοὶ ταῖς λαλιαῖς = φλύαροι, πολύλογοι.

ὑπουρλοὶ = ὑπουρλοὶ = ἀνελικρινῆς.

συκοφαντώδεις = συκοφαντώδης = ὁ ἀρεσκόμενος νὰ συκοφαντῇ.

παρατηρηταὶ τῶν ἀλλοτρίων βίων = οἱ μετ' ἐπιμονῆς παρακο-

λουθοῦντες τὰς πράξεις τῶν ἄλλων τούτῳ δὲ εἶναι γνώρισμα
χυδαιότητος.

2. Θῆβαι.

σταδίων = στάδιος = μονάς μήκους 185 μέτρων.

μελάγγειος = τῆς ὅποιας τὸ χῶμα είναι μαῦρο.

καινῶς = κατὰ νέον τρόπον.

κατεσκάφθαι = ἀπαρ. τοῦ κατέσκαμμα, κατασκάπτομαι = κατεσκάφεσθαι.

γεώδης = κεκαλυμμένη ὑπὸ πολλοῦ χώματος, οὐχὶ πετρώδης.

τὰ χλωρά = αἱ δοσκαί.

κηπεύματα = τὰ εἰς τοὺς κήπους καλλιεργούμενα δένδρα ἢ ἄλλα φυτά.

εἴπερ τις τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων = περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην Ἑλληνικὴν πόλιν.

τὸ υποκείμενον τῇ πόλει πεδίον = τὴν κατωτέρω τῆς πόλεως πεδιάδα.

ἀρδεύοντες = ἀρδεύω = ποτίζω.

ἐνθερισταὶ = ἐνεθέρισα, ἐνθεριζω = διέρχομαι τὸ θέρος, ξεκαλοκαιρίζω.

χλωράν = χλωρός = χλοερός, πράσινος.

εὐήγεμος = ὑπὸ δροσερῶν ἀνέμων διαπνεόμενος.

θερινὰ ἄντια = τὰ κατὰ τὸ θέρος συνήθη δψώνια.

ἐγχειμάσαι = ἐνεχείμασα, ἐγχειμάζω = διέρχομαι τὸν χειμῶνα, ξε-

χειμωνίζω.

νίφεται = νίφομαι = χιονίζομαι.

ἄξυλος = ὁ ἀνευ ξύλων, καυσίμων δηλαδή.

3. Χαλκίς.

σύσκιος=ἡ ἔχουσα πολλὴν σκιάν, δηλ. κατάδενδρος.
ἀλυκά ἀλυκός=ἀλμυρός.
πρήνης πρήνη=πηγὴ, ὅδας οὐχὶ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ῥέουσα, ἀλλ᾽ ἀπὸ κατασκευάσματός τυνος, ὡς σωλῆνος κ.τ.τ.
τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς νᾶμα=τὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς ἐκρέον ὅδωρ πηγὴ λέγεται δι τι κοινῶς φλέβα, δηλ. γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐκροῇ τοῦ ὕδατος ὡς φυσικῶς ἔχει.
τὰς ποινὰς κατασκευάσ τὰ δημόσια οἰκοδομήματα.
διαφερούσας διαφέρων=έξαίρετος, σπουδαῖος.
στοάς στοαί=τόποι ἐστεγασμένοι.
γραφάς γραφαί=ζωγραφίαι.
χρείας χρεία=χρῆσις, διεξαγωγή.
πρὸς τὰς τῶν ἐργασιῶν χρείας εὐθέτως καταλλήλως ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν ἐργασιῶν.
συνειλημένη συνείλημμαι, συλλαμβάνομαι, «στοαῖς τρισὶ συνειλημένῃ» ὑπὸ τριῶν στοῶν περιβαλλομένη.
ἔχεται ἔχομαι τυνος=συνέχομαι τυνος.
ἐκκομιδῆς ἐκκομιδή=έξαγωγή.
ἐμπόριον=ἐμπορικός λαμῆν.
εἴσπλον εἴσπλον, δο=ἡ εἴσοδος.
ἔφέλκεται ἔφελκομαι τινα=προσελκύω τινά.

4. Τέμπη τὰ Θεσσαλικά.

καὶ οἶνον=καὶ τρόπον τινά.
μέσον ἔχεται χωρίον=ἐν τῷ μέσῳ περιέχεται, περικλείεται τόπος.
διήκει διήκω=φθάνω.
σταδίους δι στάδιος, καὶ τὸ στάδιον=μονάς μήκους, 185 μέτρα.
ἔνθα μὲν ἔνθα δὲ=ἐδῶ μὲν ἐκεὶ δέ, ἀλλαχοῦ μὲν ἀλλαχοῦ δέ.
πλέθρον πλέθρον=μονάς μήκους, 31 μέτρα.
σχολῆ=βραδέως.
ἀψοφητεῖ ἐπίρρ.=ἄνευ ψόφου, ἄνευ βοῆς.
ἔλατον δίηην=καθὼς τὸ ἔλατον.

κατ' αὐτοῦ=ἐπ' αὐτοῦ.

παραπεφυκότων παραπέφυκα, παραφύμαι=φυτρώνω πληγέσιον.

προήκουσα προήκω=έκτείνομαι.

παρέχει=παρέχει τὴν εύκαιρίαν.

κατὰ ψῦχος=μὲν δροσιά.

ἔφ' ἔκατέρα τοῦ ποταμοῦ=καὶ πρὸς τὴν μίαν ὅχθην τοῦ ποτα-
μοῦ καὶ πρὸς τὴν ἄλλην.

διατριβάς διατριβή=τόπος κατάλληλος νὰ διατρίψῃ τις πρὸς ἀνά-
πυσιν.

λάσιος=πυκνός.

ἀνέρπω ἀνέρπω=ἔρπων ὑψοῦμαι, ἀναρριχῶμαι.

συμπέφυκεν συμπέφυκα, συμφύμαι=συνεγώνομαι.

σμῆλαξ=εἰδος φυτοῦ ἀναρριχητικοῦ.

πάγον πάγος=βράχος.

ἀνατρέχει ἀνατρέχω=ἀνέρπω, ἀναρριχῶμαι..

ὑπολανθάνει ὑπολανθάνω=δὲν φαίνομαι, δὲν διακρίνομαι.

χλοάζον χλοάζω=πρασινίζω.

λεῖοις τὰ λεῖα=τὰ ὄμαλά.

χθαμαλοῖς χθαμαλός=χαμηλός.

καταφύγια καταφύγιον=τόπος ὅπου δύναται τις νὰ καταφύγῃ.

ἡδίσταν ἡδίστιος ὑπερθ. τοῦ ἡδύς=τερπνός, νόστιμος.

λουσαμένοις ἐλουσάμην, λουόμαι=κάμην λουτρόν.

συμβάλλεσθαι συμβάλλομαι=συντελῶ.

ἄλλη=εἰς ἄλλον τόπον.

ὅρνιθες ὅρνις, δ=τό πτηγόν.

εὖ μάλα=πάροι πολύ.

μέλους μέλος, τὸ=φῦλόν, κελάδημα.

κάματον κάματος=δέκτης.

παριόντων παριόντες=δόδοι πορεύοντες, διαθέται.

προειρημέναι προείρημαι παρακ. τοῦ προλέγομαι.

ἀνάπαυλαι ἀνάπαυλα, ἥ=τόπος ἔνθα δύναται νὰ ἀναπαυῇ τις.

λεώς, δ=δ λαός, «δ περίσαικος λεώς» οἱ περίσικοι, οἱ κατοικού-
τες ἐκεὶ πέριξ.

συνέρχονται ἄλλοι ἄλλοι=ἔρχονται ἄλλοι μετ' ἄλλων, καθ'
ἔμαδας.

IV

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἥθος.

πρεσβύτης=γέρων.

προθυμούμενος: προθυμοῦμαι, (-έομαι)=ἔχω προθυμίαν, ἐπιθυμῶ πολύ.

ἔδρας: ἔδρα=κάθισμα, θέσις.

ἡπόρει: ἀπορῶ (-έω)=δὲν ᔁχω, στεροῦμαι.

προσιών μτχ. τοῦ προσέρχομαι.

ἔσκωπτετο: σκώπτομαι=περιπατῶμαι.

ὑπανίστασθαι: ὑπανίσταμαι τινὶ τῆς ἔδρας=παραχωρῶ εἰς τινὰ τὴν θέσιν μου.

κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους=εἰς τὸν τόπον ὃπου ἐκάθηγτο οἱ Λακεδαιμόνιοι.

ἀνέστησαν: ἀνέστηην ἀόρ. τοῦ ἀνίσταμαι=σηκώνομαι.

ὑπείκοντες: ὑπείκω=ὑποχωρῶ, ὑπείκω τινὶ τῆς ἔδρας=παραχωρῶ εἰς τινὰ τὴν θέσιν μου.

ἥθος, τὸ=συμπεριφορά.

πολιόν τε η κάρη, πολιόν τε γένειον: στίχος ὁμηρικὸς (X 74)=τὴν πολιὰν κεφαλὴν καὶ τὸ πολιὸν γένειον.

πολιδεῖς=λευκάζων, ψαρός.

2. Ο τῶν εὐσεβῶν χῶρος.

Αἴτνης: Αἴτνα, ἦ=ήφαίστειον ἐν Σικελίᾳ.

δύναμα: δύναξ πινδός=ρευστὴ, ὅλη πεπυρρακτωμένη, λάθα.

εἷς δέ τις=κᾶποιος.

πρεσβύτερον: ἀνευ συγκριτικῆς σημασίας=πρεσβύτην, γέροντα.

καταλαμβανόμενον καταλαμβάνομαι=δὲν προφθάνω νὰ φύγω.
ἀράμενος ἡράμην ἀόρ. τοῦ αἰρομαι=σηκώνω ἐπάνω μου.
προσγενομένον προσεγενόμην, προσγίγνομαι=προστίθεμαι.
κατελήφθη=δὲν ἐπρόφθασε νὰ φύγῃ.
θεωρῆσαι ἐθεώρησα, θεωρῶ=βλέπω, παρατηρῶ.
εύμενῶς εὐμενῶς ἔχω τινί=ἀγαπῶ τινα.
περιερρήσῃ περιερρήση, περιερρήσω, «κύκλῳ τὸν τόπον
 περιρρέω» ῥέω πέριξ τοῦ τόπου.
τὴν ἀποχώρησιν ἀποχώρησιν ποιοῦμαι=ἀποχωρῶ, φεύγω.

3. *Alneion εὐσέβεια.*

ἔάλω ἔάλων ἀόρ. τοῦ ἄλισκομαι=κυριεύομαι.
οἰκτίραντες φκτιρα, οἰκτίρω=λυποῦμαι.
ἄλισκομένων ἄλισκομαι=συλλαμβάνομαι, αἰχμαλωτίζομαι.
τὰς τύχας ἡ τύχη=ἡ συμφορά.
ἀποφέρειν ἀποφέρω=λαμβάνω.
ἀράμενον ἡράμην ἀόρ. τοῦ αἰρομαι=σηκώνω ἐπάνω μου.
πατρῷους θεούς οἱ θεοὶ λέγονται πατρῷοι ὃς κληροδοτούμενος
 τρόπον τιὰ ὑπὸ τῶν πατέρων, ἦτοι τῶν προγόνων.
ἥσθεντες ἥσθητην, «ἥδομαι ἐπὶ τινί» εὐχαριστοῦμαι διά τι.
συνεχώρησαν συνεχώρησα, συγχωρῶ τινι=ἐπιτρέπω εἰς τινα.
γεγηρακότα=γέροντα.
γεγήρακα=εἰμαι γέρων παρακ. τοῦ γηράσκω - γίνομαι γέρων.
ἀναθέμενος ἀνεθέμην ἀόρ. τοῦ ἀνατίθεμαι «ἀνατίθεμαι τοῖς
 ὅμιοις» θέτω εἰς τοὺς ὅμιους μου.
τὰ οἰκεῖα κτήματα=τὰ ἔκυτοι κτήματα.
δμολογοῦντες δμολογῶ=παραδέχομαι.

4. *Ἄριων δ κιθαρῳδός.*

1.

ἐτύγχανεν ἀπεσταλμένος=εἶγεν ἀποσταλῆ.
ἀπάξων ἀπάξω, ἀπάγω θυσίαν=τελῷ θυσίαν.
παννυχίδος παννυχίς, ἥ=ὅλονυκτία, ἵ καὶ ὁ ὅλην τὴν νύκτα
 διάρκεια τελετής.

πνεῦματος πνεῦμα=ἀνεμος· οὐκ ἔστι πνεῦμα=δὲν φυσᾶ.
έωρατο ἐωρῶμην, δρῶμαι (άομαι)=παρατηροῦμαι.
φρίκη=τραχύτης, ἀνωμαλία τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.
κατιοῦσσα κατιών. μτχ. τοῦ κατέρχομαι.
ἄκραν ἄκρα, ἥ=ἀκρωτήριον.
ψόφον ψόφος=θόρυβος.
προσέβαλλε προσβάλλω=κατευθύνομαι.
εἰκάσαι εἰκασα, εἰκάζω=συμπεράνω· «εἰκάζω τὸ προσφερόμε-
 νον» συμπεραίνω τί εἰναι τὸ φερόμενον.
ὑπὸ τάχους=ἔνεκα τῆς ταχύτητος.
άφθησαν ἄφθηην, ἀόρ. δρῶμαι=παρατηροῦμαι.
κυκλοῦντες κυκλῶ (-όω)=περικυκλῶ, κάμνω κύκλον.
ἡγούμενοι ἡγοῦμαι=δῆγγοι.
πρὸς τὸ λειότατον τοῦ αἰγιαλοῦ=πρὸς τὸ δύμαλώτατον τοῦ αἰ-
 γιαλοῦ.
περιέποντες περιέπω=περιστοιχίζω· «οἷον περιέποντες» τρόπον
 τινὰ κλείοντες τὴν πομπήν
ἀνεῖχεν ἀνέχω=ύψοῦμαι, ἔξέχω.
ἀσημος=ἀκαθόριστος.
δχούμενον δχοῦμαι (-έομαι)=φέρομαι.

2.

ἐγένοντο «γίγνομαι εἰς τὸν αἰγιαλὸν» φθάνω εἰς τὸν αἰγιαλόν.
ἀναφερόμενοι ἀναφέρομαι=ἐπιστρέψω.
ἔξηλλοντο ἔξηλλόμην, ἔξάλλομαι=πηδῶ.
θαρρήσαντες ἔθαρρονται, θαρρῶ=τολμῶ.
ἔγνώρισαν γνωρίζω=ἀναγνωρίζω.
ἔκλελυμένον ἔκλυμαι=παραλύομαι.
κεκμηκότα κεκμηκός=ἀποκαμιωμένος, κέκιηκαι παρακ. τοῦ κά-
 μνω=ἀποκάμνω, κουράζομαι.
ἀπιστον ἀπιστος=ἀπίστευτος.
τὸ τέλος=τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ὅλης περιπετείας τοῦ Ἀρίο-
 νος.

3.

πάλαι=πρὸ πολλοῦ.

ἔγνώκει ἐγνώκειν ὑπερσ. τοῦ γιγγώσκω=ἀποφασίζω.

δλικάδος δλικάς, ἥ=πλοιον φορτηγόν.

ἀπαιρούσης ἀπαίρω ἐπὶ πλοίοιν=εἰμι καὶ ἔτοιμος πρὸς ἀπόπλουν.

ἔπειν ἐπέβην ἀρ. τοῦ ἐπιβαίνω=εἰσέρχομαι εἰς τὸ πλοῖον.

ἀνήχθη ἀνήχθην, ἀνάγομαι=ἀποπλέω.

4.

μεταξὺ πλεούσης τῆς νεῶς=ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ ἔπλεε τὸ πλοῖον.

ἥσθετο ἥσθόμην, αἰσθάνομαι=ἀντιλαμβάνομαι, ἐννοῶ.

ἀνελεῖν ἀνεῖλον ἀρ. τοῦ ἀναιρῶ=φονεύω.

ηὐπόρησε ηὐπόρησα, εὐπορῶ χρημάτων=ἀποκτῶ χρήματα.

ἔπυθετο ἐπυθόμην ἀρ. τοῦ πυνθάνομαι=μανθάνω.

ἔμηνυσεν μηνύω=κάμνω γνωστόν.

ἔπιούσῃ ἐπιών, ἐπιοῦσα, ἐπιόν μτχ. τοῦ ἐπέρχομαι «τῇ ἐπιούσῃ νυκτὶ» τὴν προσεχῆ, τὴν ἐρχομένην, νύκτα.

δρᾶν δρῶ (-άω)=πράττω.

εἴη δεδογμένον τοῖς ναύταις=εἶχεν ἀποφασισθῆ ὑπό τῷ ναυτῷ, δέδοκται παρακ. τοῦ δοκεῖ=φαίνεται καλόν.

5.

ἔχρησατο ἔχρησάμην, χρῶμαι=μεταχειρίζομαι.

δαιμονίᾳ δαιμόνιος=θεῖος, ὁ ἐκ τοῦ θεοῦ προερχόμενος.

ἔναγώνιον ἐναγώνιος κόσμος=κεκοσμημένη στολὴ (τὴν ὅποιαν ἐνεδύετο κατὰ τοὺς ἀγῶνας).

ἔνέδυν ἐνέδυν, ἐνδύομαι.

ἔξασαι ἔξῆσα, ἔξάδω=τραχουσῶ πολύ.

ῶσπερετ τὸ κύκνειον=τρόπον τινὰ τὸ κύκνειον, τὸ τελευταῖον ἄσμα.

νόμον νόμος=εἶδος ἄσματος, νόμος Πύθιος=ἄσμα ἀναφερόμενον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα.

διελθεῖν διέρχομαι=διεξέρχομαι, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους λέγω, ἔδω.

Ἐλληνικὴ Χρηστομάθεια

στάς ἔστην ἀόρ. τοῦ ἵσταμαι=στέκω.
δσον ούπω=σχεδόν.

6.

ἔδεδοκτο=ήν δεδογμένον αὐτοῖς=εἶχεν ἀποφασισθῇ ὑπ' αὐτῶν,
 ὑπερσ. τοῦ δοκεῖ.
πορρωτάτιω=πολὺ μακράν, ὑπερθ. τοῦ πόρρω «ὅς δυνατὸν γῆν
 πορρωτάτῳ» δσον ἡμποροῦσε μακρύτερα.
καταδῦναι κατέδυν, καταδύομαι=ἐμβαπτίζομαι, θουλιάω.
ὑποδραμών ὑπέδραμον, ὑποτρέχω=τρέχω ὑπὸ κάτω.
ἀνέφερεν ἀνέφερον, ἀναφέρω=βαστάζω. Ἡ ἐκχυθεῖσα ἀρμονία
 ἀπὸ τοῦ θείου στόματος τοῦ κιθαρῳδοῦ τὰ μὲν κήτη συνε-
 κίνησε, τοὺς δὲ χρυσίου διψῶντας ἀνθρώπους ἔτι μᾶλλον
 ἡγρίωσεν.

δρᾶστα ἐπίρρ.=εὔκολωτατα, ἀνευ στενχωρίας, ὑπερθ. τοῦ δαδίως.
ωχεῖτο ωχούμην, δχοῦμαι=φέρομαι, βαστάζομαι.
εἴχετο εἰχόμην, ἔχομαι=κατέχομαι.
θεοφιλής=ύπὸ τοῦ θεοῦ ἀγαπώμενος.
περίπλεων περίπλεως=πλήρης.
ἀνισχούσαν ἀνίσχω=ἀνατέλλω.
εὐφεγγῆ εὐφεγγής=λίαν φωτεινός.
πάντῃ ἐπίρρ.=παντελῶς.
ἀκύμονα ἀκύμων=ἀνευ κυμάτων.
πᾶσι τούτοις δηλ. τοῖς ἀστράσιν=μὲ δλα αὐτὰ τὰ ἀστρα.
ἐπισκοπεῖ ἐπισκοπῶ=ἐπιβλέπω, ἔξετάζω.

5. Θάνατος τοῦ Σωκράτους.

1.

κατέγρωσαν κατέγνων ἀόρ. τοῦ καταγιγνώσκω, «καταγιγνώσκω
 τινός θάνατον» καταδικάζω τινὰ εἰς θάνατον.
δ μεταξὺ τῆς δίκης τε καὶ τοῦ θανάτου=δ μεταξὺ τῆς ἀπο-
 φάσεως τοῦ δικαστηρίου καὶ τοῦ θανάτου χρόνος.
θεωρίαν θεωρία, ἥ=πρεσβεία πειμομένη εἰς τὰ ίερὰ ἵνα προσ-
 φέρῃ θυσίαν ἐκ μέρους τῆς πόλεως.

ἀπῆγον: θεωρίαν ἀπάγω=πέμπω θεωρίαν, ἢτοι ἀνδρας ἵνα λά-
θωσι μέρος εἰς τὰς θυσίας καὶ ἐν γένει εἰς τὴν ἑορτήν.
καθαρεύειν: καθαρεύω=εἴμαι καθαρός, ἀγνός.

2.

εἰσήγεσαν: εἰσήγειν παρατ. τοῦ εἰσέρχομαι.

συνόντες: δι συνών, ἥ συνοῦσα, τὸ συνὸν μτχ. τοῦ σύνειμι=εἴμαι
μετά τινος: συνόντες ἐλέγοντο οἱ μαθηταὶ τοῦ Σωκράτους.

δεσμωτήριον=αἱ φυλακή.

ἐπύθοντο: ἐπυθόμην ἀδρ. τοῦ πυνθάνομαι=μανθάνω.

ἀφιγμένον εἶη: ἀφίγμαι παρακ. ἀφικνοῦμαι=φθάνω, ἔρχομαι.

πρωιαίτατα: ἐπίρρ. ὑπερθ. τοῦ πρωί «ώς πρωιαίτατα» δσον τὸ
δυνατὸν περισσότερον πρωΐ.

παριέναι: ἀπαρ. τοῦ παρέρχομαι=εἰσέρχομαι.

τῇδε τῇ ἡμέρᾳ=σήμερον.

ἐπισχών: ἐπέσχον, ἐπέχω=ἀναβάλλω, βραχένω.

3.

κατελάμβανον: καταλαμβάνω=εὑρίσκω.

ἀνευφήμησε: ἀνευφήμησα, ἀνευφημῶ=φωνάζω δυνατά, θρηγνῶ.

ειώθασιν: εἰωθα=συγθίζω (παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος).

προσερροῦσιν: προσερρῶ μέλλ. τοῦ προσαγορεύω=χαιρετίζω.

οἱ ἐπιτήδειοι=οἱ συνόντες=οἱ φίλοι, οἱ μαθηταί.

κοπτομένην: κόπτομαι=διδύρομαι, κλαίω.

4

ἀνίστατο: ἀνίσταμαι εἰς τινα τόπον=σηκώνομαι: διὰ νὰ ὑπάγω
κάπου.

λούσμενος: λούσομαι, λούομαι=κάμινω λουτρόν, πλύνομαι. Ο
Σωκράτης ἐλούσθη μόνος, ἵνα ἀπαλλάξῃ τοὺς οἰκείους ἀπὸ τοῦ
νὰ λούσωσιν αὐτὸν ἀφοῦ ἀποθάνῃ διότι κατ' ἔθος Ηρησκευτι-
κὸν ὁ νεκρὸς πρετοῦ κακὴ ἡ ταφὴ ἐλούετο.

ἡνέχθη: ἡνέχθην ἀδρ. τοῦ φέρομαι=κομίζομαι.

νιεῖς=υιοί=τὰ ἀρρενα τέκνα.

ἐναντίον τοῦ Κρήτωνος=ἐνώπιον τοῦ Κρήτωνος.

ἐπιστείλας: ἐπέστειλα, ἐπιστέλλω=παραγγέλλω.
ἄττα=ἄτινα.

5.

στάς: ἔστην ἀόρ. τοῦ ἵσταμαι=στέκω.
μετεστράφη: μετεστράφην, μεταστρέφομαι=γυρίζω κατ' ἄλλοι.
ἀπήγει: ἀπήγειν παρατ. τοῦ ἀπέρχομαι.

6.

ἄγε... πειθώμεθα=ἔλα. . . ἀς ὑπακούσωμεν.
ἐνεγκάιω: ἦνεγκα ἢ ἦνεγκον ἀόρ. τοῦ φέρω=κομίζω.
οἶμαι: καὶ οἴομαι=νομίζω.
δεδυκέναντ: δέδυκα παρατ. τοῦ δύομαι.
πινοντας: ἐννοεῖται τὸ φάρμακον.
ἐπειδὰν παραγγελθῇ χύτοῖς=ἀφοῦ διαταχθῇ εἰς αὐτούς, δηλ.
 οὐχὶ ἀμέσως μετά τὴν διαταγήν, ἀλλ᾽ ἀφοῦ παρέλθῃ πολὺς
 χρόνος.
πιόντας: ἐννοεῖται οἶνον.
εὖ μάλα=πάρα πολὺ.
ἐπείγουν: προστ. τοῦ ἐπείγομαι=βιάζομαι.
ἔγχωρετ: (ἀπρόσωπον)=εἰναι καιρός.
κερδανεῖν: κερδανῶ, μέλλ. τοῦ κερδαίνω=κερδίζω.
δοφλήσειν: δοφλήσω μέλλ. τοῦ δοφλισκάνω: «ὅφλισκάνω γέλωτα
 παρ' ἐμπαυτῷ» παρέχω ἀφορμὴν γέλωτος εἰς τὸν ἔκυτόν μου,
 γελῶ εἰς βάρος μου.
γλιχόμενος: γλίχομαι τοῦ ζῆν=ἐπιθυμῶ νὰ ζήσω.
ἴθι: προσταχτ. τοῦ ἔρχομαι: «Ἄλλ' ίθι» ἀλλὰ πήγαινε, δηλ. νὰ
 φέργῃς τὸ φάρμακον.

7.

κύλικι: κύλιξ, ἥ=ποτήριον.
εῖεν: ἐπίρρ. παρακελευσματικὸν=ἐμπρός, ἔλα.
ἐπιστήμων=εἰδήμων: «σὺ γάρ τούτων ἐπιστήμων» διέτι σὺ ηξεύ-
 ρεις ἀπ' αὐτά.
περιείναντ: περιέρχομαι=κάψιν περίπατο, βόλτες.

σκέλεσι· σκέλος, τὸ=τὸ πόδι.

ἔως ἀν σου βάρος ἐν τοῖς σκέλεσι γένηται= μέχρις ὅτου αἱ σθανθῆσι βάρος εἰς τὰ πόδια σου.

κατακεῖσθαι= νὰ κατακλιθῆσι.

ποιήσει· ποιήσω, ποιῶ ἐπὶ φρεμάκου=ένεργῷ. «καὶ οὕτως αὐτὸς ποιήσει» καὶ ἔτσι αὐτὸς θὰ ένεργήσῃ.

ἄρεξε ὥρεξι, ὀρέγω=προτείνω, προσφέρω.

ἴλεως= Ἰλαρός, εὔθυμος.

τρέσας· ἔτρεσα, τρέω=τρομάζω, φόβοιμαι.

οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου= καὶ χωρὶς οὔτε νὰ χαλάσῃ τὸ χρώμα του οὔτε νὰ παραμεράψῃ τὸ πρόσωπόν του (οὔτε νὰ σκυθρωπάσῃ).

ἔξεπιε· ἔξεπιον, ἔκπινω=έντελῶς πίνω.

8.

τέως= ἔως τότε.

ἐπιεικῶς= ἀρκετά.

οἷοι τε ἥσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν= ἥσαν ἵκανοι νὰ κρατεοῦνται ὥστε νὰ μὴ δακρύζουν, νὰ μὴ κλαίουν.

ἀστακτὶ ἔχωρει τὰ δάκρυα= κρουνηδόν, ἀθρόα ἔρρεον τὰ δάκρυα.

ἔξανέστη· ἔξανέστην, ἔξανίσταμαι=ἀπομακρύνομαι.

οὐχ ἥκιστα= μάλιστα.

πλημμελοῖς· πλημμελοίην, πλημμελῶ (-έω)=ἀμιαρτάνω, κάμινω σφάλμα.

εὐφημία· εὐφημία, ἥ=εὐχάριστα λόγια· διότι τὸ πάλαι καθὼς καὶ σύμερον. ἐνομίζετο ὅτι δὲ θάνατος εἰναι ἀπαλλαγὴ τῶν δεινῶν τῆς ζωῆς.

ἥσυχίαν ἄγετε· ἥσυχίαν ἄγω=γίσυχάζω.

καρτερεῖτε· καρτερῶ=ύπομένω.

ἐπέσχον· ἀόρ. τοῦ ἐπέχω τινός=συγκρατοῦμαι ἀπό τινος.

παρελθών· παρῆλθον, παρέρχομαι=προσέρχομαι, πλησιάζω.

βαρύνεσθαι· «βαρύνονται αὐτῷ τὰ σκέλη» αἰσθάνεται βάρος εἰς τὰ πόδια.

ύπτιος= πεσμένος ἀνάσκελα.

ἔφαπτόμενος ἔφαπτομαί τινος=ψυχώ, ἐγγίζω τι.
διαλιπών χρόνον=ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, κάθε τόσο· διαλείπω
 χρόνον=ἀφίνω ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ.
ἐπεσκόπει ἐπεσκόπουν, ἐπισκοπῶ=παρατηρῶ.
ἐπειδὰν πρὸς τὴν καρδίαν γένηται ἐννοεῖται τὸ ἀναισθῆτεῖν
 =ὅταν πλησιάσῃ εἰς τὴν καρδίαν ἡ ἀναισθήσα.
οἰχήσεται οἰχήσομαι, οἰχομαι=ἔχω ἀπέλθει· οἰχήσεται =θὰ
 ἀπέλθῃ, θὰ ἀποθάνῃ ἀμέσως.

9.

ῆτρον, τὸ=τὸ ὑπογάστριον.
ἔκκαλυψάμενος ἔξεκαλυψάμην, ἔκκαλύπτομαι=ξεσκεπάζομαι.
ἔνεκενάλυπτο ἔνεκεναλύμην ὑπερσ. τοῦ ἔγκαλύπτομαι=σκεπά-
 ζω τὸ πρόσωπόν μου.
τῷ Ἀσκληπιῷ διφειλομεν ἀλεκτρυόνα συνήθιζον οἱ ἀσθενεῖς,
 ἀνακτήσαντες τὴν ὑγείαν τῶν, νὰ θυσιάζωσιν εἰς τὸν Ἀσκλη-
 πιὸν ἀλεκτρυόνα· ὁ δὲ Σωκράτης παραγγέλλων ταῦτα ἥθελησε
 νὰ δείξῃ ὅτι ὁ θάνατος εἶναι ἡ ἀληθής σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου·
 διότι διὰ τὸ θανάτου ἀπαλλάσσεται τῶν δεσμῶν, οἱ δόποιοι κρα-
 τοῦσιν αὐτὸν μακράν τοῦ θεοῦ.
ἀπόδοτε προστ. τοῦ ἀπέδωκα, ἀποδίδωμι=δίδω τὸ διφειλόμενον.
ἔσται· γ' ἐνικ. πρόσωπ. τοῦ ἔσομαι, εἰμί· «ταῦτα ἔσται=ταῦτα
 θὰ γίνουν.
δλίγον διαλιπών=δλίγον χρόνον διαλιπών=μετ' δλίγον.
δ ἄνθρωπος=ὁ ὑπηρέτης, ὁ δώσας τὸ φάρμακον.
ἔξενάλυψεν ἔξεκάλυψα, ἔκκαλύπτω=ξεσκεπάζω.
τὰ δύματα ἔστησε τὰ δύματα ἵστημι λέγεται ἐπί τοῦ ἀποθνή-
 σκοντος=στυλών τὰ μάτια μου.
συνέλαβε συλλαμβάνω τὸ στόμα καὶ τοὺς διφθαλμοὺς=συμπληγ-
 σιάζω τὰς σιαγόνας καὶ τὰ βλέφαρα τῶν διφθαλμῶν, ἵνα μεί-
 νωσι κεκλεισμένοι.
ἀριστον ἄριστος ὑπερθ. τοῦ ἀγαθός=χρηστός.
φρονιμωτάτον φρόνιμος =σώφρων, ἐγκρατής. 'Ο Σωκράτης
 ἀπέθανεν ἐβδομηκοντούτης τὸν Μάιον τοῦ 399 π. X.

6. Ταφὴ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων.

πάτριος . . . νόμος=νόμος ὑπὸ τῶν προγόνων παραδοθείς.
ταφὰς ποιεῖσθαι=θάπτειν.

δῆμοσιᾳ: δηλαδὴ τῆς πόλεως μετεχούσης καὶ πενθούσης.

ἀπογενομένων: ἀπεγενόμην, ἀπογίγνομαι=ἀποθνήσκω.

τὰ δοτᾶ: δηλαδὴ ἀπογυμνωθέντα τῶν σαρκῶν διὰ τῆς καύσεως.

προτίθενται πρόστριτα=θέτουσι τὴν τρίτην ήμέραν πρὸ τῆς ταφῆς, ἵτοι πρὸ δύο ημερῶν.

τῷ ἔαυτοῦ=τῷ ἔαυτοῦ προσήκοντι=εἰς τὸν συγγενῆ του.

ἢν τι βούληται=ὅτι θέλει δηλ. προσφοράν τινα, συγήθω; ἀνθη καὶ ἀρώματα.

λάρνακας: λάρναξ, ἥ=θήκη, κιβώτιον.

κυπαρισσίνας: διότι τὸ κυπαρίσσινον ξύλον ἦτο πολυτιμότερον ὡς ὕραλον καὶ εὐῶδες: δμοίως πολύτιμον ξύλον ἐθεωρεῖτο τὸ κέδρινον (ἰ. Εὐριπ. Ἀλκ. 160).

ἔνεστι δὲ τὰ δοτᾶ, ἃς ἔκαστος ἢν φυλῆς. Ἐκάστη θήκη περιέκλειε τὰ δοτὰ μιᾶς φυλῆς ἐθάπτοντο εἰς κοινὸν τάφον καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἰδρύοντο στήλαι, ἔκάστης φυλῆς χωριστά, ἔχουσαι τὰ ὄνόματα τῶν ἀποθανόντων (ἰ. Παυσ. 1, 32, 3).

κλίνη=φέρετρον.

τῶν ἀφανῶν: Τὸ ἔθος τοῦτο δεικνύει τὴν εἰς τοὺς ἀφανεῖς ήρωας εὐλάβειαν τῶν Ἀθηναίων εὐλάβειαν, τὴν ὅποιαν μόνον αἱ ὑπερόχως εὐγενεῖς ψυχαὶ αἰσθάνονται (ἰ. πρόλ. σ. 5, α' ἐκδ.).

ἀναίρεσιν: ἀναίρεσις, ἥ=ταφή.

συνεκφέρει: συνεκφέρω=παρακολουθῶ τὴν ἐκφοράν. Εἰς τὰς ἴδιωτικὰς ταφὰς δὲν ἐπετρέπετο νὰ παρακολουθῇ οἰοσδήποτε, ἀλλὰ μόνον οἱ συγγενεῖς.

ἀστῶν: ἀστός=ὁ κάτοικος τοῦ ἀστεως, Ἀθηναῖος.

πρόσήκονσαι: ὁ προσήκων, ἥ προσήκουσα=ὁ συγγενής.

δλοφυρόμεναι: δλοφύρομαι=κλαίω.

τὸ δημόσιον σῆμα=τὸ ἐγμόσιον νεκροταφεῖον.

καλλίστον: καλλίστος=ώραιότατος, ὑπερθ. τοῦ καλός=ώραλος.

προαστίου: προαστίον, τὸ=τόπος ἐγγὺς τοῦ ἀστεως.

τοὺς ἐκ τῶν πολέμων=τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις φονευομένους.

διαπρεπῆ διαπρεπής=έξαιρετικός. Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ μεγαλουχίας ἀνέφερον τοὺς μαραθωνομάχους, διότι ἐν Μαραθώνῃ μόνοι, μὴ βοηθούντων ἄλλων Ἑλλήνων πλὴν δλίγων Πλαταιέων, ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Περσῶν· καὶ ὁ ὅρκος δὲ αὐτῶν «μὰ τοὺς Μαραθώνις προκινδυνεύσαντος» ητο σεμνότατος καὶ βρύτατος.

κρύψωσι γῆ κρύπτω γῆ=καλύπτω εἰς τὴν γῆν, θάπτω.

ἡρημένος ἥρημαι αἰροῦμαι=έκλεγομαι.

ὅς ἂν δοκιμώτατος εἴναι δοκῆ=ὅστις νομισθῇ σοθιρώτατος, καταλληλότατος.

V.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

1. Ἀγελαρχίδης Πυθολάω.

κατέστην ἐν χρείᾳ=κατήντησα εἰς ἀνάγκην ἔλαθον ἀνάγκην.

πρίασθαι ἐπριάμην ἀόρ. τοῦ ὀνοῦμαι=ἀγοράζω.

χωρίον=χωρός.

ἐπὶ τὰς Βλεψίους θύρας=εἰς τὸ σπίτι τοῦ Βλεψίου.

ξεναγήσαντος ἔξεναγησα, ξεναγῶ=διηγῷ (τινα ὡς ξένον).

ἀστικῶν ἀστικός=δ κάτοικος τοῦ ἀστεως ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν ἀγροῖκον τὸν κάτοικον τοῦ ἀγροῦ, δ ἀστός.

καταλαμβάνω=εὑρίσκω.

δικνόν δικνός=ζαρωμένος, ἐρριτιδωμένος.

συνεσπακότα συνέσπακα, συσπῶ=ζαρώνω, συμαζεύω.

σαπρά σαπρός=σάπιος μόλις=μετὰ δυσκολίας.

προσεῖπε προσεῖπεν ἀόρ. τοῦ προσαγορεύω=χαιρετῷ.

προσηγορία=χαιρετισμός. προξένος=δ μεσιτεύων.

φήσαντος ἔφησα ἀόρ. το φημί=λέγω.

δεοίμην δέομαι=έχω ἀνάγκην.

ταλάντων τάλαντον σημαίνει ποσὸν ἔξι χιλιάδων ἀρχαίων δραχ.

θαυμάσαντος τὴν ὑπερδολήν=έκπλαγέντος διὰ τὴν ὑπερδολήν.

διαπιύω=πτύω πρὸς δήλωσιν περιφρονήσεως καὶ ἀποστροφῆς.

δυσχεραίνων δυσχαιραίνω=στενοχωροῦμαι.

γραμμάτιον=ἔγγραφον διμολογίαν τοῦ χρέους.

ὑποθέσθαι ὑπεθέμην, ὑποτίθεμαι=βάλλω ὑποθήκην πρὸς ἀσφά-
λειαν τοῦ χρέους.

**οἱ περὶ τὰς ψῆφους καὶ τῶν δακτύλων τὰς κάμψεις κα-
λινδούμενοι**=οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τοὺς λογαριασμοὺς καθὼς δηλ.
οἱ τοκισταί.

ἀγροίκων ἔφοροι δαίμονες=θεοὶ πραστάται τῶν εἰς τοὺς ἀ-
γροὺς ζώντων.

μὴ λύκον ἔτι μὴ δανειστὴν ἰδεῖν ὁ ἀφελῆς ἀγρότης παραβάλ-
λει τὸν δανειστὴν πρὸς λύκον.

2. Αἰνείας Οὐολπίῳ.

κακοὶ κακῶς ἀπόλοιντο συνήθης κατάρα.

πονήρως=κακῶς, βλαβερῶς.

διαθέντες διαθεὶς μιχ. τοῦ διέθηκα ἀόρ. τοῦ διατίθημι, «πονή-
ρως διατίθημι τι» βλάπτω τι.

ἡνιάθην ἀόρ. τοῦ ἀνιῶμαι (-άομαι)=λυποῦμαι.

ἐνεθυμηθην ἐνθυμοῦμαι=λαμδάνω ὥπ' ὅψιν μου.

ἄχρηστος=ἀνωφελῆς. **συμφορά**=τὸ ἀτύχημα.

γνώσεσθε γνώσομαι μελλ. τοῦ γιγνώσκω=καταλαμβάνω, ἐννοῶ.

ἀδέβαιον ἀβέβαιος=ἀσταθῆς.

τοῦ ἔχοντος ἐγνοεῖται ἐστί. **ἐστηκός**=σταθερόν.

πεπηγός=σταθερόν πέπηγα παρακ. τοῦ πήγνυμαι.

ἀνάλωτον ἀνάλωτος=οὐδὲ μὴ καταλαμβάνομενος ὥπ' ἀλλοτρίου τι-
νος, ἀναπαλλοτρίωτος.

κρείττον ληστείας=ἀνώτερον, ὑπέρτερον ληστείας, ὡς μὴ, δινά-
μενον δηλ. νὰ ληστευθῇ.

τούτου μᾶλλον ἀντέχεσθε=ἀπὸ τούτου μᾶλλον νὰ κρατῆσθε, εἰς
τοῦτο μᾶλλον νὰ στηρίζεσθε.

οὐ φυλαττόντων φάλαγγος=οὐχὶ φάλλαγγος δηλ. πολλῶν φυ-
λαττόντων.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΚΤΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

- Αγαμέμνων, -ονος** βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν καὶ ἀρχιστράτηγος τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Τρώων, σ. 27.
- Ἄδης, -ον** χῶρος ὑπὸ τῆς γῆς, ὅπου μεταβαίνουσιν αἱ ψυχαὶ μετὰ τῶν θάνατον, καὶ δὲ θέδες τοῦ "Ἄδου, ἦτοι δὲ Πλούτων σ. 1,2
- Αθάμας, -αντος**, σ. 23.
- Αθηνᾶ, -ᾶς** ἡ θεὰ τῆς σοφίας, σ. 10, 24.
- Αθῆναι, -ῶν** πρωτεύουσα τῆς Ἀττικῆς· ἡ μεγίστη τῶν πόλεων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, 16 κ. ἐ. 33.
- Αἴγενος, -έως**, σ. 16.
- Αἴγλη, -ης** μία τῶν Ἐσπερίδων νυμφῶν, σ. 12.
- Αἴγιτης, -ον** σ. 23.
- Αἴθρα, -ας** σ. 14.
- Αἰνετας, -ον** εὐπατρίδης Τρώς, υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἀγίσσου, σ. 39.
- Αἴσων, ονος**
- Αἴτνα, -ης** ὅρος τῆς Σικελίας καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἥραίστειον, σ. 36.
- Ακαδήμεια, -ας** προάστιον τῶν Ἀθηνῶν παρὰ τὸν Κηφισὸν ποταμόν, σ. 33.
- Ακρόπολις, -εως** ὁ ὠχυρωμένος βράχος τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τοῦ ὅποιου δὲ Παρθενών καὶ ἄλλοι: ναοὶ καὶ ἀγάλματα, σ. 21
- Αλκμήνη, ης** σ. 7.
- Αλφειός, -ον** ποταμὸς τῆς Ἡλιδος, σ. 9.
- Αμαζόνες -όνων** ἔθνος γυναικῶν πολεμικῶν εἰς τὰ νότια παράλια τοῦ Εὖξείνου Πόντου παρὰ τὸν ποταμὸν Θερμώδοντα, σ. 11
- Αμφιάραος, -ον** ἥρως ἐξ Ἀργους.
- Αμφιτρύων, -ωνος** σ. 7.
- Αναυρος, ον** ποταμὸς παρὰ τὴν Ἰωλκόν, σ. 24.
- Απόλλων, -ωνος** θεὸς τοῦ φωτός, σ. 20.

Αργοναῦται, ὁν, σ. 26.

Αργώ, -οῦς, σ. 25.

Αρέθουσα, -ης 1) μία τῶν Ἐσπερίδων νυμφῶν, σ. 12 καὶ 2)
πηγὴ ἐν Χαλκίδι, σ. 34.

Αρης, -εως ὁ θεὸς τοῦ πολέμου, σ. 11, 24.

Αριάδνη, -ης, σ. 20 κ. ἔ.

Αρίων, -ονος, σ. 37 κ. ἔ.

Αρπυιαι, -ῶν μυθολογικὰ πτηγὰ μὲ πρόσωπον γυναικός, σ. 25.

Αρτεμις, -ιδος ἡ θεὰ τοῦ κυνηγίου, σ. 9.

Ασκηπιός, -οῦ ὁ θεὸς τῆς ιατρικῆς, σ. 42.

Ατλας, -αντος ὁ βαστάζων τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, σ. 12.

Αττικοί, -ῶν οἱ κάτοικοι τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς ἐν ἀντι-
θέσει πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ ἀστεως, τοὺς Ἀθηναίους, τοὺς
ἀστοὺς σ. 31.

Αχαιοί, -ῶν οὕτω καλοῦνται οἱ κατὰ τῆς Τροίας ἐκστρατεύ-
σαντες Ἑλληνες, σ. 26.

Βορέας, -ου ὁ θεὸς τῶν βορείων ἀνέμων.

Γηρυόνης, -ου, σ. 11.

Δελφοί, -ῶν πόλις τῆς Φωκίδος, ὅπου τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλ-
λωνος, σ. 37.

Δηιάνειρα· -ας, σ. 11 κ. ἔ.

Δῆλος, -ου νῆσος τῶν Κυκλαδῶν, ἐν τῇ ὅποιᾳ ἡ Λητὼ ἐγέννησε
τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀρτεμίν, σ. 39.

Διομήδης, -ους 1) Θράξ, σ. 10, 2) βασιλεὺς τοῦ Ἀργους, σ. 27.

Ἐλευσίς, -ῖνος δῆμος τῆς Ἀττικῆς, σ. 18.

Ἐλεφήνωρ, -ορος ἡγεμών τῆς Εύβοίας, σ. 22.

Ἐλληνες, -ων, σ. 27.

Ἐλλην, -ης, σ. 23.

Ἐλλήσποντος, -ου ὁ μεταξὺ Θρακικῆς Χερσονήσου καὶ Ἀσίας
πορθμός, νῦν Δαρδανέλλια σ. 23.

Ἐρμῆς, -οῦ ὁ ἄγγελος τῶν θεῶν, σ. 23.

Ἐρύθεια, -ας 7) μία τῶν Ἐσπερίδων νυμφῶν, σ. 12, 2) νῆ-
σος, σ. 11.

Ἐσπερία, -ας μία τῶν Ἐσπερίδων νυμφῶν, σ. 12.

- Ἐσπερίδες.** νύμφαι κατοικοῦσαι εἰς τὰ πρὸς ἐσπέραν ἄκρα τοῦ κόσμου, σ. 12.
- Ἐῦηρος.** -ον· ποταμὸς τῆς Αἰτωλίας, σ. 13.
- Ἐϋριπος,** δ· ὁ μεταξὺ Βοιωτίας καὶ Εύβοίας πορθμός, σ. 34.
- Ἐνδυσθεύς.** ἔως, σ. 7 κ. ἐ.
- Ζεύς,** γεν. **Διός**· ὁ μέγιστος τῶν θεῶν· προστάτης τῶν ξένων, ὅτεν καλεῖται Ξένιος, σ. 24. 26 κ. ἀ.
- Ἡλις,** -ιδος· χώρα τῆς δυτικῆς Ηελοποννήσου, σ. 9.
- Ἡρα,** -ας· θεά, σύζυγος τοῦ Διός, σ. 7.
- Ἡρακλῆς,** -έους· ὁ κατ' ἔξοχὴν ἥρως τῶν Δωριέων, σ. 7 κ. ἐ.
- Θεμιστόρα,** -ας· πόλις τῶν Ἀμαζόνων παρὰ τὸν Θερμώδοντα ποταμόν, σ. 11.
- Θηῆται,** -ῶν· πρωτεύουσα τῆς Βοιωτίας κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κάδμου, σ. 33.
- Θησεύς,** -έως· υἱὸς τοῦ Αἰγέως καὶ τῆς Αἴθρας, ὁ κατ' ἔξοχὴν ἥρως τῶν Ιώνων, σ. 16 κ. ἐ.
- Ιάσων,** -ονος, σ. 24 κ. ἐ.
- Ιθάκη,** -ης· ἡ νῆσος· πατρὶς τοῦ Ὁδυσσέως, σ. 32.
- Ισθμός,** δ· χώρα τῆς Κορινθίας, ἡ συνδέουσα τὴν Μεγαρικὴν μετὰ τῆς Ηελοποννήσου, σ. 18.
- Ιταλία,** -ας· οὕτω καλοῦνται περιληπτικῶς αἱ ἐν τῇ κάτω Ιταλίᾳ, Ἐλληνικαὶ πόλεις σ. 38.
- Ιφικλῆς,** -έους, σ. 8.
- Ιωλκός,** ἡ· πόλις τῆς Θεσσαλικῆς Μαγνησίας παρὰ τὸν Παγασητικὸν κόλπον, σ. 24.
- Καδμεία,** -ας· ἡ ἀκρόπολις τῶν Θηθῶν, σ. 34.
- Καλυδών,** -ῶνος· πόλις τῆς Αἰτωλίας παρὰ τὸν Εὔηρον ποταμὸν σ. 13.
- Κέρδερος,** δ· τρικέφαλος κύων φύλαξ τοῦ Ἀδου, σ. 12.
- Κήναιον,** τό· τὸ ΒΔ ἀκρωτήριον τῆς Εύβοίας, νῦν Λιγάδα, σ. 14.
- Κῆνξ,** -υκος· βασιλεὺς τῆς Τραχίνος, σ. 13.
- Κιθαιρών,** -ῶνος· ὅρος μεταξὺ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, σ. 7.
- Κίμων,** -ωνος· ἔνδοξος στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων, υἱὸς τοῦ Μελιάδου, σ. 22.
- Κολχική,** ἡ· ἡ **Κολχίς,** -ιδος· χώρα εἰς τὰ παράλια τοῦ Εὐξεί-

νου πόντου κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Φάσιος σ. 26.

Κορινθία, ἡ· ἡ κατὰ τὸν Ἰσθμὸν χώρα τῆς Πελοποννήσου, σ. 18.

Κόρινθος, ἡ· πόλις παρὰ τῷ Ἰσθμῷ, μία τῶν σπουδαιοτέρων ἀρχαίων πόλεων τῆς Πελοποννήσου, σ. 37.

Κριτων,-ωνος· εἰς τῶν προσφιλεστέρων μαθητῶν τοῦ Σωκράτους, σ. 40.

Κρομμυών, ὄνος, τόπος τῆς Κορινθίας, σ. 18.

Κύκλωπες,-ων, σ. 27 κ. ἔ.

Λαδύρινθος,-ου· σ. 21.

Λάδων,-ωνος ποταμὸς τῆς Ἀρκαδίας, σ. 9.

Λακωνική, -ῆς ἡ μεταξὺ Πάρνωνος καὶ Ταῦγέτου χώρα, σ. 12.

Δέρηνη,-ης ἔλος παρὰ τὸ Ἀργος, σ. 8.

Δῆμος, ἡ· νῆσος τοῦ Αἴγαίου πελάγους πλησίον τοῦ Ἐλλησπόντου, σ. 25.

Δυδώνη, ης· τὰ βόρεια παράλια τῆς Ἀρριανῆς, σ. 11.

Δίχας, ου· ὑπηρέτης τοῦ Ἡρακλέους, σ. 14.

Δυκομήδης,-ους· σ. 22.

Μαραθών,-ῶνος, δ· ἡ περίφημος πεδιὰς κατὰ τὰ ἀνατολικὰ παράλια τῆς Ἀττικῆς, ἐνθα οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Ηέρας, σ. 12. 22.

Μεγάρα.-ας, σ. 7.

Μενέλαος,-ου, σ. 27

Μῆδοι,-ων. σ. 22.

Μίνως,-ω· ἴσχυρότατος βασιλεὺς τῆς Κρήτης πρόσωπον μυθικόν, σ. 20.

Μινώταυρος,-ου, σ. 20.

Μυκῆναι,-ῶν, σ. 8 κ. ἔ.

Μυστα, ἡ· ἡ χώρα τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὸν Ἐλλήσποντον καὶ τὴν Προποντίδα, σ. 25.

Νέσσος,-ου, σ. 13, 14.

Νεφέλη.-ης, σ. 23.

Ξανθίππη.-ης, σ. 40.

Οδυσσεύς,-ίως βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης,, εἰς τῶν κατὰ τῆς Τροίας ἐκστρατευσάντων ἥγεμόνων, σ. 25 κ. ἔ.

- Οἰτη,-ης**: ὅρος τῆς Φθιώτιδος κατὰ τὸν Μαλιακὸν κόλπον σ. 15.
- Οἰχαλία,-ας**: χώρα τις τῆς Εύβοιας, ἄγνωστον ποῦ τιθεμένη ὑπὸ τῶν παλαιών, σ. 15.
- Οὐρίς**, σ. 31.
- Παλλαντίδαι**, ὄντ. σ. 16, 19.
- Παρθενών,-ῶνος**: ὁ ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν περίφημος ναός, ἐν τῷ ὄποιῳ ἦτο ἴδρυμένον τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, σ. 33.
- Πελλας,-ου**, σ. 24.
- Περιτανδρος,-ου**: τύραννος τῆς Κορίνθου, σ. 37 κ. ἔ.
- Πιτθεύς,-έως**, σ. 16.
- Πλούτων,-ῶνος**: θεὸς τοῦ "Ἄδου, θστις καὶ Ἄδης ὀνομάζεται", σ. 13.
- Ποσειδῶν,-ῶνος**: θεὸς τῆς θαλάσσης σ. 10, 37.
- Πυθία,-ας**: ἡ λέρεια τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡ λέγουσα τοὺς χρησμούς, σ. 7, 22.
- Πύθιος νόμος**, σ. 38.
- Σίγειον, ου**: ἀκρωτήριον τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὴν εἰσοδον τοῦ Ἐλλησπόντου, σ. 23.
- Σικελία, ας**: νῆσος μεγάλη παρὰ τὰ νότια παράλια τῆς Ιταλίας, ἐνθα πολλαὶ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, σ. 36.
- Σκῦρος,-ου**, ἡ: νῆσος ἀπέναντι τῆς Εὔβοικης Κύμης, σ. 22.
- Στροφάδες,-ῶν**: δύο μικροὶ νῆσοι μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Ηελοποννήσου, σ. 25.
- Συμπληγάδες,-ῶν**, σ. 25.
- Σωκράτης,-ους**: μέγας διδάσκαλος τῆς ἥθειας συκοφαντηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του κατεδικάσθη εἰς θάνατον, σ. 38 κ. ἔ.
- Ταΐναρον,-ου**: ἀκρωτήριον τῆς Ηελοποννήσου εἰς τὸ ὄποιον καταλήγει ὁ Ταῦγετος, σ. 12, 37.
- Τέμπη,-ῶν**, σ. 35.
- Τίρεντς,-υνθος**: σ. 7-13.
- Τροία, ας**: γώρα τῆς Μ. Ἀσίας κατὰ τὴν εἰσοδον τοῦ Ἐλλησπόντου, σ. 25.
- Τροιζήν,-ῆνος**, ἡ πόλις τῆς Ἀργολίδος πρὸς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον, σ. 12.

Ὑπερβόρειοι, -ων, σ. 12.

Φάσις, -ιος, δ, σ. 26.

Φρίξος, -ου, σ. 23 κ. ἐ.

Χερρόνησος, -ου, ἡ· χερσόνησος τῆς Καλλιπόλεως, σ. 23.

Ωκεανός, -ου· ἡ πέραν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν θάλασσα, σ. 11.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<i>Α' Αἰσώπειοι Μῦθοι</i>	Σελ.	2 – 6
<i>Β' Μυθολογία</i>	»	7—32
1. Ἡρακλῆς	»	7
2. Θησεὺς	»	13
3. Ἀργοναυτικὴ Ἐκστρατεία	»	19
4. Κυκλώπεια	»	27
<i>Γ' Περιγραφαὶ Πόλεων καὶ Τοπίων</i>	»	33
<i>Δ' Διηγήματα</i>	»	36—43
1. Τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἥθος	»	36
2. Ὁ τῶν Εὐσέβῶν χῶρος	»	36
3. Αἰνείου εὐσέβεια	»	34
4. Ἀρίων δὲ κιθαρῳδὸς	»	37
5. Θάνατος τοῦ Σωκράτους	»	39
6. Ταφὴ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις ἀποθνησκόντων	»	42
<i>Ε' Ἐπιστολαὶ</i>	»	43
<i>Ἐρμηνευτικὰ Σημειώσεις</i>	»	45 κ. ἔ.
Εἰς Αἰσωπείους Μύθους	»	45
Εἰς Μυθολογίαν	»	49
Εἰς περιγραφὰς Πόλεων καὶ Τοπίων	»	74
Εἰς Διηγήματα	»	78
Εἰς Ἐπιστολὰς	»	88
<i>Πίναξ κυρίων δνομάτων</i>	»	90

ΒΑΣ. ΦΑΒΗ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

- 1) 'Ελληνική Χρηστομάθεια διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ 'Ελληνικοῦ Σχολείου.

'Έγκεκριμένη ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ ἐφεξῆς.

- 2) Ξενοφῶντος Κύρου Ανάβασις, Βιβλ. Α, Β, Γ, 'Εκδογαί,
διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ 'Ελληνικοῦ Σχολείου.

'Έγκεκριμένη ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐφεξῆς.

- 3) Γραμματικὴ τῆς Ἀρχαίας Ελληνικῆς Γλώσσης, μετ' ἀσκήσεων συνταχθεισῶν ὑπὸ Μιχ. Μιχαηλίδου, καθηγητοῦ, διὰ τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ 'Ελληνικοῦ Σχολείου.

'Έγκεκριμένη ἀπὸ τοῦ 1925 καὶ ἐφεξῆς.

- 4) 'Υπομνήματα εἰς τὴν Ξενοφῶντος Κύρου Ανάβασιν
Βιβλ. Α, Β, Γ χάριν τῶν διδασκόντων.